

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 การนำเสนอภาพข่าวในหนังสือพิมพ์รายวัน

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากแบบวิเคราะห์ภาพข่าวมาประมวลผลด้วย โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS PC⁺ ได้ผลการวิจัย 3 ส่วนดังต่อไปนี้

1. ผลการแจกแจงด้านจำนวน และเนื้อที่ของภาพข่าวในหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 5 ประเภท
2. ผลการแจกแจงด้านจำนวน และเนื้อที่ของภาพข่าวตามลักษณะของภาพข่าว
3. ผลการแจกแจงด้านจำนวนและเนื้อที่ของภาพข่าวตามประเภทของภาพข่าว

1. ผลการแจกแจงด้านจำนวน และเนื้อที่ของภาพข่าวในหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 5 ประเภท

ภาพข่าวในหนังสือพิมพ์รายวัน

จากข้อมูลในแบบวิเคราะห์ภาพข่าว มีภาพข่าวที่ทำการวิเคราะห์จำนวน 8,322 ภาพ เนื้อที่ 146,530 ตารางนิ้ว จากหนังสือพิมพ์รายวัน 5 ชื่อฉบับ สามารถแจกแจงได้ดังต่อไปนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.1 จำนวน (ร้อยละ) และเนื้อที่ (ร้อยละ) ของภาพข่าวในหนังสือพิมพ์ 5 ชื่อฉบับ

ชื่อหนังสือพิมพ์	จำนวน (ร้อยละ)	ลำดับที่	เนื้อที่ (ตร.นิ้ว) (ร้อยละ)	ลำดับที่
บ้านเมือง	2,056 (24.71)	1	33,936.5 (23.16)	2
มติชน	1,909 (22.94)	2	25,675 (17.52)	3
ไทยรัฐ	1,821 (21.88)	3	18,401.5 (12.56)	5
เดอะ เนชั่น	1,468 (17.64)	4	46,722 (31.89)	1
สยามรัฐ	1,068 (12.83)	5	21,795 (14.87)	4
รวม	8,322 (100.00)		146,530 (100.00)	

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ในจำนวนภาพข่าวที่นำมาวิเคราะห์ทั้งหมด 8,322 ภาพนั้น หนังสือพิมพ์บ้านเมือง นำเสนอภาพข่าวจำนวนสูงสุด คือ 2,056 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 24.71 รองลงมาคือ หนังสือพิมพ์มติชน นำเสนอจำนวน 1,909 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 22.94 หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ นำเสนอจำนวน 1,821 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 21.88 หนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น นำเสนอจำนวน 1,468 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 17.64 และหนังสือพิมพ์สยามรัฐ นำเสนอภาพข่าวเป็นจำนวนน้อยที่สุด คือ 1,068 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 12.56

ในส่วนเนื้อที่ของภาพข่าวนั้น จากเนื้อที่ของภาพข่าวทั้งหมด 146,530 ตารางนิ้ว พบว่า หนังสือพิมพ์รายวันที่น่าเสนอเนื้อที่ภาพข่าวมากที่สุด คือ หนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น นำเสนอเนื้อที่ภาพข่าวทั้งหมด 46,722 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 31.89 รองลงมาคือ หนังสือพิมพ์บ้านเมือง นำเสนอเนื้อที่ 33,936.5 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 23.16 หนังสือพิมพ์มติชน นำเสนอ 25,675 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 17.52 หนังสือพิมพ์สยามรัฐ นำเสนอเนื้อที่ภาพข่าวเป็นลำดับที่ 4 คือ 21,795

ตารางนี้ คิดเป็นร้อยละ 14.87 และหนังสือพิมพ์ที่นำเสนอเนื้อหาของภาพข่าวเป็นปริมาณที่น้อยที่สุด คือ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ นำเสนอเพียง 18,401.5 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 12.56

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบลำดับที่ในการนำเสนอภาพข่าวทั้งด้านจำนวนและเนื้อที่ จะเห็นได้ว่า หนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษเพียงฉบับเดียวในการวิเคราะห์ แม้จะนำเสนอจำนวนภาพข่าวอยู่ในลำดับที่ 4 แต่กลับมีการนำเสนอเนื้อหาที่มากเป็นลำดับที่ 1 ส่วนหนังสือพิมพ์ไทยรัฐนั้น แม้จะนำเสนอจำนวนภาพข่าวมากเป็นลำดับที่ 3 แต่ในด้านเนื้อที่กลับอยู่ในลำดับสุดท้าย

ลักษณะของภาพข่าวในหนังสือพิมพ์รายวัน

จากข้อมูลภาพข่าวในหนังสือพิมพ์ทั้ง 5 ชื่อฉบับ จำนวน 8,322 ภาพ เนื้อที่ 146,530 ตารางนิ้ว ได้แบ่งตามลักษณะของภาพข่าวออกเป็น 3 ลักษณะ คือ ภาพเหตุการณ์ หรือภาพข่าว ณ ที่เกิดเหตุ ภาพข่าวที่เตรียมไว้ล่วงหน้า และภาพกราฟิก ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูลได้ผลดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.2 จำนวน (ร้อยละ) และเนื้อที่ (ร้อยละ) ตามลักษณะของภาพข่าว

ลักษณะของภาพข่าว	จำนวน (ร้อยละ)	ลำดับที่	เนื้อที่ (ตร.นิ้ว) (ร้อยละ)	ลำดับที่
ภาพเหตุการณ์ หรือ ภาพข่าว ณ ที่เกิดเหตุ	5,575 (66.99)	1	108,178 (73.82)	1
ภาพข่าวที่เตรียมไว้ล่วงหน้า	2,005 (24.09)	2	20,815.5 (14.20)	2
ภาพกราฟิก	742 (8.92)	3	17,536.5 (11.98)	3
รวม	8,322 (100.00)		146,530 (100.00)	

จากตารางที่ 4.2 พบว่า หนังสือพิมพ์รายวัน นำเสนอภาพเหตุการณ์ หรือภาพข่าว ณ ที่เกิดเหตุ จำนวนมากที่สุด คือ 5,575 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 66.99 นำเสนอภาพข่าวที่เตรียมไว้ล่วงหน้า จำนวนรองลงมาคือ 2,005 ภาพคิดเป็นร้อยละ 24.09 และภาพกราฟิก เป็นลำดับสุดท้ายนำเสนอจำนวนน้อยที่สุดคือ 742 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 8.92

ในส่วนของเนื้อที่ พบว่า หนังสือพิมพ์รายวัน มีการนำเสนอเนื้อที่ภาพเหตุการณ์ หรือภาพข่าว ณ ที่เกิดเหตุมากที่สุด คือ 108,178 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 73.82 ภาพข่าวที่เตรียมไว้ล่วงหน้า เป็นลำดับที่ 2 คือ 20,815.5 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 14.20 และนำเสนอเนื้อที่ภาพกราฟิก ปริมาณน้อยที่สุด คือ 17,536.5 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 11.98

จะเห็นได้ว่า หนังสือพิมพ์รายวัน ให้การนำเสนอภาพเหตุการณ์ หรือภาพข่าว ณ ที่เกิดเหตุมากที่สุด และให้การนำเสนอภาพกราฟิกน้อยที่สุด

ประเภทของภาพข่าวในหนังสือพิมพ์รายวัน

จากการจำแนกประเภทของภาพข่าว ออกเป็น 12 ประเภท ได้แก่ ภาพข่าวในพระราชสำนัก ภาพข่าวการเมือง ภาพข่าวเศรษฐกิจ ภาพข่าวต่างประเทศ ภาพข่าวอาชญากรรม อุบัติเหตุ ภัยพิบัติ และปัญหาสังคม ภาพข่าวบุคคล/สังคม ภาพข่าวการศึกษา วิจัย และวิทยาศาสตร์ ภาพข่าวกีฬา ภาพข่าวศาสนาและศิลปวัฒนธรรม ภาพข่าวสิ่งแวดล้อม การพัฒนา และการจราจร ภาพข่าวบันเทิง และภาพข่าวอื่นๆ ผลของการวิเคราะห์ หนังสือพิมพ์รายวันนำเสนอภาพข่าวประเภทต่าง ๆ ดังนี้

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.3 จำนวน (ร้อยละ) เนื้อที่ (ร้อยละ) ตามประเภทของภาพข่าว

ประเภทของภาพข่าว	จำนวน (ร้อยละ)	ลำดับที่	เนื้อที่ (ตร.นิ้ว) (ร้อยละ)	ลำดับที่
ภาพข่าวบันเทิง	1,631 (19.60)	1	19,458.5 (13.28)	3
ภาพข่าวเศรษฐกิจ	1,394 (16.75)	2	26,866.5 (18.34)	1
ภาพข่าวบุคคล/สังคม	1,298 (15.60)	3	19,479 (13.29)	2
ภาพข่าวการเมือง	1,111 (13.35)	4	18,626 (12.71)	4
ภาพข่าวการศึกษา วิจัย และวิทยาศาสตร์	605 (7.27)	5	10,381.5 (7.08)	7
ภาพข่าวกีฬา	569 (6.84)	6	13,883.5 (9.48)	5
ภาพข่าวต่างประเทศ	465 (5.59)	7	11,423 (7.80)	6
ภาพข่าวศาสนาและ ศิลปวัฒนธรรม	401 (4.82)	8	8,654.5 (5.91)	8
ภาพข่าวสิ่งแวดล้อม การ พัฒนา และการจราจร	361 (4.34)	9	6,980 (4.76)	9
ภาพข่าวอาชญากรรม อุบัติเหตุ ภัยพิบัติ และ ปัญหาสังคม	256 (3.07)	10	5,482.5 (3.74)	10
ภาพข่าวอื่นๆ	139 (1.67)	11	3,153.5 (2.15)	11
ภาพข่าวในพระราชสำนัก	92 (1.10)	12	2,141.5 (1.46)	12
รวม	8,322 (100.00)		146,530 (100.00)	

จากตารางที่ 4.3 พบว่า หนังสือพิมพ์รายวัน นำเสนอภาพข่าวบันเทิงจำนวนมากที่สุด เป็นลำดับที่ 1 คือ 1,631 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 19.60 ภาพข่าวเศรษฐกิจ เป็นลำดับที่ 2 จำนวน 1,394 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 16.75 ภาพข่าวบุคคล/สังคม นำเสนอเป็นลำดับที่ 3 จำนวน 1,298 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 15.60 ภาพข่าวการเมือง จำนวน 1,111 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 13.35 ภาพข่าวการศึกษา จำนวน 605 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 7.27 ภาพข่าวกีฬา จำนวน 569 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 6.84 ภาพข่าวต่างประเทศ จำนวน 465 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 5.59 ภาพข่าวศาสนา และศิลปวัฒนธรรม จำนวน 401 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 4.82 ภาพข่าวสิ่งแวดล้อม การพัฒนา และการจราจร จำนวน 361 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 4.34 ภาพข่าวอาชญากรรม อุบัติเหตุ ภัยพิบัติ และปัญหาสังคม จำนวน 256 คิดเป็นร้อยละ 3.07 และประเภทของภาพข่าวสองลำดับสุดท้ายที่หนังสือพิมพ์รายวันนำเสนอ คือ ภาพข่าวอื่นๆ และภาพข่าวในพระราชสำนัก คือ จำนวน 139 ภาพ และ 92 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 1.67 และ 1.10 ตามลำดับ

สำหรับเนื้อหาของภาพข่าวนั้น จากเนื้อที่ทั้งหมด 146,530 ตารางนิ้ว พบว่า หนังสือพิมพ์รายวันนำเสนอเนื้อหาของภาพข่าวเศรษฐกิจมากเป็นลำดับที่ 1 คือ 26,866.5 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 18.34 ลำดับที่ 2 และลำดับที่ 3 นำเสนอเนื้อหาในจำนวนใกล้เคียงกัน คือ ภาพข่าวบุคคล/สังคม และภาพข่าวบันเทิง ซึ่งนำเสนอเนื้อที่ 19,479 ตารางนิ้ว และ 19,458 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 13.29 และ 13.28 ส่วนประเภทของภาพข่าวที่นำเสนอเนื้อที่เป็นลำดับรองๆ ลงมา คือ ภาพข่าวการเมือง นำเสนอ 18,626 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 12.71 ภาพข่าวกีฬา นำเสนอ 13,883.5 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 9.48 ภาพข่าวต่างประเทศ นำเสนอ 11,423 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 7.80 ภาพข่าวการศึกษา วิจัยและวิทยาศาสตร์ นำเสนอ 10,381.5 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 7.08 ภาพข่าวศาสนาและศิลปวัฒนธรรม นำเสนอ 8,654.5 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 5.91 ภาพข่าวสิ่งแวดล้อม การพัฒนา และการจราจร นำเสนอ 6,980 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 4.76 ภาพข่าวอาชญากรรม อุบัติเหตุ ภัยพิบัติ และปัญหาสังคม นำเสนอ 5,482.5 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 3.74 และประเภทของภาพข่าวที่หนังสือพิมพ์รายวันนำเสนอเนื้อที่สองลำดับสุดท้าย คือ ภาพข่าวอื่นๆ และภาพข่าวในพระราชสำนัก นำเสนอ 3,153.5 ตารางนิ้ว และ 2,141.5 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 2.15 และร้อยละ 1.46

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกันระหว่างจำนวนของภาพข่าว และเนื้อที่ของภาพข่าว ตามประเภทของภาพข่าวที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์รายวัน จะพบว่า ทั้งสองส่วนมีการนำเสนอในระดับที่ใกล้เคียงกัน คือ ประเภทของภาพข่าวที่มีการนำเสนอจำนวนมาก ก็จะมีการนำเสนอเนื้อที่มากเช่นเดียวกัน เช่น ภาพข่าวบันเทิง มีการนำเสนอจำนวนภาพอยู่ในลำดับที่ 1 ก็มีการนำเสนอเนื้อที่อยู่ในลำดับที่ 3 ภาพข่าวเศรษฐกิจ มีจำนวนภาพข่าวอยู่ในลำดับที่ 2 ก็มีการนำเสนอเนื้อที่อยู่ในลำดับที่ 1 เป็นต้น

ส่วนประเภทของภาพข่าวที่มีการนำเสนอภาพจำนวนน้อย ก็มีการนำเสนอเนื้อที่ในปริมาณที่น้อยเช่นกัน เช่น ภาพข่าวอาชญากรรม อุบัติเหตุ ภัยพิบัติ และปัญหาสังคม มีจำนวนการนำเสนออยู่ในลำดับที่ 10 ก็มีเนื้อที่ในการนำเสนออยู่ในลำดับที่ 10 เช่นเดียวกัน กรณีของภาพข่าวอื่นๆ และภาพข่าวในพระราชสำนัก ก็นำเสนอภาพข่าวทั้งในด้านจำนวน และเนื้อที่ในปริมาณที่น้อยเช่นกัน คือ อยู่ในลำดับที่ 11 และลำดับที่ 12 ทั้งด้านจำนวน และเนื้อที่ของภาพข่าว

จำนวนเฉลี่ยของภาพข่าวต่อ 1 ฉบับ

จากข้อมูลในแบบวิเคราะห์ภาพข่าว มีภาพข่าวทั้งหมด 8,322 ภาพ จากกลุ่มตัวอย่างคือหนังสือพิมพ์รายวัน 5 ชื่อฉบับ ชื่อฉบับละ 22 ฉบับนั้น สามารถนำมาวิเคราะห์จำนวนเฉลี่ยของภาพข่าวต่อ 1 ฉบับ ตามชื่อหนังสือพิมพ์ได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.4 จำนวนเฉลี่ยของภาพข่าวต่อ 1 ฉบับตามรายชื่อหนังสือพิมพ์

ชื่อหนังสือพิมพ์	จำนวนภาพเฉลี่ย	ลำดับที่
บ้านเมือง	93.45	1
มติชน	86.77	2
ไทยรัฐ	82.77	3
เดอะ เนชั่น	66.72	4
สยามรัฐ	48.54	5
จำนวนภาพเฉลี่ยของหนังสือพิมพ์รายวัน	75.65	

จากตารางที่ 4.4 พบว่า จำนวนภาพเฉลี่ยของหนังสือพิมพ์รายวันต่อ 1 ฉบับ เท่ากับ 75.65 ภาพ หนังสือพิมพ์ที่มีจำนวนภาพเฉลี่ยมากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 คือ หนังสือพิมพ์บ้านเมือง จำนวนภาพเฉลี่ยต่อ 1 ฉบับคือ 93.45 ภาพ รองลงมาคือ หนังสือพิมพ์มติชน และหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ มีจำนวนภาพเฉลี่ยเท่ากับ 86.77 ภาพ และ 82.77 ภาพ หนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น มีจำนวนภาพเฉลี่ยอยู่ในลำดับที่ 4 คือ 66.72 ภาพ และหนังสือพิมพ์สยามรัฐ มีจำนวนภาพเฉลี่ยเป็นลำดับสุดท้าย คือ 48.54 ภาพ

ขนาดเฉลี่ยของภาพข่าวในหนังสือพิมพ์รายวัน

จากข้อมูลในแบบวิเคราะห์ภาพข่าว มีจำนวนภาพข่าวทั้งสิ้น 8,322 ภาพ เนื้อที่ทั้งหมด 146,530 ตารางนิ้ว สามารถนำมาวิเคราะห์จำนวนและเนื้อที่ของภาพข่าวตามชื่อหนังสือพิมพ์ และคำนวณขนาดเฉลี่ยของภาพข่าวได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.5 ขนาดเฉลี่ยของภาพข่าวตามรายชื่อหนังสือพิมพ์

ชื่อหนังสือพิมพ์	ขนาดภาพเฉลี่ย (ตร.นิ้ว)	ลำดับที่
เดอะ เนชั่น	31.82	1
สยามรัฐ	20.40	2
บ้านเมือง	16.50	3
มติชน	13.44	4
ไทยรัฐ	10.10	5
ขนาดเฉลี่ยของภาพข่าวในหนังสือพิมพ์รายวัน	18.45	

จากตารางที่ 4.5 พบว่า หนังสือพิมพ์รายวันมีขนาดภาพเฉลี่ยอยู่ที่ 18.45 ตารางนิ้ว สำหรับขนาดภาพเฉลี่ยของหนังสือพิมพ์ฉบับที่นำมาวิเคราะห์ พบว่า หนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น มีขนาดภาพเฉลี่ยใหญ่สุดเป็นลำดับแรก คือ 31.82 ตารางนิ้ว รองลงมาคือหนังสือพิมพ์สยามรัฐ มีขนาด

ภาพเฉลี่ยเท่ากับ 20.40 ตารางนิ้ว หนังสือพิมพ์บ้านเมือง มีขนาดภาพเฉลี่ย 16.50 ตารางนิ้ว หนังสือพิมพ์มติชน มีขนาดภาพเฉลี่ย 13.44 ตารางนิ้ว และหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ มีขนาดภาพเฉลี่ยเล็กที่สุด คือ 10.10 ตารางนิ้ว

เมื่อทำการเปรียบเทียบจำนวนภาพเฉลี่ยและขนาดภาพเฉลี่ยของภาพข่าวในหนังสือพิมพ์ที่นำมาวิเคราะห์ จะพบว่า หนังสือพิมพ์ที่เสนอภาพข่าวจำนวนมาก จะให้การนำเสนอเนื้อหาที่ภาพค่อนข้างน้อย คือ มักจะตีพิมพ์ภาพในขนาดเล็ก ส่วนหนังสือพิมพ์ที่นำเสนอภาพข่าวจำนวนน้อย กลับให้การนำเสนอเนื้อหาที่ภาพค่อนข้างมาก คือ ภาพข่าวที่ลงตีพิมพ์มักจะมีความใหญ่ เช่น หนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น และหนังสือพิมพ์สยามรัฐ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. ผลการแจกแจงด้านจำนวนและเนื้อที่ของภาพข่าวตามลักษณะของภาพข่าว

จากการวิเคราะห์ปริมาณของภาพข่าวที่ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ 5 ชื่อฉบับ ได้จำนวนภาพข่าวทั้งหมด 8,322 ภาพ เนื้อที่ทั้งหมด 146,530 ตารางนิ้ว แบ่งตามลักษณะของภาพข่าวเป็น 3 ลักษณะคือ ภาพเหตุการณ์ หรือภาพข่าว ณ ที่เกิดเหตุ จำนวน 5,575 ภาพ เนื้อที่ 108,178 ตารางนิ้ว ภาพข่าวที่เตรียมไว้ล่วงหน้า จำนวน 2,005 ภาพ เนื้อที่ 20,815.5 ตารางนิ้ว และภาพกราฟิก จำนวน 742 ภาพ เนื้อที่ 17,536.5 ตารางนิ้ว โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.6 จำนวน (ร้อยละ) และเนื้อที่ (ร้อยละ) ของภาพเหตุการณ์ หรือภาพข่าว ณ ที่เกิดเหตุ

ชื่อหนังสือพิมพ์	จำนวน (ร้อยละ)	ลำดับที่	เนื้อที่ (ตร.นิ้ว) (ร้อยละ)	ลำดับที่
บ้านเมือง	1,462 (26.22)	1	25,513 (23.58)	2
มติชน	1,198 (21.49)	2	16,715.5 (15.45)	3
ไทยรัฐ	1,164 (20.88)	3	13,645 (12.62)	5
เดอะ เนชั่น	1,093 (19.61)	4	38,066 (35.19)	1
สยามรัฐ	658 (11.80)	5	14,236.5 (13.16)	4
รวม	5,575 (100.00)		108,178 (100.00)	

จากตารางที่ 4.6 พบว่า หนังสือพิมพ์บ้านเมือง นำเสนอจำนวนภาพเหตุการณ์ หรือภาพข่าว ณ ที่เกิดเหตุมากเป็นลำดับที่ 1 คือ นำเสนอจำนวน 1,462 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 26.22 หนังสือพิมพ์มติชน และหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ นำเสนอรองลงมาเป็นอันดับที่ 2 และ 3 คือ 1,198 ภาพ และ 1,164 ภาพคิดเป็นร้อยละ 21.49 และ 20.88 ส่วนลำดับที่ 4 คือ หนังสือพิมพ์เดอะเนชั่น นำเสนอจำนวน 1,093 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 19.61 และหนังสือพิมพ์สยามรัฐ นำเสนอจำนวนภาพเหตุการณ์ หรือภาพข่าว ณ ที่เกิดเหตุเป็นลำดับสุดท้าย จำนวน 658 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 11.80

ในด้านการนำเสนอเนื้อหาของภาพเหตุการณ์ หรือภาพข่าว ณ ที่เกิดเหตุ นั้น พบว่า หนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น นำเสนอเนื้อหาที่มากที่สุด คือ 38,066 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 35.19 หนังสือพิมพ์บ้านเมือง นำเสนอเนื้อหาที่เป็นลำดับที่ 2 คือ 25,513 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 23.58 ส่วนลำดับที่ 3 ได้แก่ หนังสือพิมพ์มติชน นำเสนอเนื้อหาที่ภาพเหตุการณ์ หรือภาพข่าว ณ ที่เกิดเหตุ 16,715.5 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 15.45 ลำดับที่ 4 คือ หนังสือพิมพ์สยามรัฐ นำเสนอเนื้อหา 14,236.5 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 13.16 และหนังสือพิมพ์ที่นำเสนอเนื้อหาของภาพข่าวในลักษณะนี้ เป็นปริมาณน้อยที่สุด คือ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ นำเสนอเพียง 13,647 ตารางนิ้ว หรือคิดเป็นร้อยละ 12.62

เมื่อเปรียบเทียบการนำเสนอทั้งจำนวนและเนื้อหาของภาพเหตุการณ์ หรือภาพข่าว ณ ที่เกิดเหตุ จะเห็นว่า หนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น นำเสนอภาพข่าวในจำนวนน้อย และนำเสนอในเนื้อหาที่มากที่สุด คือ ภาพที่นำเสนอนั้นมีขนาดใหญ่ ส่วนหนังสือพิมพ์อื่น ๆ นั้น นำเสนอทั้งจำนวนภาพและเนื้อหาในลำดับใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 4.7 จำนวน (ร้อยละ) และเนื้อหา (ร้อยละ) ของภาพข่าวที่เตรียมไว้ล่วงหน้า

ชื่อหนังสือพิมพ์	จำนวน (ร้อยละ)	ลำดับที่	เนื้อหา (ตร.นิ้ว) (ร้อยละ)	ลำดับที่
ไทยรัฐ	603 (30.07)	1	3,364 (16.16)	4
มติชน	501 (24.99)	2	5,867.5 (28.19)	1
บ้านเมือง	426 (21.25)	3	3,913.5 (18.80)	3
สยามรัฐ	320 (15.96)	4	4,755.5 (22.85)	2
เดอะ เนชั่น	155 (7.73)	5	2,915 (14.00)	5
รวม	2,005 (100.00)		20,815.5 (100.00)	

จากตารางที่ 4.7 พบว่า หนังสือพิมพ์ไทยรัฐมีการนำเสนอภาพข่าวที่เตรียมไว้ล่วงหน้าเป็นจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.07 หรือ 603 ภาพ หนังสือพิมพ์มติชน นำเสนอเป็นลำดับที่ 2 คือ นำเสนอจำนวน 501 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 24.99 หนังสือพิมพ์บ้านเมือง นำเสนอรองลงมาเป็นลำดับที่ 3 จำนวน 426 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 21.25 หนังสือพิมพ์สยามรัฐนั้น นำเสนอเป็นลำดับที่ 4 จำนวน 320 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 15.96 ส่วนหนังสือพิมพ์ที่นำเสนอภาพข่าวที่เตรียมไว้ล่วงหน้าเป็นจำนวนน้อยที่สุดคือ หนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น ที่นำเสนอเพียง 155 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 7.73

ในส่วนของเนื้อหาของภาพข่าวที่เตรียมไว้ล่วงหน้านั้น พบว่า หนังสือพิมพ์บ้านเมืองให้เนื้อที่ในการนำเสนอมากเป็นลำดับที่ 1 คือ 5,867.5 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 28.19 หนังสือพิมพ์สยามรัฐ ให้เนื้อที่ในการนำเสนอ 4,755.5 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 22.85 จัดเป็นลำดับที่ 2 ส่วนลำดับที่ 3 คือหนังสือพิมพ์มติชน นำเสนอ 3,913.5 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 18.80 หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เป็นลำดับที่ 4 โดยนำเสนอ 3,364 ตารางนิ้ว หรือคิดเป็นร้อยละ 16.16 ลำดับที่ 5 ในการนำเสนอภาพข่าวที่เตรียมไว้ล่วงหน้าคือ หนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น นำเสนอ 2,915 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 14.00

เมื่อทำการเปรียบเทียบการนำเสนอทั้งทางด้านจำนวนและเนื้อที่ของภาพข่าวที่เตรียมไว้ล่วงหน้าของหนังสือพิมพ์ทั้ง 5 ชื่อฉบับ จะพบว่า หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ได้นำเสนอจำนวนของภาพข่าวที่เตรียมไว้ล่วงหน้ามากเป็นลำดับที่ 1 แต่นำเสนอในส่วนของเนื้อที่เพียงลำดับที่ 4 จึงอาจกล่าวได้ว่า ภาพข่าวที่เตรียมไว้ล่วงหน้าของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐนั้น แม้จะมีจำนวนมาก แต่ก็ใช้ภาพขนาดเล็ก ส่วนหนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่นนั้น จะไม่ค่อยให้ความสำคัญในการนำเสนอภาพข่าวในลักษณะนี้สัก โดยดูจากลำดับที่ในการนำเสนอทั้งด้านจำนวนภาพและเนื้อที่ภาพล้วนอยู่ในลำดับสุดท้าย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.8 จำนวน (ร้อยละ) และเนื้อที่ (ร้อยละ) ของภาพกราฟิก

ชื่อหนังสือพิมพ์	จำนวน (ร้อยละ)	ลำดับที่	เนื้อที่ (ตร.นิ้ว) (ร้อยละ)	ลำดับที่
สยามรัฐ	202 (29.65)	1	2,803 (15.98)	3
มติชน	210 (28.30)	2	5,046 (28.77)	2
บ้านเมือง	168 (22.64)	3	2,556 (14.58)	4
เดอะ เนชั่น	90 (12.13)	4	5,741 (32.74)	1
ไทยรัฐ	54 (7.28)	5	1,390.5 (7.93)	5
รวม	742 (100.00)		17,536.5 (100.00)	

จากตารางที่ 4.8 พบว่า หนังสือพิมพ์สยามรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน ให้ความสำคัญกับการนำเสนอภาพกราฟิกค่อนข้างใกล้เคียงกัน หนังสือพิมพ์สยามรัฐ นำเสนอจำนวน 220 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 29.65 หนังสือพิมพ์มติชน นำเสนอจำนวน 210 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 28.30 จัดเป็นลำดับที่ 1 และลำดับที่ 2 ส่วนลำดับที่ 3 คือ หนังสือพิมพ์บ้านเมือง ซึ่งนำเสนอภาพกราฟิกจำนวน 168 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 22.64 หนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่นนั้นนำเสนอเป็นลำดับที่ 4 จำนวน 90 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 12.13 และหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ นำเสนอภาพกราฟิกเป็นลำดับสุดท้าย จำนวน 54 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 7.28

ในด้านของเนื้อที่ภาพกราฟิกในหนังสือพิมพ์นั้น หนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่นให้เนื้อที่ในการนำเสนอมากที่สุด 5,741 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 32.74 รองลงมาคือหนังสือพิมพ์มติชน ที่ให้เนื้อที่ 5,046 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 28.77 ลำดับที่ 3 คือ หนังสือพิมพ์สยามรัฐ ให้เนื้อที่ 2,803 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 15.98 ส่วนหนังสือพิมพ์บ้านเมือง และหนังสือพิมพ์ไทยรัฐนั้น นำเสนอ

เมื่อที่ภาพกราฟิกเป็นลำดับที่ 4 และลำดับที่ 5 คือ 2,556 ตารางนิ้ว และ 1,390.5 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 14.58 และ 7.93 ตามลำดับ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลของภาพข่าวทั้งหมด จะเห็นได้ว่า หนังสือพิมพ์บ้านเมือง ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์รายวันประเภทเน้นเนื้อหาหนักกึ่งเบา-รูปแบบสะดุดตา ได้นำเสนอภาพข่าวจำนวนมากที่สุด เป็นลำดับที่ 1 (ตารางที่ 4.1) และนำเสนอภาพข่าวในลักษณะภาพเหตุการณ์ หรือภาพข่าว ณ ที่เกิดเหตุ เป็นจำนวนมากที่สุดด้วย (ตารางที่ 4.6) ส่วนภาพข่าวที่เตรียมไว้ล่วงหน้า และภาพกราฟิกนั้น หนังสือพิมพ์บ้านเมืองได้นำเสนอในจำนวนที่ปานกลาง คือ ลำดับที่ 3 (ตารางที่ 4.7,4.8) ส่วนหนังสือพิมพ์มติชน อันเป็นหนังสือพิมพ์รายวันประเภทเน้นเนื้อหาหนัก-รูปแบบสะดุดตานั้น มีการนำเสนอจำนวนภาพข่าวในระดับที่รองลงมา เป็นลำดับที่ 2 (ตารางที่ 4.1) และมีการนำเสนอลักษณะของภาพข่าวทั้ง 3 แบบพอ ๆ กัน คือ ลำดับที่ 2 (ตารางที่ 4.6, 4.7,4.8) หนังสือพิมพ์ไทยรัฐนั้น เป็นหนังสือพิมพ์รายวันประเภทเน้นเนื้อหาเบา-รูปแบบสะดุดตา ได้นำเสนอภาพข่าวทั้งหมดจำนวนปานกลาง คือ ลำดับที่ 3 (ตารางที่ 4.1) และนำเสนอภาพข่าวที่เตรียมไว้ล่วงหน้าเป็นจำนวนมากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 (ตารางที่ 4.7) ภาพเหตุการณ์ หรือภาพข่าว ณ ที่เกิดเหตุ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐนำเสนอเป็นจำนวนปานกลาง เป็นลำดับที่ 3 (ตารางที่ 4.6) ส่วนภาพกราฟิก หนังสือพิมพ์ไทยรัฐนำเสนอจำนวนน้อยมาก คือลำดับที่ 5 (ตารางที่ 4.8) หนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น เป็นหนังสือพิมพ์ประเภทเน้นเนื้อหาหนัก-รูปแบบเรียบง่าย ได้นำเสนอจำนวนภาพข่าวค่อนข้างน้อย เป็นลำดับที่ 4 (ตารางที่ 4.1) และนำเสนอลักษณะของภาพข่าวทั้ง 3 ลักษณะพอ ๆ กัน คือ ลำดับที่ 4 และ 5 (ตารางที่ 4.6,4.7,4.8) ส่วนหนังสือพิมพ์สยามรัฐ อันเป็นหนังสือพิมพ์ประเภทเน้นเนื้อหาหนัก-รูปแบบกึ่งเรียบง่าย นำเสนอจำนวนภาพข่าวน้อยที่สุด (ตารางที่ 4.1) และนำเสนอภาพกราฟิกจำนวนมากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 (ตารางที่ 4.6) แต่นำเสนอภาพเหตุการณ์ หรือภาพข่าว ณ ที่เกิดเหตุ และภาพข่าวที่เตรียมไว้ล่วงหน้าค่อนข้างน้อยพอ ๆ กัน คือ ลำดับที่ 4 และ 5 (ตารางที่ 4.7, 4.8)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1 ประเภทของหนังสือพิมพ์ มีความสัมพันธ์กับ ลักษณะของภาพข่าวที่ถูกคัดเลือกลงตีพิมพ์ในหน้าหนังสือพิมพ์

จากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของหนังสือพิมพ์ กับ ลักษณะของภาพข่าวที่ถูกคัดเลือกลงตีพิมพ์ พบว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กัน ดังปรากฏในตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของหนังสือพิมพ์ กับ ลักษณะของภาพข่าวที่ถูกคัดเลือกลงตีพิมพ์

ลักษณะของ ภาพข่าว	ชื่อหนังสือพิมพ์					รวม N=8,322
	ไทยรัฐ N=1,821	บ้านเมือง N=2,056	มติชน N=1,909	สยามรัฐ N=1,068	เดอะ เนชั่น N=1,468	
ภาพข่าว ณ ที่เกิดเหตุ	1,164 (63.9)	1,462 (71.1)	1,198 (62.7)	658 (61.6)	1,093 (74.5)	5,575 (67.0)
ภาพข่าวที่ เตรียมไว้ล่วงหน้า	603 (33.1)	426 (20.7)	501 (26.2)	320 (30.0)	155 (10.6)	2,005 (24.1)
ภาพกราฟิก	54 (3.0)	168 (8.2)	210 (11.0)	90 (8.4)	220 (15.0)	742 (8.9)

$$X^2 = 388.77; \quad df = 20$$

ผลการวิเคราะห์ได้ค่า $X^2 = 388.77$ จึงสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 นั่นคือ ประเภทของหนังสือพิมพ์ มีความสัมพันธ์กับ ลักษณะของภาพข่าวที่ถูกคัดเลือกลงตีพิมพ์ในหน้าหนังสือพิมพ์ คือ หนังสือพิมพ์รายวันทุกประเภท ยกเว้น หนังสือพิมพ์เดอะเนชั่น ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ประเภทเน้นเนื้อหาหนัก-รูปแบบเรียบง่าย ให้การนำเสนอภาพข่าวทั้ง 3 ลักษณะเหมือนกัน คือ นำเสนอภาพข่าว ณ ที่เกิดเหตุ มากเป็นลำดับที่ 1 นำเสนอภาพข่าวที่-

เตรียมไว้ล่วงหน้า เป็นลำดับที่ 2 และนำเสนอภาพกราฟิกเป็นลำดับสุดท้าย ส่วนหนังสือพิมพ์
เดอะ เนชั่นนั้น มีการนำเสนอต่างออกไปคือ นำเสนอภาพข่าว ณ ที่เกิดเหตุ มากเป็นลำดับที่ 1 นำ
เสนอภาพกราฟิก เป็นลำดับที่ 2 และนำเสนอภาพข่าวที่เตรียมไว้ล่วงหน้า เป็นลำดับสุดท้าย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. ผลการแจกแจงด้านจำนวนและเนื้อที่ของภาพถ่ายตามประเภทของภาพถ่าย

จากการจำแนกประเภทของภาพถ่ายออกเป็น 12 ประเภท ได้แก่ ภาพถ่ายในพระราชสำนัก ภาพถ่ายการเมือง ภาพถ่ายเศรษฐกิจ ภาพถ่ายต่างประเทศ ภาพถ่ายอาชญากรรม อุบัติเหตุ ภัยพิบัติ และปัญหาสังคม ภาพถ่ายบุคคล/สังคม ภาพถ่ายการศึกษา วิจัย และวิทยาศาสตร์ ภาพถ่ายศาสนา และศิลปวัฒนธรรม ภาพถ่ายกีฬา ภาพถ่ายสิ่งแวดล้อม การพัฒนา และการจราจร ภาพถ่ายบันเทิง และภาพถ่ายอื่น ๆ นั้น หนังสือพิมพ์รายวันแต่ละประเภทได้นำเสนอภาพถ่ายประเภทต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ 4.10 จำนวน (ร้อยละ) และเนื้อที่ (ร้อยละ) ของภาพถ่ายในพระราชสำนัก

ชื่อหนังสือพิมพ์	จำนวน (ร้อยละ)	ลำดับที่	เนื้อที่ (ตร.มว) (ร้อยละ)	ลำดับที่
ไทยรัฐ	44 (43.48)	1	646.5 (30.19)	2
สยามรัฐ	22 (23.91)	2	748 (34.93)	1
บ้านเมือง	17 (18.48)	3	373.5 (17.44)	3
มติชน	7 (7.61)	4	181.5 (8.47)	5
เดอะ เนชั่น	6 (6.52)	5	192 (8.97)	4
รวม	92 (100.00)		2,141.5 (100.00)	

จากตารางที่ 4.10 พบว่า หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ได้นำเสนอภาพถ่ายในพระราชสำนักมากเป็นลำดับที่ 1 คือ จำนวน 40 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 43.48 รองลงมาคือหนังสือพิมพ์สยามรัฐ นำเสนอจำนวน 22 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 23.91 ส่วนหนังสือพิมพ์บ้านเมือง นำเสนอภาพถ่ายในพระราชสำนักมากเป็นลำดับที่ 3 คือ จำนวน 17 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 18.48 หนังสือพิมพ์มติชนและหนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น นำเสนอภาพถ่ายในพระราชสำนักในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน คือ จำนวน 7 ภาพ และ 6 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 7.61 และ 6.52

ในด้านของเนื้อหาภาพข่าวในพระราชสำนักนั้น พบว่า หนังสือพิมพ์สยามรัฐนำเสนอเนื้อหาในปริมาณมากที่สุด คือ 748 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 34.93 หนังสือพิมพ์ไทยรัฐนั้น นำเสนอเป็นลำดับรองลงมาคือ 646.5 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 30.19 ส่วนลำดับที่ 3 คือ หนังสือพิมพ์บ้านเมือง นำเสนอเนื้อหาที่ 373.5 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 17.44 หนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น และหนังสือพิมพ์มติชน นำเสนอเป็นลำดับที่ 4 และลำดับที่ 5 โดยนำเสนอเนื้อหาที่ 192 ตารางนิ้ว และ 181.5 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 8.97 และ 8.47 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 จำนวน (ร้อยละ) และเนื้อหา (ร้อยละ) ของภาพข่าวการเมือง

ชื่อหนังสือพิมพ์	จำนวน (ร้อยละ)	ลำดับที่	เนื้อหา (ตร.นิ้ว) (ร้อยละ)	ลำดับที่
มติชน	329 (29.62)	1	4,282 (22.99)	2
ไทยรัฐ	245 (22.05)	2	2,884 (15.48)	4
สยามรัฐ	244 (21.96)	3	5,050 (27.11)	1
เดอะ เนชั่น	150 (13.50)	4	4,279.5 (22.98)0	3
บ้านเมือง	143 (12.87)	5	2,130.5 (11.44)	5
รวม	1,111 (100.00)		18,626 (100.00)	

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ในการนำเสนอภาพข่าวการเมืองนั้น หนังสือพิมพ์มติชน นำเสนอมากเป็นลำดับที่ 1 จำนวน 329 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 29.62 ลำดับที่ 2 และที่ 3 คือ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ทั้งสองชื่อฉบับนำเสนอภาพข่าวการเมืองในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน คือ 245 ภาพ และ 244 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 22.05 และ 21.96 หนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่นนำเสนอภาพข่าวการเมืองเป็นลำดับที่ 4 จำนวน 150 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 13.50 ส่วนหนังสือพิมพ์บ้านเมืองนั้น นำเสนอเป็นลำดับสุดท้ายจำนวน 143 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 12.87

ในด้านของเนื้อที่ภาพข่าวการเมือง พบว่า หนังสือพิมพ์สยามรัฐ นำเสนอเนื้อที่ของภาพข่าวการเมืองเป็นลำดับที่ 1 คือ 5,050 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 27.11 รองลงมาคือ หนังสือพิมพ์มติชน และหนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น นำเสนอในปริมาณที่ใกล้เคียงกันคือ 4,282 ตารางนิ้ว และ 4,279.5 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 22.99 และ 22.98 หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ นำเสนอเป็นลำดับที่ 4 โดยนำเสนอเนื้อที่ 2,884 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 15.48 และหนังสือพิมพ์บ้านเมืองเป็นหนังสือพิมพ์ที่นำเสนอเนื้อที่ภาพข่าวประเภทนี้เป็นลำดับสุดท้าย คิดเป็นร้อยละ 11.44 หรือ 2,130.5 ตารางนิ้ว

ตารางที่ 4.12 จำนวน (ร้อยละ) และเนื้อที่ (ร้อยละ) ของภาพข่าวเศรษฐกิจ

ชื่อหนังสือพิมพ์	จำนวน (ร้อยละ)	ลำดับที่	เนื้อที่ (ตร.นิ้ว) (ร้อยละ)	ลำดับที่
บ้านเมือง	451 (32.35)	1	6,898 (25.68)	2
เดอะ เนชั่น	430 (30.85)	2	12,539 (46.67)	1
มติชน	240 (17.22)	3	3,323 (12.37)	3
สยามรัฐ	184 (13.20)	4	3,187 (11.86)	4
ไทยรัฐ	89 (6.38)	5	919.5 (3.42)	5
รวม	1,394 (100.00)		26,866.5 (100.00)	

จากตารางที่ 4.12 พบว่า หนังสือพิมพ์บ้านเมือง เป็นหนังสือพิมพ์ที่นำเสนอภาพข่าวเศรษฐกิจ จำนวนมากเป็นลำดับที่ 1 โดยนำเสนอ 451 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 32.35 หนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น นำเสนอเป็นลำดับที่ 2 จำนวน 430 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 30.85 หนังสือพิมพ์มติชนนำเสนอภาพข่าวเศรษฐกิจจำนวน 240 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 17.22 จัดเป็นลำดับที่ 3 ส่วนสองลำดับสุดท้ายในการนำเสนอภาพข่าวเศรษฐกิจคือ หนังสือพิมพ์สยามรัฐ และ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ซึ่งนำเสนอจำนวน 184 ภาพ และ 89 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 13.20 และ 6.38

ในด้านเนื้อที่นั้น พบว่า หนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่นนำเสนอเนื้อที่ภาพข่าวเศรษฐกิจมากเป็นลำดับที่ 1 เช่นเดียวกัน โดยนำเสนอเนื้อที่ 12,539 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 46.67 ลำดับที่ 2 คือ หนังสือพิมพ์บ้านเมือง นำเสนอ 6,898 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 25.68 หนังสือพิมพ์มติชน นำเสนอเนื้อที่ภาพข่าวเศรษฐกิจ 3,323 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 12.37 จัดเป็นลำดับที่ 3 หนังสือพิมพ์สยามรัฐ นำเสนอเนื้อที่ภาพข่าวเศรษฐกิจใกล้เคียงกับหนังสือพิมพ์มติชน คือ 3,187 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 11.86 จัดเป็นลำดับที่ 4 ส่วนลำดับสุดท้าย คือ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐซึ่งนำเสนอเพียง 919.5 ตารางนิ้ว หรือเพียงร้อยละ 3.42

ตารางที่ 4.13 จำนวน (ร้อยละ) และเนื้อที่ (ร้อยละ) ของภาพข่าวต่างประเทศ

ชื่อหนังสือพิมพ์	จำนวน (ร้อยละ)	ลำดับที่	เนื้อที่ (ร้อยละ)	ลำดับที่
เดอะ เนชั่น	188 (40.43)	1	6,085.5 (53.27)	1
มติชน	77 (16.56)	2	1,151.5 (10.08)	4
บ้านเมือง	76 (16.34)	3	1,798.5 (15.74)	2
ไทยรัฐ	67 (14.41)	4	975 (8.54)	5
สยามรัฐ	57 (12.26)	5	1,412.5 (12.37)	3
รวม	465 (100.00)		11,423 (100.00)	

จากตารางที่ 4.13 พบว่า หนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น นำเสนอภาพข่าวต่างประเทศมากเป็นลำดับที่ 1 คือ 188 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 40.43 ส่วนลำดับที่ 2 และลำดับที่ 3 นั้น ได้แก่ หนังสือพิมพ์มติชน และหนังสือพิมพ์บ้านเมือง ซึ่งนำเสนอภาพข่าวต่างประเทศในจำนวนใกล้เคียงกัน คือ 77 ภาพ และ 76 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 16.56 และ 16.34 ส่วนหนังสือพิมพ์ไทยรัฐนั้น นำเสนอเป็นลำดับที่ 4 จำนวน 67 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 14.41 หนังสือพิมพ์ที่นำเสนอภาพข่าวต่างประเทศเป็นลำดับสุดท้าย คือ หนังสือพิมพ์สยามรัฐ นำเสนอจำนวน 57 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 12.26

ในด้านของเนื้อหาที่ภาพข่าวต่างประเทศ หนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่นยังคงเป็นหนังสือพิมพ์ที่นำเสนอเนื้อหา มากเป็นลำดับที่ 1 เช่นเดียวกับจำนวนภาพข่าว โดยหนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่นนำเสนอเนื้อหาที่ภาพข่าวต่างประเทศทั้งหมด 6,085.5 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 53.27 ลำดับที่ 2 คือ หนังสือพิมพ์บ้านเมือง นำเสนอ 1,798.5 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 15.74 หนังสือพิมพ์สยามรัฐ นำเสนอภาพข่าวต่างประเทศเป็นลำดับที่ 3 โดยนำเสนอ 1,412.5 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 12.37 ส่วนหนังสือพิมพ์มติชนนั้น นำเสนอเป็นลำดับที่ 4 คือ 1,151.5 ตารางนิ้ว หรือคิดเป็นร้อยละ 10.08 และลำดับสุดท้ายในการนำเสนอภาพข่าวต่างประเทศ คือ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ซึ่งนำเสนอเพียง 975 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 8.54

ตารางที่ 4.14 จำนวน(ร้อยละ) และเนื้อหา(ร้อยละ) ของภาพข่าวอาชญากรรม อุบัติเหตุ ภัยพิบัติและปัญหาสังคม

ชื่อหนังสือพิมพ์	จำนวน (ร้อยละ)	ลำดับที่	เนื้อหา (ตร.นิ้ว) (ร้อยละ)	ลำดับที่
ไทยรัฐ	100 (39.06)	1	1,607.5 (29.32)	1
มติชน	59 (23.05)	2	915.5 (16.70)	4
บ้านเมือง	53 (20.70)	3	1,174 (21.41)	3
เดอะ เนชั่น	26 (10.16)	4	1,225 (22.35)	2
สยามรัฐ	18 (7.03)	5	560.5 (10.22)	5
รวม	256 (100.00)		5,482.5 (100.00)	

จากตารางที่ 4.14 พบว่า หนังสือพิมพ์ไทยรัฐนำเสนอภาพข่าวอาชญากรรม อุบัติเหตุ ภัยพิบัติ และปัญหาสังคม มากเป็นลำดับที่ 1 จำนวน 100 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 39.06 หนังสือพิมพ์มติชนนำเสนอเป็นลำดับที่ 2 จำนวน 59 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 23.05 ส่วนลำดับที่ 3 คือ หนังสือพิมพ์บ้านเมือง ซึ่งนำเสนอจำนวน 53 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 20.70 หนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่นนำเสนอเป็นลำดับที่ 4 จำนวน 26 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 10.16 ลำดับสุดท้ายคือ หนังสือพิมพ์สยามรัฐ นำเสนอจำนวน 18 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 7.03

ในด้านเนื้อที่ภาพข่าวอาชญากรรม อุบัติเหตุ ภัยพิบัติ และปัญหาสังคมนั้น หนังสือพิมพ์ไทยรัฐก็นำเสนอเนื้อที่มากที่สุด เช่นเดียวกับจำนวนภาพ คือ เสนอเนื้อที่ 1,607.5 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 29.32 รองลงมาคือหนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น ที่นำเสนอเนื้อที่สูงถึง 1,225 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 22.35 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบด้านจำนวนภาพ และเนื้อที่แล้ว จะเห็นว่า หนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่นนำเสนอภาพจำนวนน้อย แต่มีขนาดใหญ่ ลำดับที่ 3 ในการเสนอภาพข่าวอาชญากรรม อุบัติเหตุ ภัยพิบัติ และปัญหาสังคม คือ หนังสือพิมพ์บ้านเมือง นำเสนอ 1,174 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 21.41 หนังสือพิมพ์มติชนนำเสนอเป็นลำดับที่ 4 คือนำเสนอเนื้อที่ 915.5 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 16.70 ส่วนหนังสือพิมพ์สยามรัฐ นำเสนอภาพข่าวประเภทนี้ในปริมาณน้อยที่สุด คือ 560.5 ตารางนิ้ว หรือคิดเป็นร้อยละ 10.22

ตารางที่ 4.15 จำนวน (ร้อยละ) และเนื้อที่ (ร้อยละ) ของภาพข่าวบุคคล/สังคม

ชื่อหนังสือพิมพ์	จำนวน (ร้อยละ)	ลำดับที่	เนื้อที่ (ตร.นิ้ว) (ร้อยละ)	ลำดับที่
บ้านเมือง	413 (31.82)	1	6,865.5 (35.25)	1
ไทยรัฐ	355 (27.35)	2	4,279 (21.97)	2
มติชน	294 (22.88)	3	3,891.5 (19.98)	3
เดอะ เนชั่น	117 (9.01)	4	2,358 (12.10)	4
สยามรัฐ	116 (8.94)	5	2,085 (10.70)	5
รวม	1,298 (100.00)		19,479 (100.00)	

จากตารางที่ 4.15 พบว่า หนังสือพิมพ์บ้านเมืองนำเสนอภาพข่าวบุคคล/สังคม มากเป็นลำดับที่ 1 จำนวน 413 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 31.82 หนังสือพิมพ์ไทยรัฐนำเสนอเป็นลำดับรองลงมา คือ จำนวน 355 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 27.35 ลำดับที่ 3 ได้แก่ หนังสือพิมพ์มติชน นำเสนอจำนวน

297 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 22.88 สองลำดับสุดท้ายที่นำเสนอภาพข่าวบุคคล/สังคม คือ หนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น และหนังสือพิมพ์สยามรัฐ โดยนำเสนอในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน คือ 117 ภาพ และ 116 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 9.01 และ 8.94 ตามลำดับ

ในด้านเนื้อหาของภาพข่าวบุคคล/สังคม พบว่า หนังสือพิมพ์บ้านเมือง นำเสนอเนื้อหาที่มากเป็นลำดับที่ 1 คือ 6,865.5 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 35.25 รองลงมาคือ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์มติชน หนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น และ หนังสือพิมพ์สยามรัฐ เช่นเดียวกับจำนวนของภาพข่าว โดยมีการนำเสนอเนื้อหาที่ 4,279 ตารางนิ้ว 3,891.5 ตารางนิ้ว 2,358 ตารางนิ้ว และ 2,085 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 21.97, 19.98, 12.10 และ 10.70 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.16 จำนวน (ร้อยละ) และเนื้อที่ (ร้อยละ) ของภาพข่าวการศึกษา วิจัย และวิทยาศาสตร์

ชื่อหนังสือพิมพ์	จำนวน (ร้อยละ)	ลำดับที่	เนื้อที่ (ตร.นิ้ว) (ร้อยละ)	ลำดับที่
บ้านเมือง	224 (37.02)	1	3,597 (34.65)	1
มติชน	132 (21.82)	2	1,918.5 (18.48)	2
ไทยรัฐ	122 (20.17)	3	1,361.5 (13.11)	5
สยามรัฐ	80 (13.22)	4	1,788.5 (17.23)	3
เดอะ เนชั่น	47 (7.77)	5	1,716 (16.53)	4
รวม	605 (100.00)		10,381.5 (100.00)	

จากตารางที่ 4.16 พบว่า การนำเสนอภาพข่าวการศึกษา วิจัย และวิทยาศาสตร์นั้น หนังสือพิมพ์บ้านเมือง นำเสนอจำนวน 224 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 37.02 นับเป็นลำดับที่ 1 หนังสือพิมพ์มติชน นำเสนอเป็นลำดับที่ 2 คือนำเสนอจำนวน 132 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 21.82 ลำดับที่ 3 คือ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ นำเสนอ 122 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 20.17 หนังสือพิมพ์สยามรัฐ นำเสนอเป็นลำดับที่ 4 จำนวน 80 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 13.22 ส่วนหนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น นำเสนอเป็นลำดับสุดท้าย จำนวน 47 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 7.77

ในด้านเนื้อที่นั้น พบว่า หนังสือพิมพ์บ้านเมืองยังคงให้เนื้อที่ในการนำเสนอภาพข่าวการศึกษา วิจัย และวิทยาศาสตร์เป็นลำดับที่ 1 โดยนำเสนอ 3,597 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 34.65 โดยหนังสือพิมพ์มติชน ก็ยังนำเสนอในส่วนของเนื้อที่เป็นลำดับที่ 2 เช่นกัน โดยนำเสนอเนื้อที่ 1,918.5 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 18.48 หนังสือพิมพ์สยามรัฐ และหนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น นำเสนอเป็นลำดับที่ 3 และ 4 โดยนำเสนอเนื้อที่ในปริมาณที่ใกล้เคียงกันคือ 1,788.5 ตารางนิ้ว และ 1,716 ตารางนิ้ว ส่วนหนังสือพิมพ์ที่นำเสนอเนื้อที่ภาพข่าวการศึกษา วิจัย และวิทยาศาสตร์เป็นลำดับสุดท้าย คือ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ นำเสนอ 1,361.5 ตารางนิ้ว หรือคิดเป็นร้อยละ 13.11

ตารางที่ 4.17 จำนวน (ร้อยละ) และเนื้อที่ (ร้อยละ) ของภาพข่าวศาสนาและศิลปวัฒนธรรม

ชื่อหนังสือพิมพ์	จำนวน (ร้อยละ)	ลำดับที่	เนื้อที่ (ตร.นิ้ว) (ร้อยละ)	ลำดับที่
มติชน	132 (32.92)	1	2,294 (26.51)	2
บ้านเมือง	96 (23.94)	2	1,886.5 (21.76)	3
สยามรัฐ	87 (21.69)	3	2,310 (26.69)	1
ไทยรัฐ	52 (12.97)	4	985.5 (11.39)	5
เดอะ เนชั่น	34 (8.48)	5	1,181.5 (13.65)	4
รวม	401 (100.00)		8,654.5 (100.00)	

จากตารางที่ 4.17 พบว่า การนำเสนอภาพข่าวศาสนา และศิลปวัฒนธรรมนั้น หนังสือพิมพ์มติชน นำเสนอเป็นจำนวนมากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 คือนำเสนอ 132 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 32.92 รองลงมาคือหนังสือพิมพ์บ้านเมือง ซึ่งนำเสนอจำนวน 96 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 23.94 ลำดับที่ 3 คือ หนังสือพิมพ์สยามรัฐ นำเสนอ 87 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 21.69 ลำดับที่ 4 และลำดับที่ 5 คือ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และ หนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น โดยนำเสนอจำนวน 52 ภาพ และ 34 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 12.97 และ 8.48 ตามลำดับ

ในส่วนของเนื้อหาที่ภาพข่าวศาสนา และศิลปวัฒนธรรมนั้น พบว่า หนังสือพิมพ์สยามรัฐ นำเสนอเนื้อหาที่มากเป็นลำดับแรก คือ 2,310 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 26.69 รองลงมาคือหนังสือพิมพ์มติชน ซึ่งนำเสนอในปริมาณที่ใกล้เคียงกับหนังสือพิมพ์สยามรัฐ คือ 2,294 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 26.51 หนังสือพิมพ์บ้านเมืองนำเสนอเป็นลำดับที่ 3 คือ 1,883.5 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 21.76 ลำดับที่ 4 คือ หนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น นำเสนอเนื้อหาที่ 1,181.5 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 13.65 และหนังสือพิมพ์ไทยรัฐนำเสนอเนื้อหาที่ภาพข่าวประเภทนี้เป็นลำดับสุดท้ายคือ 985.5 ตารางนิ้ว หรือคิดเป็นร้อยละ 11.39

ตารางที่ 4.18 จำนวน (ร้อยละ) และเนื้อหา (ร้อยละ) ของภาพข่าวกีฬา

ชื่อหนังสือพิมพ์	จำนวน (ร้อยละ)	ลำดับที่	เนื้อหา (ตร.นิ้ว) (ร้อยละ)	ลำดับที่
มติชน	172 (30.23)	1	2,271 (16.36)	3
บ้านเมือง	130 (22.85)	2	2,320.5 (16.71)	2
เดอะ เนชั่น	123 (21.62)	3	7,016 (50.53)	1
ไทยรัฐ	88 (15.46)	4	1,209 (8.71)	4
สยามรัฐ	56 (9.84)	5	1,067 (7.69)	5
รวม	569 (100.00)		13,883.5 (100.00)	

จากตารางที่ 4.18 พบว่า หนังสือพิมพ์ที่นำเสนอจำนวนภาพข่าวกีฬามากเป็นลำดับแรกคือ หนังสือพิมพ์มติชน โดยนำเสนอ 172 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 30.23 รองลงมาคือ หนังสือพิมพ์บ้านเมือง นำเสนอจำนวน 130 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 22.85 ลำดับที่ 3 คือ หนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น ซึ่งนำเสนอในจำนวนที่ใกล้เคียงกับหนังสือพิมพ์บ้านเมือง โดยนำเสนอ 123 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 21.62 หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ นำเสนอเป็นลำดับที่ 4 จำนวน 88 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 15.46 และหนังสือพิมพ์สยามรัฐ นำเสนอภาพข่าวกีฬาเป็นลำดับที่ 5 คือนำเสนอจำนวน 56 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 9.84

ในส่วนของเนื้อหาที่ภาพข่าวกีฬานั้น หนังสือพิมพ์ที่นำเสนอเนื้อหาที่ภาพข่าวกีฬาเป็นปริมาณมากที่สุด คือ หนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น นำเสนอเนื้อหาที่สูงถึง 7,016 ตารางนิ้ว หรือคิดเป็นร้อยละ 50.53 ในขณะที่หนังสือพิมพ์อื่นๆ นำเสนอในปริมาณที่รองลงมาดังนี้ หนังสือพิมพ์บ้านเมือง นำเสนอเนื้อหาที่ 2,320.5 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 16.71 หนังสือพิมพ์มติชน นำเสนอเนื้อหาที่ 2,271 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 16.36 หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ นำเสนอ 1,209 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 8.71 และหนังสือพิมพ์สยามรัฐ นำเสนอ 1,067 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 7.69

ตารางที่ 4.19 จำนวน (ร้อยละ) และเนื้อหา (ร้อยละ) ของภาพข่าวสิ่งแวดล้อม การพัฒนา และ
การจราจร

ชื่อหนังสือพิมพ์	จำนวน (ร้อยละ)	ลำดับที่	เนื้อหา (ตร.นิ้ว) (ร้อยละ)	ลำดับที่
มติชน	99 (27.42)	1	1,490 (21.35)	3
บ้านเมือง	92 (25.49)	2	1,743.5 (24.98)	2
เดอะ เนชั่น	69 (19.11)	3	2,191.5 (31.40)	1
ไทยรัฐ	54 (14.96)	4	618 (8.85)	5
สยามรัฐ	69 (19.11)	5	937 (13.42)	4
รวม	361 (100.00)		6,980 (100.00)	

จากตารางที่ 4.19 พบว่า การนำเสนอภาพข่าวสิ่งแวดล้อม การพัฒนา และการจราจรนั้น หนังสือพิมพ์มติชน นำเสนอเป็นจำนวนสูงสุด คือ 99 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 27.42 ลำดับที่ 2 ก็คือ หนังสือพิมพ์บ้านเมือง ซึ่งนำเสนอเป็นจำนวนใกล้เคียงกัน คือ 92 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 25.49 ลำดับที่ 3, 4 และ 5 คือ หนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ซึ่งนำเสนอจำนวน 69 ภาพ, 54 ภาพ และ 47 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 19.11, 14.96 และ 13.02 ตามลำดับ

ส่วนการนำเสนอเนื้อหาข่าวสิ่งแวดล้อม การพัฒนา และการจราจรนั้น หนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่นนำเสนอเป็นปริมาณมากที่สุด คือ 2,191.5 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 31.40 รองลงมาคือ หนังสือพิมพ์บ้านเมือง นำเสนอ 1,743.5 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 24.98 ลำดับที่ 3 คือ หนังสือพิมพ์มติชน นำเสนอ 1,490 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 21.35 ส่วนหนังสือพิมพ์สยามรัฐ และหนังสือพิมพ์ไทยรัฐนั้น นำเสนอภาพข่าวประเภทนี้เป็นลำดับที่ 4 และ 5 โดยนำเสนอเนื้อหาที่ 937 ตารางนิ้ว และ 618 ตารางนิ้ว หรือคิดเป็นร้อยละ 13.42 และ 8.85

ตารางที่ 4.20 จำนวน (ร้อยละ) และเนื้อหา (ร้อยละ) ของภาพข่าวบันเทิง

ชื่อหนังสือพิมพ์	จำนวน (ร้อยละ)	ลำดับที่	เนื้อหา (ตร.นิ้ว) (ร้อยละ)	ลำดับที่
ไทยรัฐ	584 (35.81)	1	2,647 (13.60)	4
บ้านเมือง	346 (21.21)	2	4,857.5 (24.96)	2
มติชน	310 (19.01)	3	2,700.5 (13.88)	3
เดอะ เนชั่น	253 (15.51)	4	6,999.5 (35.97)	1
สยามรัฐ	138 (8.46)	5	2,254 (11.54)	5
รวม	1,631 (100.00)		19,458.5 (100.00)	

จากตารางที่ 4.20 พบว่า หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ นำเสนอจำนวนภาพข่าวบันเทิงมากที่สุด จำนวน 584 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 35.81 หนังสือพิมพ์บ้านเมืองนำเสนอเป็นลำดับสองรองลงมาคือ 346 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 21.21 ส่วนหนังสือพิมพ์มติชนก็นำเสนอภาพข่าวบันเทิงในจำนวนที่ใกล้เคียงกันกับหนังสือพิมพ์บ้านเมือง คือ 310 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 19.01 จัดเป็นลำดับที่ 3 หนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่นนั้น นำเสนอจำนวนภาพข่าวบันเทิงเป็นลำดับที่ 4 คือนำเสนอจำนวน 253 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 15.51 และ หนังสือพิมพ์สยามรัฐนำเสนอจำนวนภาพข่าวบันเทิงเป็นลำดับสุดท้าย จำนวน 138 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 8.46

ในด้านเนื้อที่นั้น หนังสือพิมพ์ที่นำเสนอเนื้อที่ภาพข่าวบันเทิงมากที่สุดคือ หนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น ซึ่งนำเสนอเนื้อที่สูงถึง 6,999.5 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 35.97 ลำดับที่ 2 คือ หนังสือพิมพ์บ้านเมือง นำเสนอเนื้อที่ 4,857.5 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 24.96 หนังสือพิมพ์มติชน นำเสนอเป็นลำดับที่ 3 คือ 2,700.5 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 13.88 ลำดับที่ 4 ก็นำเสนอเนื้อที่ในจำนวนใกล้เคียงกัน คือ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ นำเสนอ 2,647 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 13.60 ส่วนลำดับที่ 5 ในการนำเสนอเนื้อที่ภาพข่าวบันเทิงคือ หนังสือพิมพ์สยามรัฐ ซึ่งนำเสนอ 2,254 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 11.59

ตารางที่ 4.21 จำนวน (ร้อยละ) และเนื้อที่ (ร้อยละ) ของภาพข่าวอื่นๆ

ชื่อหนังสือพิมพ์	จำนวน (ร้อยละ)	ลำดับที่	เนื้อที่ (คร.นิ้ว) (ร้อยละ)	ลำดับที่
มติชน	55 (39.56)	1	1,256 (39.82)	1
ไทยรัฐ	25 (17.99)	2	269 (8.53)	5
เดอะ เนชั่น	25 (17.99)	2	938.5 (29.76)	2
สยามรัฐ	19 (13.67)	4	395.5 (12.54)	3
บ้านเมือง	15 (10.79)	5	294.5 (9.34)	4
รวม	139 (100.00)		3,153.5 (100.00)	

จากตารางที่ 4.21 พบว่า หนังสือพิมพ์ที่นำเสนอจำนวนภาพข่าวอื่นๆ มากเป็นลำดับที่ 1 คือ หนังสือพิมพ์มติชน จำนวน 55 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 39.56 รองลงมาคือ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น ซึ่งนำเสนอเป็นจำนวนเท่ากัน คือ 25 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 17.99 หนังสือพิมพ์สยามรัฐ นำเสนอเป็นลำดับที่ 4 จำนวน 19 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 13.67 และหนังสือพิมพ์ที่นำเสนอภาพข่าวอื่น ๆ เป็นลำดับที่ 5 คือ หนังสือพิมพ์บ้านเมือง จำนวน 15 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 10.79

ในด้านของเนื้อที่ พบว่า หนังสือพิมพ์มติชนก็นำเสนอเนื้อที่ภาพข่าวอื่นๆ มากเป็นลำดับที่ 1 เช่นกัน คือ 1,256 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 39.82 หนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น นำเสนอเนื้อที่เป็นลำดับที่ 2 คือ 938.5 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 29.76 ลำดับที่ 3 ได้แก่ หนังสือพิมพ์สยามรัฐ นำเสนอเนื้อที่ 395.5 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 12.54 หนังสือพิมพ์บ้านเมือง และหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ นั้น นำเสนอเนื้อที่ภาพข่าวอื่นๆ เป็นลำดับที่ 4 และ 5 โดยนำเสนอ 294.5 ตารางนิ้ว และ 269 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 9.34 และ 8.53 ตามลำดับ

และจากผลของการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด จะเห็นได้ว่า หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ประเภทเน้นเนื้อหาเบา-รูปแบบสะกดตา ได้มีการนำเสนอภาพข่าวอาชญากรรม อุบัติเหตุ ภัยพิบัติ และปัญหาสังคม ภาพข่าวบันเทิง ภาพข่าวบุคคล/สังคม ในจำนวนและเนื้อที่ที่ค่อนข้างมากกว่าภาพข่าวประเภทอื่นๆ ในขณะที่ หนังสือพิมพ์บ้านเมืองที่เน้นเนื้อหาหนักถึงหนักเบา-รูปแบบสะกดตา นำเสนอภาพข่าวทุกประเภทมากพอๆ กัน ส่วนหนังสือพิมพ์รายวันประเภทเน้นเนื้อหาหนัก-รูปแบบสะกดตาอย่างหนังสือพิมพ์มติชนนั้น นำเสนอภาพข่าวการเมือง ภาพข่าวศาสนา และศิลปวัฒนธรรม ภาพข่าวสิ่งแวดล้อม การพัฒนา และการจราจร ค่อนข้างมาก หนังสือพิมพ์ที่เน้นเนื้อหาหนัก-รูปแบบถึงเรียบง่าย อย่างหนังสือพิมพ์สยามรัฐ มีการนำเสนอภาพข่าวอย่างหลากหลายทุกประเภท โดยมีจำนวนและเนื้อที่ที่ไม่มากนัก แตกต่างกับหนังสือพิมพ์รายวันที่เน้นเนื้อหาหนัก-รูปแบบเรียบง่าย อย่างหนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น นำเสนอจำนวนภาพข่าวต่างประเทศ ภาพข่าวเศรษฐกิจ ค่อนข้างมาก และนำเสนอภาพข่าวทุกประเภทในเนื้อที่ค่อนข้างมาก

การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 2 ประเภทของหนังสือพิมพ์ มีความสัมพันธ์กับ ประเภทของภาพข่าวที่ถูกคัดเลือกลงตีพิมพ์ในหน้าหนังสือพิมพ์

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของหนังสือพิมพ์ กับ ประเภทของภาพข่าวที่ลงตีพิมพ์ พบว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กัน ดังปรากฏในตารางที่ 4.22

ตารางที่ 4.22 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง ประเภทของหนังสือพิมพ์ กับ ประเภทของภาพข่าวที่ถูกคัดเลือกลงตีพิมพ์

ประเภทของ ภาพข่าว	ชื่อหนังสือพิมพ์					รวม N=8,322
	ไทยรัฐ N=1,821	บ้านเมือง N=2,056	มติชน N=1,909	สยามรัฐ N=1,068	เดอะ เนชั่น N=1,468	
ภาพข่าวในพระราชสำนัก	40 (2.2)	17 (0.8)	7 (0.4)	22 (2.1)	6 (0.4)	92 (1.1)
ภาพข่าวการเมือง	245 (13.5)	143 (7.0)	329 (17.2)	244 (22.8)	150 (10.2)	1,111 (13.4)
ภาพข่าวเศรษฐกิจ	89 (4.9)	451 (21.9)	240 (12.6)	184 (17.2)	430 (29.3)	1,394 (16.8)
ภาพข่าวต่างประเทศ	67 (3.7)	76 (3.7)	77 (4.0)	57 (5.3)	188 (12.8)	465 (5.6)
ภาพข่าวอาชญากรรมฯ	100 (5.5)	53 (2.6)	59 (3.1)	18 (1.7)	26 (1.8)	256 (3.1)
ภาพข่าวบุคคล/สังคม	355 (19.5)	413 (20.1)	297 (15.6)	116 (10.9)	117 (8.0)	1,298 (15.6)
ภาพข่าวการศึกษา วิจัย วิทยาศาสตร์	122 (6.7)	224 (10.9)	132 (6.9)	80 (7.5)	47 (3.2)	605 (7.3)
ภาพข่าวศาสนา ศิลปวัฒนธรรม	52 (2.9)	96 (4.7)	132 (6.9)	87 (8.1)	34 (2.3)	401 (4.8)

ตารางที่ 4.22 (ต่อ) การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของหนังสือพิมพ์ กับประเภทของภาพข่าวที่ถูกคัดเลือกลงตีพิมพ์

ประเภทของ ภาพข่าว	ชื่อหนังสือพิมพ์					รวม N=8322
	ไทยรัฐ N=1,821	บ้านเมือง N=2,056	มติชน N=1,909	สยามรัฐ N=1,068	เดอะ เนชั่น N=1,468	
ภาพข่าวกีฬา	88 (4.8)	130 (6.3)	172 (9.0)	56 (5.2)	123 (8.4)	569 (6.8)
ภาพข่าวสิ่งแวดล้อม การพัฒนา และการจราจร	54 (3.0)	92 (4.5)	99 (5.2)	47 (4.4)	69 (4.7)	361 (4.3)
ภาพข่าวบันเทิง	584 (31.2)	346 (16.8)	310 (16.2)	138 (12.9)	253 (17.2)	1,631 (19.6)
ภาพข่าวอื่นๆ	25 (1.3)	15 (0.7)	55 (2.9)	19 (1.8)	25 (1.7)	139 (1.7)

$$X^2 = 1310.63; \quad df = 48$$

ผลการวิเคราะห์ ได้ค่า $X^2 = 1310.63$ จึงสนับสนุนสมมติฐานที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 คือ ประเภทของหนังสือพิมพ์ มีความสัมพันธ์กับ ประเภทของภาพข่าวที่ถูกคัดเลือกลงตีพิมพ์ คือ หนังสือพิมพ์รายวันประเภทนั้นเนื้อหาเบา และหนังสือพิมพ์รายวันประเภทนั้นเนื้อหาหนักถึงหนักถึงเบา เช่น หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์บ้านเมือง จะนำเสนอภาพข่าวอาชญากรรม อุบัติเหตุ ภัยพิบัติ และปัญหาสังคม ภาพข่าวบุคคล/สังคม ภาพข่าวบันเทิง มากกว่า หนังสือพิมพ์รายวันประเภทนั้นเนื้อหาหนัก ส่วนหนังสือพิมพ์รายวันประเภทนั้นเนื้อหาหนัก จะนำเสนอภาพข่าวการเมือง ภาพข่าวเศรษฐกิจ ภาพข่าวศาสนาและศิลปวัฒนธรรม มากกว่าหนังสือพิมพ์รายวันประเภทนั้นเนื้อหาเบา หรือเนื้อหาถึงหนักถึงเบา

ส่วนที่ 2 การคัดเลือกภาพข่าวในหนังสือพิมพ์รายวัน

ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ หัวหน้าข่าว หรือผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 5 ชื่อฉบับ จำนวนรวม 47 คน เพื่อขอข้อมูลในการคัดเลือกภาพข่าวลงตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ ทั้งนี้ จำนวนผู้คัดเลือกภาพข่าวของแต่ละหนังสือพิมพ์มีจำนวนไม่เท่ากัน ด้วยเหตุผลจากการจัดหน้าข่าวในหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ และความรับผิดชอบที่มีต่อหน้าข่าวมีความแตกต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยสามารถทำการสัมภาษณ์ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์ต่างๆ ได้ดังต่อไปนี้ (ดูรายชื่อได้ในภาคผนวก)

1. หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ จำนวน 6 คน
2. หนังสือพิมพ์บ้านเมือง จำนวน 13 คน
3. หนังสือพิมพ์มติชน จำนวน 13 คน
4. หนังสือพิมพ์สยามรัฐ จำนวน 10 คน
5. หนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น จำนวน 5 คน

และจากการสัมภาษณ์ในครั้งนี้ ได้ผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของหัวหน้าข่าว หรือผู้มีหน้าที่ในการคัดเลือกภาพข่าว
2. ความคิดเห็นในการคัดเลือกภาพข่าวลงตีพิมพ์

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้คัดเลือกภาพข่าวในหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 5 ชื่อฉบับ

จากข้อมูลพื้นฐานที่เป็นคุณลักษณะทั่วไปของผู้คัดเลือกภาพข่าวลงตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 5 ชื่อฉบับ จำนวนรวม 47 คน สามารถแจกแจงคุณลักษณะส่วนบุคคลได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.23 คุณลักษณะส่วนบุคคลด้านต่างๆ ของผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์รายวัน
5 ชื่อฉบับ

คุณลักษณะส่วนบุคคล	ไทยรัฐ N = 6 จำนวน (ร้อยละ)	บ้านเมือง N = 13 จำนวน (ร้อยละ)	มติชน N = 13 จำนวน (ร้อยละ)	สยามรัฐ N = 10 จำนวน (ร้อยละ)	เดอะ เนชั่น N = 5 จำนวน (ร้อยละ)	รวม N = 47 จำนวน (ร้อยละ)
เพศ						
ชาย	5 (83.3)	8 (61.5)	8 (61.5)	6 (60.0)	4 (80.0)	31 (65.9)
หญิง	1 (16.7)	5 (38.5)	5 (38.5)	4 (40.0)	1 (20.0)	16 (34.1)
อายุ						
20-30 ปี	1 (16.6)	3 (23.1)	0 (00.0)	4 (40.0)	1 (20.0)	9 (19.1)
31-40 ปี	1 (16.6)	2 (15.4)	10 (76.9)	3 (30.0)	2 (40.0)	18 (38.3)
40 ปีขึ้นไป	4 (66.8)	8 (61.5)	3 (23.1)	3 (30.0)	2 (40.0)	20 (42.6)
การศึกษา						
มัธยมศึกษา	0 (00.0)	3 (23.1)	0 (00.0)	1 (10.0)	0 (00.0)	4 (8.5)
อาชีวศึกษา	0 (00.0)	2 (15.4)	1 (07.7)	1 (10.0)	0 (00.0)	4 (8.5)
อนุปริญญา	0 (00.0)	2 (15.4)	1 (07.7)	1 (10.0)	1 (20.0)	5 (10.6)
ปริญญาตรี	3 (50.0)	6 (46.1)	10 (76.9)	5 (50.0)	3 (60.0)	27 (57.5)
สูงกว่า- ปริญญาตรี	3 (50.0)	0 (00.0)	1 (07.7)	2 (20.0)	1 (20.0)	7 (14.9)
สาขาวิชา						
นิเทศศาสตร์	5 (83.3)	3 (23.1)	7 (53.8)	2 (20.0)	1 (20.0)	18 (38.3)
อื่น ๆ	1 (16.7)	10 (76.9)	6 (46.2)	8 (80.0)	4 (80.0)	29 (61.7)
การอบรม ทางนสพ.						
เคย	2 (33.3)	4 (30.8)	8 (61.5)	2 (20.0)	3 (60.0)	19 (40.4)
ไม่เคย	4 (66.7)	9 (66.2)	5 (38.5)	8 (80.0)	2 (40.0)	28 (59.6)

ตารางที่ 4.23 (ต่อ) คุณลักษณะส่วนบุคคลด้านต่างๆ ของผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์
รายวัน 5 ชื่อฉบับ

คุณลักษณะส่วนบุคคล	ไทยรัฐ N = 6 จำนวน (ร้อยละ)	บ้านเมือง N = 13 จำนวน (ร้อยละ)	มติชน N = 13 จำนวน (ร้อยละ)	สยามรัฐ N = 10 จำนวน (ร้อยละ)	เดอะ เนชั่น N = 5 จำนวน (ร้อยละ)	รวม N = 47 จำนวน (ร้อยละ)
ประสบการณ์ทำงานนสพ.						
0-5 ปี	0 (00.0)	2 (15.4)	0 (00.0)	4 (40.0)	1 (20.0)	7 (14.9)
6-10 ปี	2 (33.3)	2 (15.4)	0 (00.0)	1 (10.0)	0 (00.0)	5 (10.6)
11 ปีขึ้นไป	4 (66.7)	9 (66.2)	13 (100.0)	5 (50.0)	4 (80.0)	35 (74.5)
ทำนิตนสพ. ฉบับปัจจุบัน						
0-5 ปี	1 (16.6)	3 (23.1)	1 (07.7)	5 (50.0)	1 (20.0)	11 (23.4)
6-10 ปี	1 (16.6)	3 (23.1)	1 (07.7)	2 (20.0)	1 (20.0)	8 (17.0)
11 ปีขึ้นไป	4 (66.8)	7 (53.8)	11 (84.6)	3 (30.0)	3 (60.0)	28 (59.6)
การคัดเลือกภาพ						
0-5 ปี	0 (00.0)	5 (38.5)	3 (23.0)	4 (40.0)	3 (60.0)	15 (31.9)
6-10 ปี	6 (100.0)	3 (23.0)	6 (46.2)	3 (30.0)	2 (40.0)	20 (42.5)
11 ปีขึ้นไป	0 (00.0)	5 (38.5)	4 (30.8)	3 (30.0)	0 (00.0)	12 (25.5)
คัดเลือกภาพลงในหน้าข่าวที่รับผิดชอบ						
0-5 ปี	0 (00.0)	6 (46.1)	4 (30.8)	4 (40.0)	4 (80.0)	18 (38.2)
6-10 ปี	6 (100.0)	2 (15.4)	6 (46.2)	4 (40.0)	1 (20.0)	19 (40.4)
11 ปีขึ้นไป	0 (00.0)	5 (38.5)	3 (23.0)	2 (20.0)	0 (00.0)	10 (21.3)

จากตารางที่ 4.23 พบว่า คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์รายวัน ทั้ง 5 ชื่อฉบับที่ทำการศึกษา เป็นเพศชาย มากกว่า เพศหญิง คิดเป็นอัตราส่วนโดยรวมประมาณ 2 : 1 และมีอายุ 31 ปีขึ้นไปเป็นส่วนใหญ่

ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 5 ชื่อฉบับ ส่วนมากมีระดับการศึกษาปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี รองลงมาคือ ระดับอนุปริญญา มัธยมศึกษา และอาชีวศึกษา โดยสำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์หรือวารสารศาสตร์ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 38.3 และสาขาวิชาอื่น ๆ จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 61.7

ส่วนการอบรมทางวิชาชีพหนังสือพิมพ์นั้น ผู้คัดเลือกภาพข่าวที่ไม่เคยได้รับการอบรมมีจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 59.6 ผู้ที่เคยได้รับการอบรม มีจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 40.4 โดยหนังสือพิมพ์มติชน จะมีจำนวนผู้คัดเลือกภาพข่าวที่ได้รับการอบรมมากที่สุด อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจำนวนผู้ที่เคยได้รับการอบรมทางวิชาชีพหนังสือพิมพ์จะมีน้อย แต่ในเรื่องประสิทธิภาพการทำงานของผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานหนังสือพิมพ์มากกว่า 11 ปี คิดเป็นร้อยละ 74.5 หรือจำนวน 35 คน จากทั้งหมด 47 คน ส่วนประสบการณ์ในการคัดเลือกภาพข่าวนั้น ผู้คัดเลือกภาพข่าวที่ทำการสัมภาษณ์ จะมีประสบการณ์ในด้านนี้ อยู่ในระหว่าง 6-10 ปีเป็นส่วนใหญ่ จากทั้งหมดที่กล่าวมา ถือได้ว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวที่ทำการสัมภาษณ์ทั้งสิ้น 47 คน เป็นผู้ที่มีประสบการณ์และมีความเชี่ยวชาญทางด้านภาพข่าวในหนังสือพิมพ์เป็นอย่างดี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. ความคิดเห็นในการคัดเลือกภาพข่าวลงตีพิมพ์

ในส่วนนี้จะเป็นการวิเคราะห์ถึงความคิดเห็นในการคัดเลือกภาพข่าวลงตีพิมพ์ โดยนำมาจากข้อมูลในการให้สัมภาษณ์ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 5 ชื่อฉบับ ผลของการวิจัยแบ่งเป็นส่วนต่าง ๆ ดังนี้

1. การให้ความสำคัญกับลักษณะของภาพข่าว
2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของผู้อ่าน
3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของหนังสือพิมพ์
4. การให้ความสำคัญต่อปัจจัยต่างๆ ในการคัดเลือกภาพข่าว
5. ความกดดันในการคัดเลือกภาพข่าว
6. ภาพข่าวพิจารณานำเสนอ และภาพข่าวที่ไม่พิจารณานำเสนอ
7. ปัจจัยที่เป็นปัญหาต่อการปฏิบัติงานคัดเลือกภาพข่าว

การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 3 ประเภทของหนังสือพิมพ์ มีความสัมพันธ์กับ แนวทางหรือปัจจัยในการพิจารณาคัดเลือกภาพข่าวลงตีพิมพ์ในหน้าหนังสือพิมพ์

จากข้อมูลในแบบสัมภาษณ์ สามารถแบ่งแนวทางหรือปัจจัยในการพิจารณาคัดเลือกภาพข่าวลงตีพิมพ์ในหน้าหนังสือพิมพ์ เพื่อนำมาทดสอบสมมติฐานการวิจัยได้ 5 ข้อ ดังนี้

1. การให้ความสำคัญกับลักษณะของภาพข่าว
2. การให้ความสำคัญกับประโยชน์ของผู้อ่าน
3. การให้ความสำคัญกับประโยชน์ของหนังสือพิมพ์
4. การให้ความสำคัญต่อปัจจัยต่าง ๆ ในการคัดเลือกภาพข่าว
5. ความกดดันในการคัดเลือกภาพข่าว

การให้ความสำคัญกับลักษณะของภาพข่าว

จากการจำแนกลักษณะของภาพข่าวออกเป็น 3 ลักษณะคือ ภาพเหตุการณ์ หรือภาพข่าว ฅ ที่เกิดเหตุ ภาพข่าวที่เตรียมไว้ล่วงหน้า และภาพกราฟิก นั้น ผู้คัดเลือกภาพข่าวของแต่ละหนังสือพิมพ์ได้ให้ความสำคัญกับลักษณะของภาพข่าวทั้ง 3 ลักษณะ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.24 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักในการให้ความสำคัญกับลักษณะของภาพข่าวของผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์ทั้ง 5 ชื่อฉบับ

ลักษณะของภาพข่าว	ไทยรัฐ N = 6 \bar{X}	บ้านเมือง N = 13 \bar{X}	มติชน N = 13 \bar{X}	สยามรัฐ N = 10 \bar{X}	เดอะ เนชั่น N = 5 \bar{X}	รวม N = 47 \bar{X}
ภาพเหตุการณ์ หรือภาพข่าว ฅ ที่เกิดเหตุ	3.00	2.77	2.92	2.90	2.80	2.87
ภาพข่าวที่เตรียมไว้ล่วงหน้า	2.17	1.77	1.92	1.80	1.80	1.87
ภาพกราฟิก	1.50	1.15	1.15	1.20	2.20	1.32

จากตารางที่ 4.24 พบว่า หนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 5 ชื่อฉบับ ให้ความสำคัญกับลักษณะของภาพข่าวทั้ง 3 ลักษณะ ในระดับที่แตกต่างกัน โดยสามารถอธิบายการให้ความสำคัญกับภาพข่าวในลักษณะต่างๆ ได้ตามชื่อหนังสือพิมพ์ ดังต่อไปนี้

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ให้ความสำคัญมากกับภาพเหตุการณ์ หรือภาพข่าว ฅ ที่เกิดเหตุ โดยให้เหตุผลที่ใช้ภาพข่าวในลักษณะนี้ทำนองเดียวกันคือ "...มันมีความสด ทันสมัย และทันเหตุการณ์..." (พรศักดิ์ ธนพัฒน์พงศ์, สัมภาษณ์, 27 มกราคม 2539)

ส่วน ภาพข่าวที่เตรียมไว้ล่วงหน้า นั้น ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ให้ความสำคัญปานกลาง มีเหตุผลสรุปโดยรวมคือ “...อยากใช้ภาพสดก่อนเป็นอันดับแรก...” (อังกฤษ รุ่งพรนุรักษ์, สัมภาษณ์, 26 มกราคม 5239)

และสำหรับภาพกราฟิก ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ให้ความสำคัญน้อย โดยมีเหตุผลสอดคล้องกันคือ ยังไม่มีการนำเสนอภาพลักษณะนี้ในหน้าข่าวที่รับผิดชอบ และปราโมทย์ ฝ่ายอุประ (สัมภาษณ์, 26 มกราคม 2539) หัวหน้าข่าวการเมือง อธิบายเพิ่มเติมว่า “หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ยังมีการใช้ภาพกราฟิกไม่มากนัก เพราะยังขาดผู้เชี่ยวชาญในด้านนี้”

หนังสือพิมพ์บ้านเมือง

จากการสัมภาษณ์ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์บ้านเมือง จำนวน 13 คน พบว่าผู้คัดเลือกภาพข่าว ให้ความสำคัญค่อนข้างมากกับภาพเหตุการณ์ หรือภาพข่าว ณ ที่เกิดเหตุ โดยมีเหตุผลที่สอดคล้องกันคือ ภาพลักษณะนี้จะบอกเรื่องราวที่เกิดขึ้นให้ผู้อ่านรับทราบได้โดยทันที วิเชียร อินจนา (สัมภาษณ์, 10 มกราคม 2539) หัวหน้าข่าวหน้า 1 บอกว่า “เหตุที่เลือกภาพข่าวในขณะที่เกิดเหตุ นั้น เพราะข่าวบางข่าว อาจจะไม่จำเป็นต้องนำมาพาดหัวโต แต่สามารถนำภาพที่เกิดขึ้นมาพาดหัวแทนได้ แต่ก็ต้องเลือกภาพที่ผู้อ่านเห็นเหตุการณ์ได้ชัด เช่น ภาพรถไฟชนกันคนทรงระเนระนาด เราอาจนำภาพขนาดใหญ่มาสื่อแทนพาดหัวข่าวเลขก็ได้”

ส่วนภาพข่าวที่เตรียมไว้ล่วงหน้า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์บ้านเมือง ให้ความสำคัญค่อนข้างน้อย เหตุผลโดยรวมก็คือ ต้องการใช้ภาพเหตุการณ์ หรือภาพสดเป็นอันดับแรก และ “...จะใช้ในเวลาที่ไม่มีความจำเป็นต้องไปทำข่าว เช่น ต้องสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ ก็จะค้นรูปเก่าเอามาประกอบข่าว...” (จันทร์จิรา พันธุ์สุ, สัมภาษณ์, 10 มกราคม 2539)

สำหรับภาพกราฟิก ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์บ้านเมืองส่วนใหญ่ ให้ความสำคัญน้อยเช่นกัน โดยมีเหตุผลที่คล้ายคลึงกันคือ ยังไม่ค่อยมีการนำเสนอภาพแบบนี้มากนักในหนังสือพิมพ์บ้านเมือง

หนังสือพิมพ์มติชน

ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์มติชน ให้ความสำคัญมากกับภาพเหตุการณ์ หรือภาพข่าว ฌ ที่เกิดเหตุ ซึ่งมีเหตุผลโดยรวมคือ ภาพลักษณะนี้เป็นภาพที่มีคุณค่าของความเป็นข่าวสูง โดยประสงค์ เลิศรัตนวิสุทธิ์ (สัมภาษณ์, 21 ธันวาคม 2538) บรรณาธิการข่าวหน้า 1 ให้เหตุผลในการเลือกใช้ภาพลักษณะนี้คือ “มันแสดงถึงเหตุการณ์ที่เป็นข่าว ซึ่งเราก็ต้องการความสด ใหม่ ในการนำเสนออยู่แล้ว” และ กิตติชัย อินทร์นุรักษ์ (สัมภาษณ์, 5 มกราคม 2539) หัวหน้าข่าวอาชญากรรม ก็ให้ความเห็นที่คล้ายกัน “ภาพมันบอกถึงข่าวที่เกิดขึ้นในเบื้องต้นทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็คดี ชิงกัน หรือคดีอาชญากรรมต่างๆ”

สำหรับภาพข่าวที่เตรียมไว้ล่วงหน้า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์มติชน ให้ความสำคัญปานกลาง เพราะผู้คัดเลือกภาพข่าวเกือบทั้งหมดจะเห็นว่า ภาพในลักษณะนี้ต้องใช้เวลาในการทำ และจะใช้ในการนำเสนอเพื่อประกอบข่าวมากกว่านำเสนอข่าวโดยตรง จุฬาลักษณ์ ภูเกิด (สัมภาษณ์, 4 มกราคม 2539) หัวหน้าข่าวเศรษฐกิจ กล่าวว่า “จะใช้ในกรณีที่เป็นสื่ूपพิเศษ อาจเป็นภาพตัดต่อที่เตรียมไว้ หรือภาพนุกอลที่เข้าไปพาดพิง แต่ไม่มีภาพในตอนนั้น ก็จะพยายามหารูปต่าง ๆ เข้ามาแม็ทซ์”

ส่วนภาพกราฟิก ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์มติชน ให้ความสำคัญน้อย ด้วยเหตุผลที่ว่า ยังไม่มีการนำเสนอในหน้าข่าวที่รับผิดชอบมากนัก โดยจุฬาลักษณ์ ภูเกิด อธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้ภาพในลักษณะนี้ว่า “สำหรับภาพกราฟิก มติชนก็กำลังพยายามนำมาใช้มากขึ้น โดยเฉพาะในหน้าเศรษฐกิจ ซึ่งมันมีแต่ตัวเลข เข้าใจยาก การนำกราฟหรือภาพกราฟิกมาใช้ จะทำให้ดูง่าย เข้าใจในตัวเลขได้ง่ายกว่า”

หนังสือพิมพ์สยามรัฐ

จากการสัมภาษณ์ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์สยามรัฐ จำนวน 10 คน พบว่า ภาพเหตุการณ์ หรือภาพข่าว ฌ ที่เกิดเหตุ นั้น ผู้คัดเลือกภาพข่าวจะให้ความสำคัญมาก มีเหตุผลโดยสรุปคือ “...เป็นภาพที่สามารถบอกถึงเรื่องราว อารมณ์ และสิ่งแวดล้อมได้อย่างชัดเจน...” (ไกรสิทธิ์ พุทธิรักษา, สัมภาษณ์, 10 ตุลาคม 2538)

ส่วน ภาพข่าวที่เตรียมไว้ล่วงหน้า นั้น ผู้คัดเลือกภาพข่าวของสยามรัฐ ให้ความสำคัญปานกลาง ผู้ที่ให้ความสำคัญปานกลาง ให้เหตุผลว่า จะใช้ในกรณีที่ไม่มีภาพสดในขณะนั้น โดย ปรีชา ภูริวัฒนากิจ (สัมภาษณ์, 27 พฤศจิกายน 2538) หัวหน้าข่าวกีฬา อธิบายเพิ่มเติมว่า “ก็ต้องมีการเก็บภาพแบบนี้ไว้บ้าง เช่น ภาพบุคคลสำคัญ ในกรณีที่โทรศัพท์สัมภาษณ์ หรือภาพประกอบ เช่น ภาพข่าวต่างประเทศ ภาพนักกีฬาต่างประเทศ”

สำหรับภาพกราฟิก ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ให้ความสำคัญน้อย โดยให้เหตุผลที่คล้ายคลึงกันคือ สยามรัฐ เพิ่งจะนำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดหน้า และยังขาดผู้เชี่ยวชาญทางด้านกราฟิก จึงภาพกราฟิกมาใช้นำมาใช้ค่อนข้างน้อย แต่ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์สยามรัฐก็ยอมรับว่า ภาพกราฟิกมีความสำคัญ และหนังสือพิมพ์ยุคใหม่นิยมใช้กันมาก เพราะมีส่วนทำให้การจัดหน้าสวยงาม และน่าอ่านยิ่งขึ้น

หนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น

ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น ให้ความสำคัญมากกับภาพเหตุการณ์ หรือ ภาพข่าว ณ ที่เกิดเหตุ โดยมีเหตุผลคล้ายคลึงกันคือ “...ช่วยอธิบายข่าวให้ชัดเจนยิ่งขึ้น...” (SIMON JOHNSTONE, สัมภาษณ์, 28 มกราคม 2539)

สำหรับภาพข่าวที่เตรียมไว้ล่วงหน้า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น ให้ความสำคัญปานกลาง มีเหตุผลโดยสรุปคือ ต้องการถ่ายภาพเหตุการณ์ในขณะนั้นมากกว่า นอกจากในกรณีที่จำเป็นจริงๆ เช่น ไม่มีภาพในขณะนั้นเลย ซึ่ง ศุภสติดิษฐ์ ทับทิม (สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2539) รองบรรณาธิการ ผู้ควบคุม SECTION A ได้อธิบายเพิ่มเติมว่า “มันอยู่ที่ว่าคนๆ นั้น เหตุการณ์นั้นๆ กลับมาเป็นข่าวอีกหรือไม่ ถ้าเรามีภาพเกี่ยวเนื่องกันเก็บเอาไว้ แล้วมันเกิดเป็นข่าวขึ้นมาอีก เราก็จะเอาภาพตรงนั้นมาใช้”

ส่วนภาพกราฟิกนั้น ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น ให้ความสำคัญปานกลาง โดยมีเหตุผลในการใช้ภาพกราฟิกแตกต่างกันไป คือ นพคุณ ลิ้มสมานพันธ์ (สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2539) หัวหน้าข่าวเศรษฐกิจ ที่ให้ความสำคัญมากกับภาพลักษณะนี้ บอกว่า “ภาพกราฟิกมันให้ข้อมูล และสื่อสิ่งต่างๆ ได้นอกเหนือจากภาพถ่าย โดยเฉพาะในแง่ของตัวเลข มันจะดูง่าย และชัดเจน” ส่วน ประเสริฐ ศรีสืบ (สัมภาษณ์, 18 มกราคม 2539) หัวหน้าข่าวกีฬา มีความเห็นแตกต่างกัน และให้ความสำคัญน้อยกว่ากับภาพกราฟิก โดยบอกว่า “หน้ากีฬาจะไม่เน้นภาพกราฟิก เพราะว่าภาพข่าวกีฬามันจะดูสวยงามอยู่ในตัวอยู่แล้ว คือ มันจะมี ACTION ซึ่งมันจะไม่เหมือน

ภาพข่าวการเมืองหรือภาพข่าวเศรษฐกิจ ที่จะเรียกว่า ภาพตลข ในหน้ากีฬาเลขไม่เน้น ภาพกราฟิกนั้ก แต่ก็จะมีใช้บ้างในกรณีที่ต้องการแจ้งเรื่องโปรแกรมการแข่งขัน หรือผลการแข่งขัน กีฬาบางชนิด”

เมื่อดูโดยรวมจะเห็นว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ จะให้ความสำคัญกับ ภาพเหตุการณ์ หรือภาพข่าว ณ ที่เกิดเหตุ เป็นอันดับแรก เพราะภาพข่าวในลักษณะนี้ สามารถบอกเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้ผู้อ่านรับทราบได้ทันทีเมื่อดูภาพและอ่านคำบรรยายภาพเสร็จ ส่วนภาพข่าวที่เตรียมไว้ล่วงหน้านั้น ให้ความสำคัญเป็นอันดับรองลงมา เพราะผู้คัดเลือกภาพข่าวจะใช้ภาพในลักษณะนี้ก็ต่อเมื่อ ไม่มีภาพจากเหตุการณ์ที่เป็นข่าวในขณะนั้นจริงๆ หรือใช้กับบุคคลที่ถูกพาดพิงถึงในข่าว และต้องการนำเสนอให้ผู้อ่านเห็นและรู้จักบุคคลผู้นั้น และภาพกราฟิกนั้น แม้จะมีความพยายามนำมาใช้มากขึ้น แต่ผู้คัดเลือกภาพข่าวก็ยังให้ความสำคัญในลำดับสุดท้าย เพราะยังขาดเครื่องมือและบุคลากรในการสร้างสรรค์ภาพลักษณะนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การทดสอบสมมติฐาน

1. ประเภทของหนังสือพิมพ์ มีความสัมพันธ์กับ การให้ความสำคัญกับลักษณะของภาพข่าว

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนจำแนกสองทาง (TWO WAY ANOVA) ปรากฏผลดังนี้

แหล่ง	SS	df	MS	F
Main Effect	60.591	6	10.098	31.279
ประเภทของหนังสือพิมพ์	2.335	4	.584	1.808
ลักษณะของภาพข่าว	58.255	2	29.128	90.220 *
ปฏิสัมพันธ์ร่วม ระหว่าง ประเภทของหนังสือพิมพ์ กับ ลักษณะของภาพข่าว	3.666	8	.458	1.419
Explain	64.257	14	4.590	14.216
ที่เหลือ (ความคลาดเคลื่อน)	40.679	126	.323	
ทั้งหมด (Total)	104.936	140	.750	

ผลการทดสอบความแปรปรวน (ANOVA) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของประเภทของหนังสือพิมพ์ ต่อ การให้ความสำคัญกับลักษณะของภาพข่าว พบว่า หนังสือพิมพ์ต่างประเภทกัน ไม่ได้ให้ความสำคัญกับภาพข่าวลักษณะต่างกัน ในลักษณะที่แตกต่างกัน โดยหนังสือพิมพ์ทุกประเภท ให้ความสำคัญกับภาพเหตุการณ์ หรือภาพข่าว ณ ที่เกิดเหตุ มากกว่า ภาพข่าวที่เตรียมไว้ล่วงหน้า และภาพกราฟิก และหนังสือพิมพ์ทุกประเภทให้ความสำคัญกับภาพข่าวที่เตรียมไว้ล่วงหน้า มากกว่า ภาพกราฟิก

ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของผู้อ่าน

จากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ที่ทำการคัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์ทั้ง 5 ชื่อฉบับ พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าว มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการคัดเลือกภาพข่าวโดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้อ่านในประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.25 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักในการให้ความสำคัญกับประโยชน์ของผู้อ่านในประเด็นต่างๆ ของผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์ทั้ง 5 ชื่อฉบับ

ประโยชน์ของผู้อ่าน	ไทยรัฐ N = 6 \bar{X}	บ้านเมือง N = 13 \bar{X}	มติชน N = 13 \bar{X}	สยามรัฐ N = 10 \bar{X}	เดอะ เนชั่น N = 5 \bar{X}	รวม N = 47 \bar{X}
เป็นภาพที่ให้ความรู้ ความเข้าใจและบอกถึงข้อเท็จจริงแก่ประชาชน	3.00	3.00	3.00	3.00	2.60	2.96
เป็นภาพที่ให้ความสดชื่นบันเทิง เรืองรมย์	2.17	1.92	1.77	2.30	2.60	2.06
เป็นภาพที่ช่วยเตือนภัยอันตรายและปกป้องผลประโยชน์ของประชาชน	2.67	2.15	1.85	2.20	1.80	2.11
เป็นภาพที่ช่วยประชาสัมพันธ์หน่วยงานหรือบุคคลต่างๆ	1.67	1.85	1.46	1.60	1.40	1.62

จากตารางที่ 4.25 พบว่า ในการคัดเลือกภาพข่าวโดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้อ่านในประเด็นต่างๆ ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์แต่ละชื่อฉบับให้ความสำคัญแตกต่างกันดังนี้

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ให้ความสำคัญมาก กับภาพที่ให้ความรู้ความเข้าใจ และบอกข้อเท็จจริงแก่ประชาชน โดยมีเหตุผลที่คล้ายคลึงกันคือ เป็นหน้าที่โดยตรงของหนังสือพิมพ์ที่ต้องเสนอข้อเท็จจริงให้แก่ประชาชน

ส่วนภาพที่ให้ความสดชื่น บันเทิง เริงรมย์ ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ให้ความสำคัญปานกลาง มีเหตุผลสรุปรวมได้ว่า แล้วแต่เนื้อหาที่นำเสนอ แต่จะไม่เน้นเรื่องความบันเทิง เริงรมย์มากนัก อังคณา รุ่งพรนุรักษ์ ผู้สื่อข่าวต่างประเทศ กลับให้ความสำคัญมาก และมีความเห็นต่างออกไปว่า “นี่ก็เป็นหน้าที่หนึ่งของสื่อสารมวลชนเหมือนกัน คือการให้ความบันเทิง หรือ ENTERTAIN”

สำหรับภาพที่ช่วยเตือนภัยอันตราย และปกป้องผลประโยชน์ของประชาชน ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ให้ความสำคัญค่อนข้างมาก โดยมีเหตุผลสรุปรวมคือ เป็นหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ที่ต้องนำเสนอภาพในลักษณะนี้อยู่แล้ว พรศักดิ์ ธนพัฒน์พงศ์ หัวหน้าข่าวการศึกษา ได้เน้นว่า “มันเป็นหน้าที่ที่ต้องเสนอให้ผู้อ่านรับรู้และเกิดความระมัดระวัง ช่วยกันดูแล เช่น เรื่องสิ่งแวดล้อมที่มันมีผลกระทบกับคนส่วนใหญ่”

และภาพข่าวที่ช่วยประชาสัมพันธ์หน่วยงาน หรือบุคคลต่างๆ ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ให้ความสำคัญค่อนข้างน้อย โดยมีเหตุผลสอดคล้องกันคือ ไม่ใช่หน้าที่ในความรับผิดชอบ โดยสุชิน ตีฆวัณณ์ (สัมภาษณ์, 27 มกราคม 2539) หัวหน้าข่าวหน้า 1 บอกว่า “เป็นหน้าที่ของหน้าอื่นที่ไม่ใช่หน้า 1” ส่วนในหน้าบุคคล/สังคม ที่ต้องนำเสนอภาพลักษณะนี้โดยตรงนั้น มานิจ สุขสมจิตร (สัมภาษณ์, 27 มกราคม 2539) บรรณาธิการอาวุโสของไทยรัฐอธิบายเพิ่มเติมว่า “การเลือกภาพที่จะมาลงข่าวสังคมของไทยรัฐ ก็ต้องดูเหมือนกันว่า คนเหล่านั้นทำประโยชน์อะไรเพื่อส่วนรวมบ้างไหม ถ้ามีบ้างก็คงต้องลงให้ ส่วนเรื่องคนเด่น คนดัง คนที่มีชื่อเสียงนั้น ก็มีความจำเป็นเหมือนกัน เพราะถ้าลงคนไม่เด่น ไม่ดัง ก็ไม่มีคนรู้จัก”

หนังสือพิมพ์บ้านเมือง

จากการสัมภาษณ์ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์บ้านเมือง เกี่ยวกับการคัดเลือกภาพข่าวโดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้อ่านในประเด็นต่างๆ พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์บ้านเมือง ให้ความสำคัญมาก กับภาพที่ให้ความรู้ ความเข้าใจ และบอกถึงข้อเท็จจริงแก่ประชาชน

และส่วนใหญ่จะมีเหตุผลสอดคล้องกับคณิต นันทวณิช (สัมภาษณ์, 8 มกราคม 2539) หัวหน้าข่าวการเมือง ที่ให้เหตุผลในเรื่องนี้ไว้ว่า “หนังสือพิมพ์บ้านเมืองเป็นหนังสือพิมพ์ที่น่าเสนอข่าวสารข้อเท็จจริง และยื่นข้อคิดในวงการหนังสือพิมพ์มานาน การนำเสนอข่าวสารของหนังสือพิมพ์บ้านเมืองจึงต้องคำนึงถึงได้ว่า ได้ให้ข้อเท็จจริง และความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน”

ส่วนภาพที่ให้ความสดชื่น บันเทิง เรียงรรมย์นั้น ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์บ้านเมือง ได้ให้ความสำคัญปานกลาง โดยผู้ที่ให้ความสำคัญมาก จะเป็นผู้ที่รับผิดชอบในหน้าข่าวที่ไม่เคร่งเครียดนัก และมีการนำเสนอภาพข่าวลักษณะนี้อยู่แล้ว เช่น ศิริเพ็ญ เพ็งชุม (สัมภาษณ์, 10 มกราคม 2539) ผู้สื่อข่าวบันเทิง ให้เหตุผลว่า “เพราะเราอยู่ในหน้าบันเทิง การนำเสนอภาพที่ให้ความสดชื่น บันเทิง เรียงรรมย์ ก็ต้องมีมากกว่าหน้าอื่นๆ เป็นของธรรมดา” ส่วนมนู จรรย์รงค์ (สัมภาษณ์, 12 มกราคม 2539) หัวหน้าข่าวท่องเที่ยว-สารถี ได้ให้ความสำคัญปานกลาง บอกว่า “จะไม่ค่อยเน้นในประเด็นนี้เท่าไร เพราะจะนำเสนอตามเนื้อหามากกว่า แต่มันก็ต้องมีบ้าง เช่น ภาพการท่องเที่ยว ชายหาด ความสวยงามของสิ่งแวดล้อม” ในขณะที่ กมล เข้มทอง (สัมภาษณ์, 12 มกราคม 2539) ให้ความสำคัญน้อย เพราะ “ในหน้าต่างประเทศ นำเสนอข่าวสารเป็นหลัก จะไม่เน้นความสดชื่น ความบันเทิงสักเท่าไร โดยมากจะเป็นภาพที่ค่อนข้างหนัก เช่น ภาพสงคราม ภาพการประท้วง แต่บางทีก็มีแทรกมาเหมือนกัน เช่น ภาพการใช้ชีวิตแปลกๆ ที่เราไม่เคยเห็น”

สำหรับภาพที่ช่วยเตือนภัยอันตรายและปกป้องผลประโยชน์ของประชาชน ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์บ้านเมือง ให้ความสำคัญปานกลาง เหตุผลที่ให้ความสำคัญมาก ส่วนใหญ่เพราะเห็นว่าเป็นหน้าที่โดยตรงของหนังสือพิมพ์ที่ต้องนำเสนอภาพข่าวลักษณะนี้ และวราพร ดลบันดาล (สัมภาษณ์, 13 มกราคม 2539) หัวหน้าข่าวเศรษฐกิจได้เน้นในส่วนนี้เพิ่มเติมว่า “เราสนใจที่จะนำเสนอเรื่องที่กระทบกับคนอ่านอยู่แล้ว เรื่องที่ลงส่วนใหญ่ก็จะเป็นเรื่องการเอาไรด์เอาเปรียบผู้บริโภคในด้านต่างๆ” ส่วน ชัยวัฒน์ อยู่น้อย (สัมภาษณ์, 10 มกราคม 2539) หัวหน้าข่าววาทมนั้น ให้ความสำคัญปานกลาง โดยให้เหตุผลในทำนองเดียวกันคือ “ในส่วนของหน้ากทม. จะมีคอลัมน์ฟ้องประชาชน จะลงรูปวันละรูป โดยจะเป็นรูปในลักษณะสิ่งที่เป็นปัญหา เช่น สาธารณูปโภคต่างๆ ถนนเป็นหลุมเป็นบ่อ ไฟฟ้า โทรศัพท สิ่งแวดล้อมเป็นพิษ รูปเหล่านี้ก็จะเป็นการช่วยเตือนภัยและช่วยเหลือประชาชนโดยตรง และบอกให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องแก้ไข และเอาใจใส่มากขึ้น”

และภาพที่ช่วยประชาสัมพันธ์หน่วยงานหรือบุคคลต่างๆ นั้น ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์บ้านเมือง ให้ความสำคัญปานกลาง ผู้ที่ให้ความสำคัญมาก และปานกลางนั้น มีเหตุผลคือ เป็นหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง ส่วนผู้ที่ให้ความสำคัญน้อย จะให้เหตุผลว่า ไม่เกี่ยวกับหน้าข่าวที่รับผิดชอบ อนันต์ อัสวานนท์ (สัมภาษณ์, 29 มกราคม 2539) บรรณาธิการข่าวสังคม บอกถึง

การคัดเลือกภาพลงในหน้าสังคมว่า “ในหน้านี้จะมีภาพของคนเกือบทุกวงการ ไม่ว่าจะเป็น ภาพงานเสด็จพระราชดำเนิน ภาพนักการเมือง รัฐมนตรี ซึ่งเกี่ยวกับงานสังคม ไม่ใช่เรื่องการเมือง งานแต่งงาน งานสังสรรค์ งานแถลงข่าวต่างๆ ก็ต้องเลือกเหมือนกันว่า ต้องเป็นงานใหญ่พอสมควร ที่ประชาชนน่าจะสนใจ แต่ก็ไม่ใช่ว่าจะเป็นคนดังเสมอไป คนไม่ดังก็ลงให้ กละกันไป”

หนังสือพิมพ์มติชน

ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์มติชน ให้ความสำคัญมาก กับภาพที่ให้ความรู้ ความเข้าใจ และบอกถึงข้อเท็จจริงแก่ประชาชน โดยมีเหตุผลคล้ายคลึงกันคือ เป็นหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ที่ต้องแสดงข้อเท็จจริงให้ผู้อ่านได้รับทราบ

ส่วนภาพที่ให้ความสดชื่น บันเทิง เริงรมย์ ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์มติชน ให้ความสำคัญปานกลาง ส่วนใหญ่มีเหตุผลที่สอดคล้องกับ ประสงค์ เลิศรัตนวิสุทธิ์ ที่ให้เหตุผลไว้ว่า “ก็ต้องแล้วแต่สถานการณ์ เช่น การแข่งขันกีฬาซีเกมส์ ภาพพิธีเปิด พิธีปิดที่สวยงาม นักกีฬาที่เด่นดัง และน่าสนใจ เช่น สาวหล่อ อัลเฟรด คนก็อยากเห็นว่ามันเป็นยังไง เราก็ต้องหามาลง”

สำหรับภาพที่ช่วยเตือนภัยอันตราย และปกป้องผลประโยชน์ของประชาชน ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์มติชน ให้ความสำคัญค่อนข้างน้อย โดยให้เหตุผลว่า ไม่ค่อยมีภาพประเภทนี้ และไม่เกี่ยวกับหน้าที่รับผิดชอบ ในขณะที่ผู้คัดเลือกภาพข่าวบางคนก็ให้ความสำคัญมาก และเห็นว่าเป็นเรื่องที่สมควรนำเสนออย่างยิ่ง เช่น ผู้ควบคุมหน้ากทม./สิ่งแวดล้อม สาระสันต์ แสงศรี (สัมภาษณ์, 4 มกราคม 2539) บอกว่า “เป็นหน้าที่โดยตรงที่จะต้องลง เพราะมันกระทบกับคนส่วนใหญ่ เช่น เรื่องความปลอดภัย เรื่องการจราจร ปัญหาสังคม ปัญหาของเมืองใหญ่ที่มันเป็น CITY NEWS เราก็จะนำมาลง ซึ่งมันก็ช่วยประชาชนได้มาก เพราะพอเราลงภาพไป หน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็จะมาแก้ไข ปรับปรุงให้ทันสมัยเหมือนกัน”

และภาพที่ช่วยประชาสัมพันธ์หน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์มติชน ให้ความสำคัญน้อย โดยมีเหตุผลเหมือนๆ กันคือ มีความจำกัดด้านเนื้อที่ที่ควรนำเสนอข่าวมากกว่าประชาสัมพันธ์ให้กับคนเพียงบางคนบางกลุ่ม

หนังสือพิมพ์สยามรัฐ

สำหรับหนังสือพิมพ์สยามรัฐนั้น ผู้คัดเลือกภาพข่าว ให้ความสำคัญมาก กับภาพที่ให้ความรู้ ความเข้าใจ และบอกข้อเท็จจริงแก่ประชาชน โดยให้เหตุผลที่สอดคล้องกันคือ เป็นแนวทางการนำเสนอของหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ที่นำเสนอสิ่งที่มีคุณภาพและมีคุณธรรมให้กับประชาชนอยู่แล้ว

ส่วนภาพที่ให้ความสดชื่น บันเทิง เริงรมย์ ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ให้ความสำคัญปานกลาง จักรพันธ์ ศรีเมือง (สัมภาษณ์, 27 พฤศจิกายน 2538) หัวหน้าข่าวทอม. ให้ความเห็นว่า “เพื่อเป็นการสร้างสีสัน ให้มีความหลากหลายทั้งในด้านข่าวและภาพ เพื่อให้ผู้อ่านเลือกอ่านได้ตามใจชอบ”

สำหรับภาพที่ช่วยเตือนภัยอันตราย และปกป้องผลประโยชน์ของประชาชน ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ให้ความสำคัญในปานกลาง โดยมีเหตุผลคือ “...เป็นภาพที่กระทบต่อประชาชนโดยตรง จึงเป็นการสมควรอย่างยิ่งที่ต้องนำเสนอให้ประชาชนได้รับทราบ...” (ประไพ ชีรนรวนิษฐ์, สัมภาษณ์ 13 ตุลาคม 2538)

และภาพที่ช่วยประชาสัมพันธ์หน่วยงานหรือบุคคลต่างๆ ผู้คัดเลือกภาพข่าวของสยามรัฐ ให้ความสำคัญค่อนข้างน้อย โดย อุทัย บุญเย็น (สัมภาษณ์, 5 ตุลาคม 2538) บรรณาธิการหน้าโลกทรรศน์ ให้เหตุผลว่า “เพราะมันเป็นข่าวและความเคลื่อนไหวของสังคมในปัจจุบันเหมือนกัน” และ วิวัฒน์ ไทยสม (สัมภาษณ์, 5 ตุลาคม 2538) บรรณาธิการข่าวสังคม และสตรี ให้ความเห็นเพิ่มเติมคือ “ส่วนใหญ่ ภาพที่ลงในหน้าจะเลือกบุคคลที่มีความเป็นข่าวอยู่ในตัว คนที่สังคมส่วนใหญ่รู้จัก แต่ก็ต้องดูเหมือนกันว่า ภาพนั้น มีสาระไหม ให้อะไรกับสังคมบ้างหรือเปล่า”

หนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น

ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น ให้ความสำคัญค่อนข้างมาก กับภาพที่ให้ความรู้ ความเข้าใจ และบอกถึงข้อเท็จจริงแก่ประชาชน โดยเหตุผลส่วนใหญ่คือ “...เป็นหน้าที่ของหนังสือพิมพ์โดยตรง ที่ต้องให้ข้อมูลและสื่อความจริงที่เกิดขึ้นให้กับประชาชน...” (นพคุณ ลิ้มสมานพันธ์) แต่กุลสติศย์ ทับทิม และประเสริฐ ศรีสืบนั้น ให้ความสำคัญปานกลาง โดยมีเหตุผลหลายๆ กันคือ ภาพจะช่วยในแง่ที่เดาะผู้อ่าน และให้ผู้อ่านสนใจหยิบหนังสือพิมพ์ขึ้นมาอ่าน แต่เรื่องความรู้ ความเข้าใจ จะอยู่ที่เนื้อข่าวมากกว่า

ส่วนภาพที่ให้ความสดชื่น บันเทิง เริงรมย์ ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น ให้ความสำคัญค่อนข้างมาก ซึ่ง SIMON JOHNSTONE หัวหน้าข่าวต่างประเทศ ให้เหตุผลในการเลือกภาพแบบนี้เพราะ “ช่วยให้หนังสือพิมพ์ขายดี มีคนสนใจอ่านมากขึ้น” โดยนพคุณ ลีสมานพันธ์ ก็ให้ความเห็นสอดคล้องกันคือ “พยายามเน้นมากขึ้น ก็ต้องเป็นภาพที่มีมุมมองน่าสนใจ สีสดใสสวยงาม และดึงดูดสายตาคน”

สำหรับภาพที่ช่วยเตือนภัยอันตราย และปกป้องผลประโยชน์ของประชาชนนั้น ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น ให้ความสำคัญปานกลาง โดยมีเหตุผลที่สอดคล้องกันคือแล้วแต่เนื้อหาที่จะนำเสนอ ซึ่งข่าวที่ช่วยเตือนภัยมักจะมีน้อย ภาพก็เลยมีค่อนข้างน้อย แต่ถ้ามีข่าวหรือภาพที่เป็นประเด็นนี้ ก็จะนำมาลงทันที

และภาพที่ช่วยประชาสัมพันธ์หน่วยงาน หรือบุคคลต่างๆ ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น ให้ความสำคัญน้อย เหตุผลที่ให้ความสำคัญน้อย ส่วนใหญ่มาจาก ไม่เกี่ยวข้องกับหน้าที่รับผิดชอบ ส่วน เอกรัตน์ ศักดิ์เพชร (สัมภาษณ์, 18 มกราคม 2539) ช่างภาพและรับผิดชอบในการคัดเลือกภาพลงใน SECTION C ที่เกี่ยวข้องกับหน้าสังคมและบันเทิง บอกถึงการคัดเลือกภาพข่าวสังคมว่า “ต้องดูเหมือนกันว่า ภาพนั้น มีความสำคัญในระดับไหน เขาทำอะไรให้กับส่วนรวมบ้างหรือเปล่า ถ้าหากเป็นงานเลี้ยง งานปาร์ตี้ ธรรมดา ก็คงไม่ลงให้”

จากข้อมูลในการสัมภาษณ์ทั้งหมด จะเห็นได้ว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวแต่ละหนังสือพิมพ์ จะมีความเห็นคล้ายคลึงกันในเรื่องเกี่ยวกับประโยชน์ของผู้อ่าน คือ จะให้ความสำคัญกับภาพที่ให้ความรู้ ความเข้าใจ และบอกข้อเท็จจริงแก่ประชาชน ภาพที่เตือนภัยอันตราย และปกป้องผลประโยชน์ของประชาชน ซึ่งส่วนแต่เป็นภาพข่าวที่มีผลกระทบต่อผู้อ่านโดยตรง และผู้อ่านได้รับประโยชน์จากการดูภาพข่าวนั้นๆ ส่วนภาพข่าวที่ผู้อ่านไม่ได้รับประโยชน์ หรือได้รับประโยชน์เพียงเล็กน้อย ผู้คัดเลือกภาพข่าวจะไม่ค่อยให้ความสำคัญเท่าใดนัก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การทดสอบสมมติฐาน

2. ประเภทของหนังสือพิมพ์ มีความสัมพันธ์กับ การให้ความสำคัญกับประโยชน์ของผู้อ่าน

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนจำแนกสองทาง (TWO WAY ANOVA) ปรากฏผลดังนี้

แหล่ง	SS	df	MS	F
Main Effect	47.059	7	6.723	14.566
ประเภทของหนังสือพิมพ์	2.873	4	.718	1.556
ประโยชน์ของผู้อ่าน	44.186	3	14.726	31.912 *
ปฏิสัมพันธ์ร่วมระหว่าง ประเภทของหนังสือพิมพ์ กับประโยชน์ ของผู้อ่าน	5.887	12	.491	1.063
Explain ที่เหลือ (ความคลาดเคลื่อน)	52.946	19	2.787	6.038
ทั้งหมด (Total)	130.484	187	.698	

ผลการทดสอบความแปรปรวน (ANOVA) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของประเภทของหนังสือพิมพ์ ต่อ การให้ความสำคัญกับประโยชน์ของผู้อ่าน พบว่า หนังสือพิมพ์ต่างประเภทกัน ไม่ได้ให้ความสำคัญกับประโยชน์ของผู้อ่านในประเด็นต่างๆ ในลักษณะที่แตกต่างกัน โดยหนังสือพิมพ์ทุกประเภท ให้ความสำคัญกับภาพที่ให้ความรู้ ความเข้าใจ และบอกข้อเท็จจริงแก่ประชาชน มากกว่า ภาพที่ช่วยประชาสัมพันธ์หน่วยงาน หรือนุกลดต่างๆ ภาพที่ช่วยเตือนภัยอันตราย และปกป้องผลประโยชน์ของประชาชน ภาพที่ให้ความสดชื่น บันเทิง เริงรมย์ และหนังสือพิมพ์ทุกประเภท ยังให้ความสำคัญกับภาพที่ช่วยเตือนภัย อันตราย และปกป้องผลประโยชน์ของประชาชน มากกว่า ภาพที่ช่วยประชาสัมพันธ์หน่วยงาน หรือนุกลดต่างๆ รวมทั้งหนังสือพิมพ์ทุกประเภท ยังให้ความสำคัญกับภาพที่ให้ความสดชื่น บันเทิง เริงรมย์ มากกว่า ภาพที่ช่วยประชาสัมพันธ์หน่วยงาน หรือนุกลดต่าง ๆ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของหนังสือพิมพ์

ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์ทั้ง 5 ชื่อฉบับ ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการคัดเลือกภาพข่าวโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ที่หนังสือพิมพ์ที่ตนสังกัดอยู่จะได้รับในด้านต่างๆ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.26 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักในการให้ความสำคัญกับประโยชน์ของหนังสือพิมพ์ในประเด็นต่างๆ ของผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์ทั้ง 5 ชื่อฉบับ

ภาพข่าวที่มีผลต่อประโยชน์ที่นสพ.จะได้รับ	ไทยรัฐ N = 6 \bar{X}	บ้านเมือง N = 13 \bar{X}	มติชน N = 13 \bar{X}	สยามรัฐ N = 10 \bar{X}	เดอะ เนชั่น N = 5 \bar{X}	รวม N = 47 \bar{X}
เป็นภาพข่าวของหน่วยงานหรือบุคคลที่คุ้นเคย	1.17	1.31	1.08	1.50	1.20	1.26
เป็นภาพข่าวที่ไม่ขัดแย้งกับผู้ลงโฆษณา	1.33	1.77	1.31	1.10	1.00	1.34
เป็นภาพข่าวที่ไม่ขัดแย้งกับนายทุนหรือผู้อุปถัมภ์หนังสือพิมพ์	1.17	1.92	1.31	1.20	1.00	1.40
เป็นภาพข่าวที่ผู้อ่านเกิดความเชื่อถือและสะท้อนถึงคุณภาพของหนังสือพิมพ์	3.00	3.00	3.00	2.90	3.00	2.98
เป็นภาพข่าวที่ไม่ขัดต่อกฎหมายที่อาจถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหาย	2.67	2.69	2.69	3.00	2.60	2.74

จากตารางที่ 4.26 พบว่า การคัดเลือกภาพข่าวลงตีพิมพ์ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของหนังสือพิมพ์ในประเด็นต่างๆ ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 5 ชื่อฉบับ มีความเห็นแตกต่างกันดังต่อไปนี้

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ให้ความสำคัญน้อย กับภาพข่าวของหน่วยงานหรือบุคคลที่รู้จักคุ้นเคย โดยมีเหตุผลคล้ายคลึงกับ สุชิน ดิยวัฒน์ หัวหน้าข่าวหน้า 1 คือ “ที่ให้ความสำคัญระดับน้อย เพราะจะคำนึงถึงภาพที่เกี่ยวข้องกับเนื้อข่าวเป็นหลัก เช่น ภาพบุคคลที่น่าสนใจ บุคคลที่กำลังเป็นข่าว หรือบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์”

ส่วนภาพข่าวที่ไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งกับผู้ลงโฆษณา และภาพข่าวที่ไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งกับนายทุน หรือผู้อุปถัมภ์หนังสือพิมพ์นั้น ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐให้ความสำคัญน้อย ทั้ง 2 ประเด็น โดยมีความเห็นสอดคล้องกันคือ “...ทั้งสองส่วน แม้จะมีความสำคัญกับการทำหนังสือพิมพ์ แต่ก็ไม่มีปัญหาในการนำเสนอ โดยเฉพาะโฆษณานั้น จะมีฝ่ายที่รับผิดชอบโดยตรงอยู่แล้ว ไม่เกี่ยวกับ ส่วนเรื่องภาพที่จะทำให้ขัดแย้งกับนายทุนที่อุปถัมภ์หนังสือพิมพ์เรา ก็ไม่เคยเกิดเรื่องแบบนี้ จะมีก็แต่นายจ้างฝากรูปมาให้ช่วยลงในหน้า เราก็พยายามนำเสนอให้ เพราะเราก็ลงภาพของคนอื่นเป็นปกติอยู่แล้ว นี่เป็นภาพที่นายจ้างฝากมา เราก็ยอมทำให้ได้...” (พรศักดิ์ ธนพัฒน์พงศ์)

สำหรับภาพข่าวที่ทำให้ผู้อ่านเกิดความเชื่อถือและสะท้อนถึงคุณภาพของหนังสือพิมพ์นั้น ผู้คัดเลือกภาพข่าวของไทยรัฐ ให้ความสำคัญมาก โดยมีเหตุผลที่เหมือนกันคือ ความเชื่อถือในคุณภาพของหนังสือพิมพ์เป็นสิ่งที่ทุกคนที่ทำอาชีพหนังสือพิมพ์ต้องการจากประชาชนคนอ่าน

และ ภาพข่าวที่ไม่ขัดต่อกฎหมายที่อาจทำให้ถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายได้ นั้น ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ให้ความสำคัญมาก โดย มานิจ สุขสมจิตร บรรณาธิการอาวุโส บอกว่า “เราต้องปฏิบัติตามกฎหมาย เช่น ภาพลามกอนาจาร หรืออย่างกฎหมายที่ว่าด้วยเด็กและเยาวชน เช่น การห้ามถ่ายรูปเด็กที่กระทำความผิดมาตีพิมพ์ เพราะเด็กคนนั้นจะต้องดำเนินชีวิตต่อไปในอนาคต ซึ่งการคัดเลือกภาพข่าวของไทยรัฐนั้น จะให้ความระมัดระวังในเรื่องนี้มาก”

หนังสือพิมพ์บ้านเมือง

ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์บ้านเมือง ให้ความสำคัญน้อยกว่ากับภาพข่าวของหน่วยงานหรือบุคคลที่รู้จักคุ้นเคย เหตุผลที่ให้ความสำคัญในระดับน้อยคือ “...ไม่เห็นถึงความจำเป็นที่ต้องลง ถ้าภาพไม่ดี เรื่องไม่ดี เราก็กไม่ลง แล้วก็ดูด้วยว่าลงไปแล้วมันมีประโยชน์ต่อส่วนรวมมากแค่ไหน...” (มนู จรรย์รงค์) ส่วน วราพร คลับนาค หัวหน้าข่าวเศรษฐกิจ นั้น มีความเห็นที่แตกต่างกัน โดยให้ความสำคัญมากกับภาพข่าวในลักษณะนี้ โดยบอกว่า “ก็ต้องมีการสร้างความสัมพันธ์กัน เช่น กับแหล่งข่าว หนังสือพิมพ์ต้องอาศัยแหล่งข่าว และแหล่งข่าวก็ต้องอาศัยเรา แต่ก็ต้องมีการคัดเลือกแหล่งข่าวหรือหน่วยงานที่ส่งมาเหมือนกัน ก็ต้องเป็นบริษัทที่ทำอะไรกับสังคมบ้าง”

ส่วนภาพข่าวที่ไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งกับผู้ลงโฆษณานั้น ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์บ้านเมือง ให้ความสำคัญปานกลางค่อนข้างน้อย ส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า ควรมีความระมัดระวังในการนำเสนอ ไม่ให้ส่งผลกระทบต่อผู้บริโภคโฆษณามากนัก เพราะโฆษณาจัดเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการทำหนังสือพิมพ์ จารึก เรื่องเกษม (สัมภาษณ์, 10 มกราคม 2539) หัวหน้าข่าวภูมิภาค ให้เหตุผลที่สอดคล้องกันคือ “หนังสือพิมพ์ก็ต้องพึ่งรายได้ส่วนหนึ่งจากการโฆษณา ถ้าพูดจริงๆ ก็ต้องให้ความสำคัญ และคำนึงถึงเขาคด้วย” แต่สำหรับ ปรีชา บุญ-หลง (สัมภาษณ์, 10 มกราคม 2539) หัวหน้าข่าวอาชญากรรม ซึ่งดูแลในส่วนของหน้า 1 ด้วย บอกว่า “มันก็อาจจะกระทบกับบริษัทเหมือนกัน แต่ถ้าเป็นเรื่องไม่จริงจริงๆ เราก็กจำเป็นต้องลง เพราะเป็นหน้าที่ของเรา”

สำหรับภาพข่าวที่ไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งกับนายทุน หรือผู้อุปถัมภ์หนังสือพิมพ์ ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์บ้านเมืองแต่ละหน้าข่าว ให้ความสำคัญเห็นแตกต่างกันไป คือ หากเป็นหน้าข่าวที่นำเสนอเรื่องที่ไม่มผลกระทบต่อนายทุน เช่น หน้าข่าวต่างประเทศ หน้าสารคดี หน้ากีฬา หน้าการศึกษา ผู้คัดเลือกภาพข่าวก็จะให้ความสำคัญน้อยกว่าประเด็นนี้ ด้วยเหตุผลที่ว่าไม่มีการนำเสนอภาพข่าวลักษณะนี้ในหน้าข่าวที่รับผิดชอบ แต่ถ้าเป็นหน้าข่าวที่มีการนำเสนอในเรื่องที่ค่อนข้างมีผลกระทบต่อนายทุนที่ให้การอุปถัมภ์หนังสือพิมพ์ เช่น หน้า 1 หน้าข่าวการเมือง หน้าข่าวเศรษฐกิจ ผู้คัดเลือกภาพข่าวก็จะให้ความสำคัญมาก โดยมีเหตุผลคล้ายกันคือ ควรให้ความระมัดระวังในการนำเสนอ ที่จะไม่ให้กระทบกับนายทุนมากนัก แต่ถ้าหากนายทุนได้กระทำความคิดจริง ก็มีความจำเป็นที่จะต้องนำเสนอให้ประชาชนได้รับทราบ

ส่วน ภาพข่าวที่ทำให้ประชาชนเกิดความเชื่อถือและสะท้อนถึงคุณภาพของหนังสือพิมพ์นั้น ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์บ้านเมืองทุกคนมีความเห็นตรงกันคือ ให้ความสำคัญมากกับประเด็นนี้ มีเหตุผลสรุปได้ว่า เป็นหน้าที่ของหนังสือพิมพ์โดยตรง ที่ต้องนำเสนอข่าวที่ทำให้ผู้อ่านเกิดความเชื่อถือ และสะท้อนไปถึงคุณภาพของหนังสือพิมพ์

และสำหรับ ภาพข่าวที่ไม่ขัดต่อกฎหมายที่อาจทำให้ถูกฟ้องเรียกค่าเสียหายได้ ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์บ้านเมือง ให้ความสำคัญค่อนข้างมาก โดยทุกคนเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญ และต้องมีการระมัดระวังในการนำเสนอภาพเหล่านี้ ซึ่ง วิเชียร อินจนา หัวหน้าข่าวหน้า 1 ได้ย้ำเหตุผลเกี่ยวกับประเด็นนี้ว่า “ต้องพิจารณาในเรื่องนี้อย่างมาก ภาพหวาดเสียว ลามกอนาจาร เด็ก-ผู้หญิงที่ถูกข่มขืน เราจะไม่ลง โดยจะมึนโบายขออกมालะว่า ไม่ลงรูปคนตาย เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปีที่ทำความผิด เราก็ไม่ลงรูป ชื่อ ที่อยู่ เพราะเด็กต้องมีชีวิตต่อไป”

หนังสือพิมพ์มติชน

ความคิดเห็นของผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์มติชน เกี่ยวกับประโยชน์ของหนังสือพิมพ์จะได้รับจากการคัดเลือกภาพข่าวนั้น พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์มติชน ให้ความสำคัญน้อย กับภาพข่าวของหน่วยงาน หรือบุคคลที่รู้จักคุ้นเคย โดยมีเหตุผลในทำนองเดียวกับ ประพันธ์ ผลเสวก (สัมภาษณ์, 21 ธันวาคม 2538) บรรณาธิการบริหารหนังสือเทคโนโลยีชาวบ้าน ผู้ดูแลรับผิดชอบในหน้าที่เทคโนโลยีของหนังสือพิมพ์มติชน บอกว่า “ถ้าเป็นในลักษณะของการโปรโมตบริษัทมากเกินไป ก็จะไม่ลงให้ จะดูความสำคัญและเนื้อหาของภาพมากกว่า แต่ในบางครั้งก็ต้องคำนึงถึงเรื่องของแหล่งข่าวด้วย ต้องไม่ให้เสียแหล่งข่าว เช่น เราต้องหาข่าวจากกรมวิชาการเกษตร กองวิจัยข้าว พอเค้ามีข่าวหรือภาพอะไรมาให้ช่วยลง ก็ต้องลงให้บ้าง ถ้าเป็นหน่วยงานของรัฐ จะไม่ค่อยมีปัญหา พวกบริษัทห้างร้าน จะมีปัญหามากกว่า”

สำหรับภาพข่าวที่ไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งกับผู้ลงโฆษณา ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์มติชน ให้ความสำคัญน้อย ส่วนใหญ่จะบอกว่า ไม่เคยคำนึงถึงประเด็นนี้เลย จะนำเสนอเนื้อหาไปตามความเป็นจริงมากกว่า ซึ่งการนำเสนอเนื้อหาของหนังสือพิมพ์มติชน ก็เคยก่อให้เกิดความขัดแย้งกับผู้ลงโฆษณาเหมือนกัน จุฬาลักษณ์ ภู่เกิด หัวหน้าข่าวเศรษฐกิจ ที่ต้องเกี่ยวข้องกับด้านโฆษณาโดยตรง เล่าให้ฟังว่า “เราจะไม่สนใจหรอกว่าจะขัดแย้งกับผู้ลงโฆษณาหรือเปล่า เพราะถ้ามันเป็นความจริง เราก็ต้องลง เช่น เคยมีกรณีของรถยนต์ยี่ห้อหนึ่ง ที่โฆษณาว่ามีคุณสมบัติดี ป้องกันอันตรายจากอุบัติเหตุได้เป็นอย่างดี พอโฆษณาออกไป ก็มีประชาชนแจ้งเข้ามา

ทางเราว่า รถของเค้าซึ่งเป็นยี่ห้อ-รุ่นเดียวกันนี่ ชนแล้วถูกลมนิรภัยไม่ทำงาน ทำให้เค้าได้รับบาดเจ็บจากอุบัติเหตุครั้งนี้นี่มาก เรายังทำการตรวจสอบ ซึ่งมันก็เป็นเรื่องจริง ทางคนที่โรงเรียนเค้าก็มีรูป มีอะไรมาพร้อม เรายังเลขลงข่าวนี้ในหน้าข่าวเรา ซึ่งผลก็คือ บริษัทรถยนต์ยี่ห้อนั้นก็โทร.มาต่อว่า เรายังบอกไปว่า มันเกิดเหตุการณ์เหล่านี้จริงๆ และเกิดกับหลายคน ไม่ใช่คนเดียว ซึ่งตอนหลังบริษัทเค้าก็ยอมรับฟัง และปรับปรุงแก้ไข ในการเสนอข่าวของเรา เรายังยอมให้ทั้งคู่เสียหาย และเจ้าของสินค้ามาได้แย้งอยู่แล้ว เพราะเราถือว่า ข่าวสารต้องมีสองด้าน”

ส่วน ภาพข่าวที่ไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งกับนายทุน หรือผู้อุปถัมภ์หนังสือพิมพ์ ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์มติชน ให้ความสำคัญน้อย เช่นเดียวกัน โดยมีเหตุผลคล้ายๆ กับภาพข่าวที่ไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งกับผู้ลงโฆษณา คือ นำเสนอไปตามความเป็นจริง ซึ่งภาคภูมิ ปิ๊งภัย (สัมภาษณ์, 26 ธันวาคม 2538) หัวหน้าข่าวการเมือง อธิบายเพิ่มเติมว่า “ไม่ค่อยคำนึงถึง เพราะเรานำเสนอในส่วนที่เป็นความจริง เช่น ถ้าเราได้ภาพๆ หนึ่งมา คือ คุณณรงค์ (วงศ์วรรณ) กับ คุณทอง (ศิริปริชาพงศ์) กำลังคุยกันอย่างออกรส ซึ่งคนในสังคมก็รู้ว่าสองคนนี้เป็นอย่างไร คุณทอง กำลังโดนข้อหาค้ากัญชา ส่วนคุณณรงค์ ก็มีเรื่องราวทำนองนี้มาเกี่ยวข้องเหมือนกัน เมื่อ 2 คนนี้มาเจอกันมันก็ต้องเป็นข่าว ก็อาจมีผู้ใหญ่โทร.มาขอว่า อย่าลงเลขนะ อะไรแบบนี้ เรายังบอกได้ว่าไม่ได้หรอก มันมีความเป็นข่าว เราจำเป็นต้องลง” และจากการที่หนังสือพิมพ์มติชนได้เข้าตลาดหลักทรัพย์ ทำให้หนังสือพิมพ์มติชนค่อนข้างจะไม่มีปัญหาในเรื่องเกี่ยวกับนายทุน เพราะ “...มติชนเป็นหนังสือพิมพ์ของทุกคน เราเป็น มหาชน แล้ว คือทุกคนเป็นเจ้าของ ประชาชนที่ถือหุ้นของเราก็เป็นเจ้าของ พนักงานในบริษัททุกคนก็มีหุ้น ก็ถือว่าเป็นเจ้าของเหมือนกัน ส่วนคุณชรรค์ชัย บุนปาน ที่เป็นประธานนั้น ก็เพียงแต่ท่านถือหุ้นมากกว่าคนอื่นเท่านั้นเอง และท่านก็ทำธุรกิจหนังสือพิมพ์เพียงอย่างเดียว ไม่ได้ทำอย่างอื่น เรายังไม่ค่อยมีปัญหาในเรื่องอย่างนี้...” (จุฬาลักษณ์ ภูเกิด)

ส่วนภาพที่ทำให้ผู้อ่านเกิดความเชื่อถือและสะท้อนถึงคุณภาพของหนังสือพิมพ์ ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์มติชน ให้ความสำคัญตรงกันคือ ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้มาก มีเหตุผลโดยสรุปคือ เป็นหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ที่จะต้องนำเสนอในส่วนที่เป็นความจริง และเมื่อนำเสนอในเรื่องจริงแล้ว ความเชื่อถือ และคุณภาพของหนังสือพิมพ์จะเกิดในใจของผู้อ่านเอง

และ ภาพข่าวที่ไม่ขัดต่อกฎหมายอันอาจทำให้ถูกฟ้องเรียกค่าเสียหายได้ ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์มติชน ให้ความสำคัญค่อนข้างมาก โดยมีเหตุผลคือ ต้องให้ความสำคัญระมัดระวังในการนำเสนอภาพข่าวลักษณะนี้ เพราะหากเกิดปัญหาทางกฎหมายแล้วจะมีความยุ่งยากมาก ส่วน ประสงค์ เลิศรัตนวิสุทธิ์ หัวหน้าข่าวหน้า 1 ให้เหตุผลต่างออกไปคือ “ต้องคำนึงถึงให้มาก แต่ในส่วนของภาพนั้นค่อนข้างที่จะทำให้เกิดปัญหาน้อยมาก ส่วนใหญ่จะเป็นเนื้อข่าว

มากกว่า ที่ทำให้ถูกฟ้อง ก็มีเหมือนกันที่ภาพนั้นอาจถูกฟ้องหมิ่นประมาท แต่ถ้าลงไปแล้วมันมีประโยชน์ต่อสาธารณะ ก็ต้องนำมาพิจารณาให้รอบคอบอีกครั้งว่า สมควรจะลงไหม หรือลง แต่ลดหน้า หรือปกปิดบางส่วนไว้”

หนังสือพิมพ์สยามรัฐ

จากการสัมภาษณ์ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์สยามรัฐ พบว่า ภาพข่าวของหน่วยงานหรือบุคคลที่รู้จักคุ้นเคย ผู้คัดเลือกภาพข่าวของสยามรัฐ ให้ความสำคัญค่อนข้างน้อย ผู้ที่ให้ความสำคัญปานกลาง ส่วนใหญ่มีเหตุผลคือ ต้องมีการพึ่งพาอาศัยกันบ้างระหว่างแหล่งข่าวกับหนังสือพิมพ์ สอดคล้องกับความคิดของ ไกรสิทธิ์ พุทธรักษา หัวหน้าข่าวหน้า 1 ที่บอกว่า “อาชีพหนังสือพิมพ์นั้น ต้องอาศัยแหล่งข่าวในการหาข่าว แต่ท่ากรอบของวิชาชีพ ทำให้ต้องพิจารณาด้วยว่า มีประโยชน์ต่อส่วนรวม หรือผู้อ่านหรือไม่ ไม่ใช่แค่เป็นคนคุ้นเคยกันก็ลงให้ ต้องดูเนื้อหาที่นำเสนอจากภาพด้วย” ส่วนผู้ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย ส่วนใหญ่จะให้เหตุผลว่า ไม่ใช่หน้าที่ของหนังสือพิมพ์ แต่ก็มีข้อยกเว้นสำหรับ “...หนังสือพิมพ์จะต้องให้ความสำคัญต่อการนำเสนอสิ่งดีๆ และมีประโยชน์ต่อการรับรู้ของประชาชน มากกว่าเสนอเรื่องของคนรู้จักคุ้นเคย แต่ก็ มีข้อยกเว้น บุคคลที่รู้จักคุ้นเคยที่มีความเป็นข่าวอยู่ในตัว เช่น หม่อมราชวงศ์ศึกฤทธิ์ ปราโมช ผู้ก่อตั้งหนังสือพิมพ์สยามรัฐ สยามรัฐจะให้ความสนใจเป็นพิเศษ...” (ศศิธา วิจิตรจามรี, สัมภาษณ์, 17 ตุลาคม 2538)

สำหรับภาพข่าวที่ไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งกับผู้ลงโฆษณา ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ให้ความสำคัญน้อย เพราะผู้คัดเลือกภาพข่าวจะนำเสนอตามข้อมูลข่าวสารที่มีมากกว่า วิวัฒนา ไทยสม บรรณาธิการข่าวสังคม/สตรี ก็ให้เหตุผลที่สอดคล้องกันคือ “จะไม่คำนึงถึงเลย เพราะโฆษณา ก็คือโฆษณา ข่าวก็คือข่าว ไม่เกี่ยวกัน แต่ก็มีบ้าง ซึ่งก็เพียงเล็กน้อยเท่านั้น ที่ลงภาพแล้วกระทบ เขาก็ถือว่า ก็ช่วยไม่ค่อยได้ เพราะเรานำเสนอความจริง และอีกอย่างภาพนั้นก็ลงไปแล้ว”

ส่วนภาพข่าวที่ไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งกับนายทุน หรือผู้อุปถัมภ์หนังสือพิมพ์ พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของสยามรัฐ ให้ความสำคัญน้อย โดยมีเหตุผลคล้ายกับ นภาพร ดำเนินสกุลชัย (สัมภาษณ์, 10 ตุลาคม 2538) ผู้สื่อข่าวศิลปวัฒนธรรม ที่บอกว่า “จะเสนอข่าวตามข้อเท็จจริง และไม่มีการแอบแฝงผลประโยชน์ เพื่อให้ผู้อ่านได้รับข่าวสารอย่างถูกต้องและเที่ยงตรง”

สำหรับ ภาพข่าวที่ทำให้ผู้อ่านเกิดความเชื่อถือและสะท้อนถึงคุณภาพของหนังสือพิมพ์ ผู้คัดเลือกภาพข่าวของสยามรัฐ ให้ความสำคัญมาก โดยให้เหตุผลทำนองเดียวกันคือ เป็นหน้าที่ของหนังสือพิมพ์โดยตรง ที่จะต้องนำเสนอข่าวที่ผู้อ่านเชื่อถือ โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์คุณภาพที่ก่อตั้งมานานและได้รับการยอมรับจากประชาชนทั่วไป

และ ภาพข่าวที่ไม่ชัดเจนกฎหมายอันอาจทำให้ถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายได้ นั้น ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ให้ความสำคัญมาก และส่วนใหญ่มีเหตุผลสอดคล้องกับเหตุผลของ ศศิยา วิจิตรจามรี ผู้รับผิดชอบหน้าข่าวการเมือง ที่บอกว่า “ถึงแม้หนังสือพิมพ์จะต้องพยายามดึงดูคนอ่านมากเท่าไร แต่สำหรับหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ซึ่งก่อตั้งมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2493 ตระหนักในเรื่องจรรยาบรรณเป็นอย่างดี ภาพลามกอนาจาร ภาพที่ผิดกฎหมายจะไม่ถูกนำเสนอในสยามรัฐ เพราะขัดกับนโยบายของหนังสือพิมพ์โดยตรง และคิดว่า หนังสือพิมพ์ที่ดีควรจะนำสังคมไปในทางที่ถูกที่ควร ไม่ใช่ทำตามกระแสหรือความนิยมของสังคม”

หนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น

ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น ให้ความสำคัญน้อยกว่าภาพข่าวของหน่วยงานหรือบุคคลที่รู้จักคุ้นเคย ทุกคนจะให้เหตุผลคล้ายคลึงกันว่า จะดูที่เนื้อหาของภาพ โดยไม่คำนึงถึงว่าเป็นหน่วยงาน หรือคนรู้จักหรือไม่

ส่วน ภาพข่าวที่ไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งกับผู้ลงโฆษณา นั้น ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น ให้ความสำคัญน้อยกว่าประเด็นนี้ และส่วนใหญ่มีเหตุผลคล้ายคลึงกับ นพคุณ ลิ้มสมานพันธ์ หัวหน้าข่าวเศรษฐกิจ ที่บอกว่า “ในการเลือกภาพ ไม่เคยคำนึงถึงในส่วนตัวเลย เพราะคิดว่าไม่เกี่ยวข้องกัน ฝ่ายโฆษณาที่รับผิดชอบเรื่องโฆษณาไป ฝ่ายข่าวก็ทำข่าว แต่ก็มีบ้างในเรื่องของรูปฝาก เราก็พิจารณาในเรื่องเนื้อหาของภาพ”

สำหรับ ภาพข่าวที่ไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งกับนายทุน หรือผู้อุปถัมภ์หนังสือพิมพ์ ผู้คัดเลือกภาพข่าวของเดอะ เนชั่น ให้ความสำคัญน้อยกว่าเช่นเดียวกัน โดยมีเหตุผลสอดคล้องกับเหตุผลของ ศุภสกลดิษฐ์ ทับทิม หัวหน้าข่าวการเมือง และรับผิดชอบ SECTION A คือ “เราไม่เคยสนใจในประเด็นนี้เลย เป็นการนำเสนอข่าวตามความเป็นจริง ซึ่งเจ้าของหนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น คือ คุณสุทธิชัย หยุ่น ก็ไม่เคยลงมายุ่งเลย”

ส่วน ภาพข่าวที่ผู้อ่านเกิดความเชื่อถือและสะท้อนถึงคุณภาพของหนังสือพิมพ์ พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น มีความเห็นตรงกัน คือ ให้ความสำคัญมาก เพราะเป็น

หน้าที่ของหนังสือพิมพ์โดยตรงที่ต้องสร้างความเชื่อถือ และคุณภาพของหนังสือพิมพ์ให้เกิดขึ้นในใจของผู้อ่านให้ได้ และประเสริฐ ศรีสืบ หัวหน้าข่าวกีฬา ได้ย้ำเกี่ยวกับประเด็นนี้ว่า “ต้องให้ความสำคัญ เพราะถ้าเราลงภาพไม่ดี มันก็ไม่ดีกับหนังสือพิมพ์ของเรา อย่างบางครั้ง ถ้าช่างภาพถ่ายภาพมาไม่ดี เราก็จะไม่ใช้ภาพเลยด้วยซ้ำ เพราะถ้าลงไปแล้วคนอ่านมาต่อว่า ว่าภาพคุณห่วยมาก มันก็แย่...”

และ ภาพข่าวที่ไม่ชัดเจนกฎหมายอันอาจทำให้อุกฟ่องร้องเรียกค่าเสียหายได้ ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น ให้ความสำคัญค่อนข้างมาก เหตุผลที่ให้ความสำคัญมากนั้น เพราะควรให้ความระมัดระวังในการนำเสนอ โดย ตูลสติดิย์ ทับทิม อธิบายเพิ่มเติมว่า “กฎหมายเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งเราคงไปละเมิดไม่ได้ การลงรูปโป๊ รูปอนาจาร หนังสือพิมพ์ของเราก็ไม่เคยลง แม้แต่ภาพอุบัติเหตุ รถชนคนตาย ที่เห็นศพกระจัดกระจาย เรายังไม่เอามาลงเลย เพราะกลุ่มคนอ่านของเราค่อนข้างจะ SENSITIVE อีกอย่าง เวลามีปัญหาทางกฎหมายแล้วมันค่อนข้างยุ่งยาก” ส่วนเหตุผลของผู้ที่ให้ความสำคัญน้อย คือ ไม่มีการนำเสนอภาพลักษณะนี้ในหน้าข่าวที่รับผิดชอบ

จากผลการวิจัยข้างต้น พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์ทั้ง 5 ชื่อฉบับ จะให้ความสำคัญกับภาพข่าวที่ผู้อ่านเกิดความเชื่อถือและสะท้อนถึงคุณภาพของหนังสือพิมพ์ และภาพข่าวที่ไม่ชัดเจนกฎหมาย จะเห็นได้ว่าภาพข่าวทั้งสองลักษณะจะมีส่วนในการสร้างคุณภาพ และมาตรฐานของหนังสือพิมพ์ที่สังกัดอยู่ให้มีมากขึ้น เพราะหากหนังสือพิมพ์ถูกฟ้องร้องบ่อยๆ หรือมีปัญหาทางกฎหมายบ่อยๆ ความเชื่อถือของประชาชนที่มีต่อหนังสือพิมพ์ฉบับนั้นก็จะลดน้อยลงไป ส่วนภาพข่าวของหน่วยงานหรือบุคคลที่รู้จักคุ้นเคย ภาพข่าวที่ไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งกับผู้ลงโฆษณา นายทุน นักการเมือง หรือผู้อุปถัมภ์หนังสือพิมพ์นั้น จัดเป็นภาพข่าวที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบโดยตรงกับคุณภาพของหนังสือพิมพ์ ผู้คัดเลือกภาพข่าวจึงให้ความสำคัญในระดับรองลงมา

ศูนย์วิจัยทรัพย์สินทางปัญญา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การทดสอบสมมติฐาน

3. ประเภทของหนังสือพิมพ์ มีความสัมพันธ์กับ การให้ความสำคัญกับประโยชน์ของหนังสือพิมพ์

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนจำแนกสองทาง (TWO WAY ANOVA) ปรากฏผลดังนี้

แหล่ง	SS	df	MS	F
Main Effect	137.362	8	17.170	50.548
ประเภทของหนังสือพิมพ์	3.085	4	.951	2.800 *
ประโยชน์ของหนังสือพิมพ์	133.557	4	33.389	98.296 *
ปฏิสัมพันธ์ร่วม ระหว่าง ประเภทของหนังสือพิมพ์ กับ ประโยชน์ ของหนังสือพิมพ์	7.585	16	.474	.146
Explain	144.948	24	6.039	
ที่เหลือ (ความคลาดเคลื่อน)	71.333	210	.340	
ทั้งหมด (Total)	216.281	234	.924	

ผลการทดสอบความแปรปรวน (ANOVA) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของประเภทของหนังสือพิมพ์ ต่อการให้ความสำคัญกับประโยชน์ของหนังสือพิมพ์ พบว่า หนังสือพิมพ์ต่างประเภทกัน ไม่ได้ให้ความสำคัญกับประโยชน์ของหนังสือพิมพ์ในประเด็นต่างๆ ในลักษณะที่แตกต่างกัน โดย หนังสือพิมพ์ทุกประเภท ให้ความสำคัญกับภาพข่าวที่ทำให้ผู้อ่านเกิดความเชื่อถือ และสะท้อนถึงคุณภาพของหนังสือพิมพ์ มากกว่า ภาพข่าวของหน่วยงาน หรือบุคคลที่คุ้นเคย ภาพข่าวที่ไม่ขัดแย้งกับผู้ลงโฆษณา ภาพข่าวที่ไม่ขัดแย้งกับนายทุน หรือผู้ที่ให้การอุปถัมภ์หนังสือพิมพ์ และหนังสือพิมพ์ทุกประเภท ยังให้ความสำคัญกับภาพข่าวที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย มากกว่า ภาพข่าวของหน่วยงาน หรือบุคคลที่คุ้นเคย ภาพข่าวที่ไม่ขัดแย้งกับผู้ลงโฆษณา ภาพข่าวที่ไม่ขัดแย้งกับนายทุนหรือผู้ที่ให้การอุปถัมภ์หนังสือพิมพ์

แต่ประโยชน์ของหนังสือพิมพ์ในประเด็น ภาพข่าวที่ไม่ขัดแย้งกับผู้ลงโฆษณานั้น พบว่าหนังสือพิมพ์บ้านเมือง ให้ความสำคัญในลักษณะที่แตกต่างกับหนังสือพิมพ์สยามรัฐ และหนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การให้ความสำคัญต่อปัจจัยต่างๆ ในการคัดเลือกภาพข่าว

จากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 5 ชื่อฉบับ พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์ได้ให้ความสำคัญกับปัจจัยต่างๆ ในการคัดเลือกภาพข่าว เช่น ความสนใจส่วนตัวที่มีต่อภาพข่าว ความคิดเห็นในกองบรรณาธิการ นโยบายของหนังสือพิมพ์ เป็นต้น สามารถแจกแจงตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.27 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักในการให้ความสำคัญกับปัจจัยต่างๆ ในการคัดเลือกภาพข่าวของผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์ทั้ง 5 ชื่อฉบับ

ปัจจัยต่างๆ ในการ คัดเลือกภาพข่าว	ไทยรัฐ N = 6 \bar{X}	บ้านเมือง N = 13 \bar{X}	มติชน N = 13 \bar{X}	สยามรัฐ N = 13 \bar{X}	เดอะ เนชั่น N = 5 \bar{X}	รวม N = 47 \bar{X}
ความสนใจส่วนตัว ที่มีต่อภาพข่าว	2.83	2.15	1.77	1.70	1.60	1.98
ความคิดเห็นของ คนในกอง- บรรณาธิการ	2.00	2.08	2.31	2.60	2.40	2.28
นโยบายของ หนังสือพิมพ์	2.83	2.85	2.85	2.80	2.40	2.79
การนำเสนอภาพ- ข่าวของ หนังสือพิมพ์ฉบับ- อื่นๆ	1.50	2.77	2.46	1.70	2.20	2.23
ความสนใจของผู้- อ่าน	3.00	3.00	2.92	2.80	3.00	2.94

จากตารางที่ 4.27 พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 5 ชื่อฉบับ ให้ความสำคัญกับปัจจัยในการคัดเลือกภาพข่าวแตกต่างกันไป สามารถอธิบายรายละเอียดได้ดังนี้

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ให้ความสำคัญค่อนข้างมาก กับความสนใจ ส่วนตัวที่มีต่อภาพข่าว โดยมีเหตุผลสอดคล้องกันคือ ตัดสินใจคัดเลือกภาพข่าวด้วยตนเอง จึงต้อง มีความสนใจในภาพๆ นั้นบ้างอยู่แล้ว สุชิน ศิยวัฒน์ หัวหน้าข่าวหน้า 1 ได้ให้เหตุผลเช่นเดียวกัน คือ “การตัดสินใจเลือกจะใช้ความรู้สึกส่วนตัวเป็นหลักสำคัญ เพราะเราจะต้องรับผิดชอบงานที่ ทำลงไป ซึ่งก็ต้องฟังความเห็นของคนอื่นด้วย แต่การตัดสินใจหลักนั้นอยู่ที่เรามากกว่า”

ส่วน ความคิดเห็นของกองบรรณาธิการนั้น ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ให้ความสำคัญปานกลาง มีเหตุผลโดยสรุปคือ แม้จะมีการปรึกษาหารือกัน แต่การตัดสินใจชี้ขาด จะอยู่ที่หัวหน้าข่าว และ มานิจ สุขสมจิตร อธิบายเพิ่มเติมว่า “แต่ละโต๊ะข่าว ก็จะมีทีมงานเป็น ของตัวเอง จะมีการปรึกษาหารือกันในทีม โดยผู้ชี้ขาดส่วนใหญ่จะเป็นหัวหน้าข่าว เพราะถือว่าเป็น ผู้มีประสบการณ์สูง และต้องรับผิดชอบในงานนั้น”

ในเรื่องนโยบายของหนังสือพิมพ์ ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ให้ความสำคัญค่อนข้างมาก โดยมีเหตุผลสอดคล้องกันคือ นโยบายเป็นสิ่งสำคัญที่จะยึดเป็นหลักในการทำงาน มานิจ สุขสมจิตร บรรณาธิการอาวุโส อธิบายถึงนโยบายทางด้านภาพข่าวของหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐไว้ว่า “เราจะบอกนักข่าวว่า ให้พยายามถ่ายภาพให้ได้มากที่สุด ส่วนการคัดเลือกจะเป็นหน้า ที่ของบรรณาธิการข่าวในแต่ละวัน คนถ่ายก็ต้องถ่ายมาให้มากๆ เช่น ไปงานแถลงข่าว ก็ต้องถ่าย ภาพโดยรวมของงาน แล้วก็ถ่ายภาพบุคคลที่มางานแต่ละคน ซึ่งบางทีก็อาจไม่ได้ใช้ในครั้งนี้ แต่ คราวหน้าอาจจะได้ใช้ก็ได้ ส่วนการเลือกภาพอย่างภาพอาชญากรรม ก็อาจลงภาพในขณะที่เกิด เหตุ แต่ก็ต้องเลือกด้วยว่า ไม่ให้มันหวาดเสียวเกินไป ไม่น่าเกลียดเกินไป หรืออาจจะลงไปแล้ว สกรีนดำคาดทับด้วย”

สำหรับการเปรียบเทียบการนำเสนอภาพข่าวของหนังสือพิมพ์ฉบับอื่นๆ นั้น ผู้คัดเลือก ภาพข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ให้ความสำคัญค่อนข้างน้อย และมีเหตุผลคล้ายๆ กันคือ คุณภาพ ข่าวของหนังสือพิมพ์อื่น เพื่อศึกษาลักษณะการนำเสนอ แต่จะไม่เปรียบเทียบ เพราะกลุ่มเป้าหมาย คนละกลุ่มกัน และ อังคณา รุ่งพรนุรักษ์ ผู้สื่อข่าวต่างประเทศ ให้ความสำคัญปานกลาง ด้วยเหตุผล เพราะ “ขึ้นอยู่กับวิจารณ์ของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับและกลุ่มเป้าหมายของหนังสือพิมพ์ นั้นๆ มากกว่าว่าจะมีการนำเสนออย่างไร แต่ก็ดูฉบับอื่นทุกวัน จะดูลักษณะการนำเสนอมากกว่า” ส่วน พรศักดิ์ ธนพัฒน์พงศ์ หัวหน้าข่าวการศึกษา นั้น ให้ความสำคัญน้อย เพราะ “คิดว่า ของใครก็ของมันนะ คือไม่เปรียบเทียบกับคนอื่น ส่วนใหญ่จะทำงานแข่งกับตัวเองมากกว่า”

ส่วนความสนใจของผู้อ่าน ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐทุกคน ให้ความสำคัญมาก ด้วยเหตุผลที่คล้ายกันคือ ผู้อ่านมีความสำคัญต่อหนังสือพิมพ์มาก และภาพข่าวที่ดีก็จะดึงดูดสายตาผู้อ่านให้มาสนใจในหนังสือพิมพ์ ทำให้หนังสือพิมพ์น่าอ่านและขายดียิ่งขึ้น

หนังสือพิมพ์บ้านเมือง

ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์บ้านเมืองให้ความสำคัญปานกลาง กับความสนใจส่วนตัวที่มีต่อภาพข่าวนั้นๆ โดยมีเหตุผลแตกต่างกัน เช่น อนันต์ อัสวานนท์ บรรณาธิการข่าวสังคม บอกว่า “คิดว่า สำคัญนะ เพราะเราก็ต้องดูคุณภาพของภาพก่อนว่าเป็นอย่างไร ในการทำงานส่วนใหญ่จะตัดสินใจคนเดียวหรือไม่ก็ปรึกษาร่วมกันที่ออฟฟิศในวันนั้น” ส่วน มนตรี ชื่นสินธุล (สัมภาษณ์, 8 มกราคม 2539) หัวหน้าข่าวกีฬา บอกว่า “จะไม่ใช้ความสนใจส่วนตัวเลย เพราะจะเลือกภาพจากเนื้อหาของภาพ และสิ่งแวดล้อม เช่น องค์ประกอบภาพ สี สัน หรือ ACTION เด็ดๆ มากกว่า”

ส่วน ความคิดเห็นในกองบรรณาธิการ นั้น ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์บ้านเมืองให้ความสำคัญปานกลาง ผู้ที่ให้ความสำคัญมาก และปานกลาง ส่วนใหญ่จะดูแลหน้าข่าวที่มีผู้ร่วมรับผิดชอบหลายคน เช่น หน้า 1 หน้าเศรษฐกิจ หน้าการเมือง เป็นต้น เพราะต้องมีการปรึกษาร่วมกันโดยตลอด ส่วนหน้าข่าวที่มีผู้คัดเลือกภาพข่าวเป็นผู้ตัดสินใจเลือกเพียงคนเดียวก็จะให้ความสำคัญกับประเด็นนี้น้อย เพราะมีการตัดสินใจเพียงคนเดียว เช่น หน้าข่าวสังคม หน้าข่าวกีฬา หน้าสตรี หน้าเด็ก เป็นต้น วิเชียร อินจนา หัวหน้าข่าวหน้า 1 กล่าวถึงกรณีนี้ว่า “จะมีการพูดคุยกันทุกครั้งที่มีการพิจารณาข่าวว่า ข่าวไหนควรจะติดตามต่อไป ข่าวไหนควรจะจบได้แล้ว เพราะวันๆ หนึ่ง มีข่าวเข้ามาเยอะเหลือเกิน”

ในเรื่องนโยบายของหนังสือพิมพ์ ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์บ้านเมืองให้ความสำคัญค่อนข้างมาก ทุกคนให้เหตุผลสอดคล้องกันคือ นโยบายนับว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะเป็นแนวทางว่า หนังสือพิมพ์จะไปทางไหน นำเสนอข่าวอย่างไร โดยคณิต นันทวานิช หัวหน้าข่าวการเมือง อธิบายถึงนโยบายของหนังสือพิมพ์บ้านเมืองว่า “หนังสือพิมพ์บ้านเมือง จะนำเสนอแต่สิ่งที่สังคมไม่คุ้นเคยให้เกิดความแตกตื่นในสังคม จะพยายามนำเสนอข่าวสาร ข้อเท็จจริง หรือคอนเสิร์ตที่ยกระดับความคิด สติปัญญาของประชาชน” และ วิเชียร อินจนา หัวหน้าข่าวหน้า 1 อธิบายเพิ่มเติมว่า “การนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์บ้านเมืองในปัจจุบัน จะเป็นในลักษณะ เศรษฐกิจ นำ การเมือง และท้ายสุดคือ ข่าวอาชญากรรม” ส่วนนโยบายทางด้านภาพข่าวนั้น ปรีชา บุญ-หลง หัวหน้า

ข่าวอาชญากรรม และร่วมรับผิดชอบในหน้า । ด้วยบอกว่า “เราเพิ่งเริ่มนโยบายใหม่เกี่ยวกับภาพข่าวอาชญากรรมคือ จะไม่ลงภาพที่น่าหวาดเสียวเกินไป ภาพที่ไม่ให้ประโยชน์แก่คนอ่าน จะไม่เอามาลง เช่น ภาพศพ ภาพคนตาย ภาพอาชญากรรมในตอนี้ ก็จะเน้นในด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจมากกว่า”

ส่วน การเปรียบเทียบการนำเสนอภาพข่าวของหนังสือพิมพ์รายวันฉบับอื่นๆ นั้น ผู้คัดเลือกรูปภาพข่าวของหนังสือพิมพ์บ้านเมือง ให้ความสำคัญค่อนข้างมาก โดยส่วนใหญ่จะให้เหตุผลในการเปรียบเทียบกับฉบับอื่นๆ ก็เพื่อจะดูว่า มีการนำเสนอเรื่อง หรือภาพข่าวที่เราต้องการจะลงไปแล้วหรือยัง ถ้าฉบับอื่นลงไปแล้วก็จะไม่ลงซ้ำหรือหลีกเลี่ยงโดยเลือกภาพที่มีมุมมองแตกต่างกันออกไป และอีกประการหนึ่งคือ ต้องการเปรียบเทียบในงานที่นำเสนอ เพื่อจะได้ปรับปรุงหรือแก้ไขให้ดีขึ้นต่อไป

สำหรับความสนใจของผู้อ่าน ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์บ้านเมือง ให้ความสำคัญมาก ด้วยเหตุผลที่คล้ายกันคือ ผู้อ่านเป็นบุคคลสำคัญที่ทำให้หนังสือพิมพ์อยู่ได้ การนำเสนอข่าวจึงตอบสนองความต้องการของผู้อ่านด้วย

หนังสือพิมพ์มติชน

ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์มติชน ให้ความสำคัญปานกลาง กับความสนใจส่วนตัวที่มีต่อภาพข่าว ผู้คัดเลือกภาพข่าวที่ให้ความสำคัญกับประเด็นนี้น้อย ให้เหตุผลสอดคล้องกับ กิตติชัย อินทรนุรักษ์ หัวหน้าข่าวอาชญากรรม คือ “การเลือกภาพข่าว ก็จะเหมือนกับการเลือกข่าวคือ จะดูเรื่องที่น่าสนใจมากที่สุดมาลง เพราะข่าวและภาพในแต่ละวันมันจะเข้ามาเยอะ เราก็ต้องเลือกอันที่มันน่าสนใจน้อยทิ้ง การเลือกภาพก็เหมือนกัน ภาพที่ไม่น่าสนใจ เราก็ไม่เอาลง ผมว่าเอาประเด็นของข่าวเป็นตัวตั้งมากกว่า ไม่จำเป็นต้องใช้ความสนใจส่วนตัว” ส่วนผู้ที่ให้ความสำคัญกับประเด็นนี้มาก ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่ทำงานในหน้าที่นี้มานาน และมีประสบการณ์ในการคัดเลือก จึงคิดว่าไม่น่าจะมีความผิดพลาดในการมองประเด็นด้วยความสนใจส่วนตัว โดย บุญเกิด สุขทวีทรัพย์ (สัมภาษณ์, 4 มกราคม 2539) ผู้สื่อข่าวอาวุโส ประจำโต๊ะข่าวต่างประเทศ อธิบายเพิ่มเติมว่า “คนเราต้องมีประสบการณ์ มีการเรียนรู้ จึงต้องมีความรู้สึกรู้สีก่อนคิดส่วนตัวมาใช้ในการตัดสินใจคัดเลือกภาพข่าวอยู่แล้ว”

ส่วน เรื่องความคิดเห็นของคนในกองบรรณาธิการนั้น ผู้คัดเลือกภาพข่าวของมติชนส่วนใหญ่ ให้ความสำคัญปานกลาง โดยผู้ที่ให้ความสำคัญกับประเด็นนี้มาก มีความเห็นสอดคล้องกับจุฬาลักษณ์ ภู่เกิด หัวหน้าข่าวเศรษฐกิจ คือ “ในมติชนนี้จะทำงานกันเป็นทีม จะมีการคุยกันตลอดเวลา ว่าควรจะลงภาพนี้ไหม แต่ถ้าเป็นภาพที่เร่งด่วน เป็นข่าวที่เกิดขึ้นกลางดึก ต้องรีบส่งพิมพ์ให้ทัน หรือมีการเปลี่ยนแปลงจากพาดหัว หรือภาพเดิม ก็อาจจะต้องตัดสินใจด้วยตัวเอง และก็ต้องรับผิดชอบในส่วนนั้นด้วย หากมีปัญหาอะไรเกิดขึ้น” ส่วนอภิชาติ ศักดิ์เศรษฐ์ (สัมภาษณ์, 5 มกราคม 2539) ผู้ช่วยบรรณาธิการและหัวหน้าข่าวภูมิภาค นั้น ให้ความสำคัญปานกลาง โดยบอกว่า “ถ้าเป็นข่าวใหญ่ที่น่าสนใจ ก็จำเป็นต้องหารือกันกับหน้า 1 เพราะหน้าข่าวภูมิภาค จะรับข่าวและภาพมาจากทั่วประเทศ เมื่อมีข่าวใหญ่เกิดขึ้นก็จะส่งไปลงในหน้า 1 แต่โดยปกติแล้ว หากเป็นการนำเสนอในหน้าภูมิภาค จะตัดสินใจด้วยตัวเอง”

ในเรื่องนโยบายของหนังสือพิมพ์นั้น ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์มติชน ให้ความสำคัญค่อนข้างมาก มีเหตุผลโดยสรุปคือ ต้องยึดแนวนโยบายของหนังสือพิมพ์เป็นหลักในการนำเสนอข่าว โดยจะกำหนดกรอบรวมๆ ไว้ และต้องทำงานให้บรรลุเป้าหมายนั้นๆ อภิชาติ ศักดิ์เศรษฐ์ กล่าวถึงนโยบายด้านภาพของหนังสือพิมพ์มติชนว่า “นโยบายทางด้านภาพ ก็คือ ภาพข่าวนั้นน่าสนใจ แสดงถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ไม่เคยมีใครนำเสนอมาก่อน ซึ่งนโยบายมันค่อนข้างกว้าง เพื่อที่เราจะได้นำเสนออย่างหลากหลาย” ส่วนทางด้านภาพข่าวอาชญากรรม ที่มีปัญหาด้านความเหมาะสมในการนำเสนอ นั้น กิตติชัย อินทรนุรักษ์ หัวหน้าข่าวอาชญากรรม บอกว่า “กลุ่มเป้าหมายของมติชน ค่อนข้างเป็นกลุ่มเป้าหมายที่มีการศึกษา พ่อแม่อ่าน ลูกหลานก็อ่าน การตีพิมพ์ภาพหวาดเสียวก็ค่อนข้างจะเข้มงวด อย่างภาพอุจาด ลามกอนาจารนั้น คิดว่ากลุ่มเป้าหมายคงรับภาพพวกนี้ไม่ได้ แต่บางทีมันก็มีเหมือนกันนะ อย่างภาพเจ้าพ่ออุกยิง แต่มันก็นานๆ ทีเราก็พยายามไม่ให้มันอุจาดเกินไป เช่น เอาลายเส้นคาดซะ”

ส่วนการเปรียบเทียบการนำเสนอภาพข่าวของหนังสือพิมพ์รายวันฉบับอื่นๆ นั้น ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์มติชน ให้ความสำคัญค่อนข้างมาก สุวพงศ์ จันผิงเพชร (สัมภาษณ์, 12 มกราคม 2539) บรรณาธิการหน้ามติชนสุขสรรค์ ให้ความสำคัญมาก บอกว่า “ก็ต้องดูฉบับอื่นบ้าง เพราะจะได้ไม่มีการนำเสนอที่ซ้ำซ้อนกัน ถ้ามีเรื่องทีฉบับอื่นลงไปแล้ว เราก็จะมีการฉีกแนวไปไม่ให้เป็นการซ้ำซ้อน” ส่วน ภาคภูมิ ป่องภัย หัวหน้าข่าวการเมือง ให้ความสำคัญปานกลาง บอกว่า “ก็จะมีการเปรียบเทียบบ้าง คือเปรียบเทียบตอนที่เขานำเสนอออกมา เราก็อาจจะดูเป็นแนวทางไว้ว่าควรจะนำเสนอบ้างไหม ยังไง ถ้าดีก็อาจจะนำเสนอบ้าง อีกอย่างคือ เปรียบเทียบภาพของเรา และภาพของฉบับอื่นๆ ว่าในเหตุการณ์เดียวกัน ทำไมเขาถึงได้ภาพแบบนี้ เราทำไมไม่ได้ จากนั้นก็จัดการกับช่างภาพของเรา คือจะเปรียบเทียบเพื่อปรับปรุงและแก้ไขในคราวต่อไป”

สำหรับความสนใจของผู้อ่านนั้น ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์มติชน ให้ความสำคัญมาก โดยมีเหตุผลที่สอดคล้องกันคือ ทำหนังสือพิมพ์ก็เพื่อต้องการให้ผู้อ่านอ่านและพอใจในสิ่งที่นำเสนอออกไป เพราะฉะนั้น ความสนใจของผู้อ่านจึงเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับแนวทางในการนำเสนอข่าวสาร

หนังสือพิมพ์สยามรัฐ

จากการสัมภาษณ์ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์สยามรัฐ จำนวน 10 คน พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าว ให้ความสำคัญปานกลางในการใช้ความสนใจส่วนที่มีต่อภาพข่าว เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกภาพข่าว เหตุผลโดยสรุปคือ “...ส่วนใหญ่จะตัดสินใจจากความสนใจของคนหมู่มากเป็นหลัก ความสนใจส่วนตัวจะไม่นำลงเลย เพราะเราทำหนังสือพิมพ์ให้คนหมู่มากอ่าน...” (จักรพันธ์ ศรีเมือง)

สำหรับ ความคิดเห็นของคนในกองบรรณาธิการนั้น พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ให้ความสำคัญค่อนข้างมาก และมีความเห็นคล้ายคลึงกับ นภาพร คำเนิน สกฤตชัย ผู้สื่อข่าวศิลปวัฒนธรรม ที่บอกว่า “ต้องมีการปรึกษากัน เพื่อหาข้อตกลง หรือขอความคิดเห็นร่วมกัน ในการนำเสนอเรื่องราวที่สำคัญ เพราะบางทีหลายมุมมอง หลายความคิด มันก็เป็นผลดีกับงานที่นำเสนอออกไป”

ส่วน การให้ความสำคัญกับเรื่องนโยบายของหนังสือพิมพ์นั้น พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ให้ความสำคัญค่อนข้างมาก ส่วนใหญ่มีเหตุผลที่สอดคล้องกันคือนโยบายหนังสือพิมพ์เป็นสิ่งสำคัญ และเป็นตัวกำหนดแนวทางการทำงานของทุกคน หนังสือพิมพ์จะนำเสนออย่างไร ดำเนินต่อไปอย่างไร ขึ้นอยู่กับแนวนโยบายที่วางไว้ ศศิยา วิจิตรจามรี ผู้รับผิดชอบหน้าข่าวการเมือง กล่าวถึงนโยบายของหนังสือพิมพ์สยามรัฐว่า “สยามรัฐเป็นหนังสือพิมพ์ที่ก่อตั้งมานานตั้งแต่ พ.ศ. 2493 ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันในทุกวงการว่า สยามรัฐจะนำเสนอแค่สิ่งที่ดีงาม ยึดมั่นกับสามสถาบันหลัก คือ ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ไม่ยุ่งแยงให้เกิดความแตกแยกกับคนในสังคม ส่วนแนวเนื้อหาที่สยามรัฐมักจะนำเสนอ คือ การเมือง และเรื่องเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมไทย ทางด้านนโยบายด้านภาพข่าวนั้น จากการที่สยามรัฐมีแนวทางในการนำเสนอเนื้อหาอย่างนี้ โอกาสที่ภาพอาชญากรรม ภาพลามกอนาจาร ภาพโป๊ หรือภาพที่ไม่เหมาะสมไม่ควรจะนำเผยแพร่ต่อสาธารณชน ก็จะไม่ได้รับการคัดเลือกนำเสนอสู่สายตาผู้อ่าน”

สำหรับการเปรียบเทียบการนำเสนอภาพข่าวของหนังสือพิมพ์รายวันฉบับอื่นๆ พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ให้ความสำคัญค่อนข้างน้อยกับประเด็นนี้ และมีเหตุผลคล้ายคลึงกันคือ ต่างคนต่างก็นำเสนองานของตัวเองออกมา เพราะ “...คนอ่านคนละกลุ่มกัน และถ้าบังเอิญเราได้รูปที่ดีในรูปเดียวกัน งานเดียวกัน แต่ถ้าฉบับอื่นลงแล้ว เราก็จะไม่ลง ยกเว้นในกรณีรูปที่ดีมากๆ และจำเป็นต้องลงเท่านั้น...” (วิวัฒน์ ไทยสม)

ส่วนเรื่องความสนใจของผู้อ่านนั้น ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ร้อยละ 80 ให้ความสำคัญในระดับมาก ส่วนอีกร้อยละ 20 ให้ความสำคัญในระดับปานกลาง โดยทั้งหมดจะมีเหตุผลคล้ายกันคือ ผู้อ่านเป็นบุคคลสำคัญในการทำหนังสือพิมพ์ จึงต้องให้ความสำคัญและตอบสนองความต้องการของผู้อ่านให้ได้มากที่สุด

หนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น

ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น ให้ความสำคัญค่อนข้างน้อยในเรื่องความสนใจส่วนตัวที่มีต่อภาพข่าว โดยมีเหตุผลใกล้เคียงกัน คือ การคัดเลือกภาพข่าว มีคนตัดสินใจหลายคน ในรูปแบบคณะทำงาน ความสนใจส่วนตัวจึงไม่มีผลต่อการตัดสินใจคัดเลือก ส่วนใหญ่การตัดสินใจจะขึ้นอยู่กับคุณภาพของภาพ และกระแสวิพากษ์วิจารณ์แต่ละวันมากกว่า ส่วน เอกรัตน์ ศักดิ์เพชร ผู้คัดเลือกภาพข่าวในส่วน SECTION C นั้น ให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องนี้ในปานกลาง เพราะ “ในฐานะที่เป็นช่างภาพด้วย มันก็ต้องมีอยู่บ้างที่ว่า สนใจในเรื่องนี้ มุมนี้ เพราะก่อนที่จะถ่ายก็ต้องมีการตัดสินใจเหมือนกัน ที่นี้พอมานเลือกรูปลงในหน้า ก็ต้องดูเลยไปถึงคุณภาพของภาพที่ออกมาด้วย ถ้ามันไม่ดี ถึงชอบยังไ้ก็คงไม่เอาลง” แต่สำหรับ SIMON JOHNSTONE ผู้ควบคุมหน้า WORLD NEWS อันเป็นหน้าข่าวต่างประเทศ ให้ความสำคัญมากกับประเด็นนี้ มีเหตุผลคือ “เชื่อในความคิดและการตัดสินใจของตัวเอง”

สำหรับความคิดเห็นของคนในกองบรรณาธิการนั้น ผู้คัดเลือกภาพข่าวของเดอะ เนชั่น ให้ความสำคัญค่อนข้างมาก เหตุที่ให้ความสำคัญมากนั้น ดุลชาติย์ ทับทิม ผู้ควบคุมข่าวหน้า 1 และส่วน SECTION A บอกว่า “ จะมีการพูดคุยกันทุกวัน ไม่ได้ตัดสินใจคนเดียว คือ ทั้งหมดจะเข้าประชุมประมาณ 10 คน มีช่างภาพ 2 คน มาฟรีเซ็นต์งาน แล้วก็มินักข่าว หัวหน้าข่าว บรรณาธิการ กองบรรณาธิการ มาช่วยกันตัดสินใจเลือก ซึ่งส่วนใหญ่จะเห็นตรงกัน เพราะคอนเซ็ปต์มันตรงกันอยู่แล้ว คือ ต้องเป็นภาพที่ดี ภาพที่คนอ่านเห็นแล้วต้องดู ก่อนที่จะไปอ่านเรื่อง” สำหรับ ประเสริฐ ศรีสืบ หัวหน้าข่าวกีฬา ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ปานกลาง บอกว่า “เคยมี

เหมือนกันที่บางครั้ง เราได้ภาพดีๆ มา 2-3 ภาพ ที่มีคุณภาพใกล้เคียงกันมาก คือ สวย ACTION คือ องค์ประกอบภาพดี แต่เราอยากได้เพียงแค่รูปเดียว ก็ต้องมีการคุยกันในหมู่คนเลือกแต่ปกติมักไม่ค่อยเจอปัญหานี้ เพราะเราสามารถเลือกได้ทันทีที่มีรูปมา” ส่วน SIMON JOHNSTONE นั้น ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้น้อย เพราะ “บางครั้งก็อาจมีคนมาแนะนำว่ารูปที่ตนเองเลือกนั้น ไม่เหมาะสม หรือไม่มีความนิยม (WITHOUT GOOD TASTE) หรืออาจเกิดจากมีการใช้รูป ซ้ำกับหน้าอื่น ซึ่งได้ใช้ไปแล้วก็จะเป็นที่จะต้องเปลี่ยนรูป ส่วนใหญ่มักจะซ้ำกับข่าวธุรกิจต่างประเทศ ซึ่งบางครั้งเนื้อหาข่าวจะคล้ายกัน ก็อาจใช้รูปเหมือนกันได้”

ในเรื่องนโยบายของหนังสือพิมพ์ ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น ให้ความสำคัญค่อนข้างมาก ผู้ที่ให้ความสำคัญมาก ส่วนใหญ่เป็นผู้รับผิดชอบในหน้าข่าวที่ค่อนข้างมีผลกระทบต่อหนังสือพิมพ์ เช่น หน้า 1 หน้าการเมืองและในประเทศ หน้าเศรษฐกิจ หน้ากีฬา ส่วนในหน้าข่าวสังคมและบันเทิงนั้น “...นโยบายจะไม่มีอะไรมาก คือ นำเสนอความเคลื่อนไหวของสังคม ซึ่งมันไม่เหมือนหน้าการเมือง เศรษฐกิจ อันนั้นมันค่อนข้างจะมีนโยบายชัดเจนกว่า ในหน้าข่าวนี้อาจจะเป็นอะไรที่เบาๆ ไม่เครียด...” (เอกรัตน์ ศักดิ์เพชร) ส่วนในหน้าข่าวต่างประเทศ ผู้รับผิดชอบให้ความสำคัญกับเรื่องนี้น้อย เนื่องจาก “...บริษัทไม่มีนโยบายลงมาโดยตรง...” (SIMON JOHNSTONE) สำหรับในหน้า 1 และ SECTION A ที่นำเสนอข่าวเกี่ยวกับการเมืองและข่าวในประเทศนั้น ทศสฤติย์ ทัททิม บอกถึงนโยบายในหน้านี้ไว้ว่า “นโยบายจัดว่าเป็นสิ่งสำคัญ เพราะมันจะกำหนดแนวทางในการทำหนังสือพิมพ์ หนังสือพิมพ์เราจะไม่ลงรูปศพ รูปคนตาย รูปผู้ต้องสงสัยที่ไม่แน่ใจว่าจะจับผิดตัวหรือเปล่า รูปเด็กกระทำความผิด หรือถูกทำอนาจาร รูปคนใช้โรกเอดส์ อย่างการจับโสเภณี ก็ต้องถ่ายแบบไม่ให้เห็นหน้า ซึ่งเดี๋ยวนี้แทบจะไม่ลงแล้ว เมื่อก่อนยังลงบ้าง ยกเว้น การจับครั้งใหญ่ๆ ที่เราคิดว่าคนอ่านควรจะได้เห็นภาพ” ส่วนหน้าเศรษฐกิจนั้น นพคุณ ลิ้มสมานพันธ์ บอกว่า “นอกเหนือจากการลงภาพถ่าย หรือภาพที่เป็นข่าวแล้ว ตอนนี้เราจะเน้นการลงภาพกราฟิกให้มากยิ่งขึ้น ซึ่งเราถือว่าสำคัญสำหรับหน้าข่าวของเรา” และประเสริฐ ศรีสืบ กล่าวถึงนโยบายด้านภาพในหน้ากีฬาว่า “เราจะใช้รูปน้อย แต่ต้องมีคุณภาพและน่าสนใจ บางครั้งอาจจะเป็นภาพถ่ายๆ ลงเต็มหน้า ถ้าภาพนั้นดีจริงๆ และเราจะไม่ลงรูปจนเปรอะ คือลงไม่มากอย่างหนังสือพิมพ์ภาษาไทย เราจะไม่ให้รูปแต่ละรูปมาติดกันเอง แต่หน้าจะมีรูปเด่นของหน้า ก็จะมีผลในแง่จิตวิทยาของช่างภาพด้วย คือ พอช่างภาพเห็นรูปฝีมือของเขา เต็มๆ หน้า มันก็มีผลต่อกำลังใจในการทำงานด้วย”

สำหรับการเปรียบเทียบการนำเสนอภาพข่าวของหนังสือพิมพ์รายวันฉบับอื่นๆ นั้น ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น ให้ความสำคัญปานกลาง ผู้ที่ให้ความสำคัญมาก ให้เหตุผลสรุปได้ว่า จะดูภาพข่าวที่หนังสือพิมพ์ฉบับอื่นนำเสนอ เพื่อหลีกเลี่ยงการซ้ำซ้อน คือถ้ามีรูปที่ใกล้เคียงหรือเหมือนกัน ในงานเดียวกัน และฉบับอื่นลงไปแล้ว ก็จะไม่เอาภาพนั้นลงอีก ส่วนผู้คัดเลือกที่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องนี้น้อย บอกว่า เปรียบเทียบไม่ได้ เพราะต่างคนก็ต่างทำงาน แต่ก็ดูจากฉบับอื่นๆ เพื่อปรับปรุงแก้ไขครั้งต่อไป

ส่วนความสนใจของผู้อ่าน ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น ให้ความสำคัญมาก เหตุผลคล้ายกันคือ ผู้อ่านเป็นลูกค้า และเป็นกลุ่มเป้าหมายในการนำเสนอข่าว จึงต้องตอบสนองความสนใจของผู้อ่านให้ได้ และ “...คนอ่านก็จะมิจดหมายตอบกลับมาเป็นบางครั้ง เช่น คอมเมนต์เรื่องภาพมาว่า ภาพนี้เป็นอย่างไร แต่ก็ยังไม่เคยมีการสำรวจนะเกี่ยวกับการนำเสนอภาพ ผู้อ่านชอบภาพแบบไหน ส่วนมากจะสำรวจเกี่ยวกับข่าวมากกว่า ก็น่าจะถามเหมือนกันนะ ว่าภาพที่ลงนะ คนอ่านมีความชอบมากน้อยแค่ไหน...” (ตุลสฤดิช ทัฬหิม)

เมื่อสรุปโดยรวม จะเห็นว่าผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์ทั้ง 5 ชื่อฉบับ จะให้ความสำคัญกับแนวนโยบายของหนังสือพิมพ์ ความสนใจของผู้อ่าน และความคิดเห็นของคนในกองบรรณาธิการ เป็นสำคัญ และมีการเปรียบเทียบลักษณะการนำเสนอภาพข่าวกับหนังสือพิมพ์ฉบับอื่นๆ ด้วย ส่วนความสนใจส่วนตัวในการคัดเลือกภาพข่าวนั้น จะนำมาใช้ในการตัดสินใจก่อนข้างน้อย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การทดสอบสมมติฐาน

4. ประเภทของหนังสือพิมพ์ มีความสัมพันธ์กับ การให้ความสำคัญต่อปัจจัยต่างๆ ในการคัดเลือกภาพข่าว

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนจำแนกสองทาง (TWO WAY ANOVA) ปรากฏผลดังนี้

แหล่ง	SS	df	MS	F
Main Effect	32.681	8	4.085	9.437
ประเภทของหนังสือพิมพ์	2.195	4	.549	1.268
ปัจจัยต่าง ๆ ในการคัดเลือกภาพข่าว	30.485	4	7.621	17.606 *
ปฏิสัมพันธ์ร่วม ระหว่าง ประเภทของหนังสือพิมพ์ กับ ปัจจัยต่างๆ ในการคัดเลือกภาพข่าว	18.389	16	1.149	2.655 *
Explain	51.069	24	2.128	4.916
ที่เหลือ (ความคลาดเคลื่อน)	90.905	210	.433	
ทั้งหมด (Total)	141.974	234	.607	

ผลการทดสอบความแปรปรวน (ANOVA) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของประเภทของหนังสือพิมพ์ ต่อปัจจัยต่างๆ ในการคัดเลือกภาพข่าว พบว่า ตัวแปรทั้งสอง มีอิทธิพลร่วมกัน คือ หนังสือพิมพ์ต่างประเภทกัน ให้ความสำคัญต่อปัจจัยต่าง ๆ ในการคัดเลือกภาพข่าว ต่างกัน จึงสนับสนุนสมมติฐานที่นัยสำคัญทางสถิติ 0.05 คือ ประเภทของหนังสือพิมพ์ มีความสัมพันธ์กับปัจจัยต่าง ๆ ในการคัดเลือกภาพข่าว

ความกดดันในการทำงานคัดเลือกภาพข่าว

จากการสัมภาษณ์ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์ทั้ง 5 ชื่อฉบับ เกี่ยวกับความกดดันในการทำงานในประเด็นต่างๆ สามารถแจกแจงรายละเอียดได้ดังตารางที่ 4.28

ตารางที่ 4.28 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความกดดันในการทำงานของผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์ 5 ชื่อฉบับ

ความกดดันในการคัดเลือกภาพข่าว	ไทยรัฐ N = 6 \bar{X}	บ้านเมือง N = 13 \bar{X}	มติชน N = 13 \bar{X}	สยามรัฐ N = 10 \bar{X}	เดอะ เนชั่น N = 5 \bar{X}	รวม N = 47 \bar{X}
เจ้าของนสพ. เข้ามา ก้าวทำงานในหน้า ที่	1.00	1.15	1.08	1.30	1.40	1.17
บุคคลภายนอกเข้า มาก้าวทำงานใน หน้าที่	1.00	1.08	1.00	1.00	1.00	1.02
ผู้ลงโฆษณาเข้ามา ก้าวทำงานในหน้า ที่	1.00	1.08	1.00	1.00	1.00	1.02
เป็นภาพของหน่วย งานหรือบุคคลที่รู้- จักคุ้นเคย	1.00	1.15	1.00	1.30	1.00	1.11
เป็นภาพที่หมิ่นเหม่ ต่อการละเมิด กฎหมายและศีล ธรรมอันดีงาม	2.00	2.00	1.31	1.50	1.60	1.66

จากตารางที่ 4.28 พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์ทั้ง 5 ชื่อฉบับ มีความกดดันในการทำงานในประเด็นต่างๆ แตกต่างกันไป สามารถอธิบายตามรายชื่อหนังสือพิมพ์ได้ดังนี้

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ มีความกดดันน้อย กับปัญหาเจ้าของหนังสือพิมพ์ลงมาก้าวทำงานในหน้าที่ ทุกคนให้เหตุผลเหมือนกันว่า เจ้าของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐค่อนข้างให้อิสระในการทำงาน และการตัดสินใจ

ส่วนปัญหาเรื่องบุคคลภายนอก หรือผู้มีอิทธิพลเข้ามาก้าวทำงานในหน้าที่ และผู้ลงโฆษณาเข้ามาก้าวทำงานในหน้าที่ นั้น ผู้คัดเลือกภาพข่าวของไทยรัฐ มีความกดดันน้อย ทั้ง 2 ประเด็นปัญหา โดยมีเหตุผลคือ มีอิสระในการตัดสินใจอย่างเต็มที่ ไม่สนใจในเรื่องดังกล่าว และหากเป็นเรื่องการโฆษณา ก็จะมีฝ่ายโฆษณารับผิดชอบอยู่

สำหรับความกดดันเกี่ยวกับภาพข่าวของหน่วยงานหรือบุคคลที่รู้จักคุ้นเคยนั้น ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ก็มีความกดดันน้อยเช่นเดียวกัน เหตุผลที่มีความกดดันในปัญหานี้น้อยเพราะ “...ในการคัดเลือกภาพจะคำนึงถึงเนื้อหาข่าว และคุณภาพของภาพ คือสวย และน่าสนใจเป็นสำคัญ ...” (สุชิน ดิยวัฒน์)

ส่วนความกดดันคือปัญหาภาพที่หมิ่นเหม่ต่อการละเมิดกฎหมายและผิดศีลธรรมอันดีงาม ผู้คัดเลือกภาพข่าวของไทยรัฐ มีความกดดันปานกลาง ผู้คัดเลือกภาพข่าวที่ตอบว่ามีความกดดันมาก ส่วนใหญ่จะเป็นหน้าข่าวที่ส่วนใหญ่ต้องลงภาพที่หมิ่นเหม่ต่อการละเมิดกฎหมาย เช่น หน้า 1 หน้าการเมือง ส่วนสาเหตุที่ทำให้มีความกดดันคือ ต้องให้ความระมัดระวังเป็นพิเศษ และผู้คัดเลือกภาพข่าวที่มีความกดดันเกี่ยวกับเรื่องนี้ในระดับน้อย พบว่า จะเป็นหน้าข่าวที่ไม่ค่อยมีผลกระทบกับการละเมิดกฎหมาย เช่น หน้าข่าวการศึกษา สิ่งแวดล้อม หน้าสังคม เพราะส่วนใหญ่ภาพที่ลงจะไม่ทำให้เกิดปัญหานี้

สุชิน ดิยวัฒน์ หัวหน้าข่าวหน้า 1 ให้ความเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับความกดดันในการคัดเลือกภาพข่าวไว้คือ “นอกจากทั้งหมดแล้ว ก็ต้องคำนึงถึงในเรื่องของกรอบของรสนิยมอันดี กรอบของประเพณี กรอบของศีลธรรมด้วย เพราะเราทำหนังสือพิมพ์ให้คนในชาติเราอ่าน ถ้าไม่คำนึงในเรื่องเหล่านี้เลย ภาพที่น่าเสนอออกมามันก็แย่”

หนังสือพิมพ์บ้านเมือง

จากการสัมภาษณ์ผู้คัดเลือกภาพข่าวเกี่ยวกับความกดดันในการการทำงาน พบว่า ประเด็นที่เจ้าของหนังสือพิมพ์เข้ามาถกเถียงงานในหน้าที่ ผู้คัดเลือกภาพข่าว มีความกดดันน้อย โดยมีเหตุผลเหมือนกันว่า เจ้าของหนังสือพิมพ์ไม่เคยเข้ามายุ่งในการนำเสนอข่าวเลย ส่วนวิเชียร อินจนา หัวหน้าข่าวหน้า 1 นั้น มีความกดดันในระดับมาก บอกว่า “มีความกดดันมาก ถึงแม้ว่าเขา (คุณบรรหาร ศิลปอาชา-เจ้าของหนังสือพิมพ์บ้านเมือง) จะไม่ค่อยโทร.มา ไม่เคยมายุ่ง แต่เราก็ต้องคำนึงถึงเขาด้วย เช่น อย่างภาพที่ไม่ค่อยดี ไม่สวยงาม ก็ต้องหลีกเลี่ยง”

ส่วนความกดดันในเรื่องบุคคลภายนอกหรือผู้มีอิทธิพลเข้ามาถกเถียงงานในหน้าที่ และปัญหาผู้ลงโฆษณาเข้ามาถกเถียงงานในหน้าที่นั้น พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์บ้านเมืองส่วนใหญ่ มีความกดดันน้อย ทั้งสองประเด็นปัญหา โดยมีเหตุผลสรุปได้ว่า มีอิสระในการตัดสินใจนำเสนอภาพข่าวค่อนข้างมาก

สำหรับความกดดันเกี่ยวกับภาพข่าวของหน่วยงานหรือบุคคลที่รู้จักคุ้นเคย นั้น พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์บ้านเมืองส่วนใหญ่ มีความกดดันน้อย เหตุผลส่วนใหญ่คือ “...จะดูจากรูปและเนื้อหาในรูปมากกว่า ว่าตรงกับหน้าเราไหม หากว่าตรงและมีเนื้อหาพอสมควรก็จะลงให้...” (วราพร คลับนาค)

ส่วนประเด็นของภาพที่หมิ่นเหม่ต่อการละเมิดกฎหมายและศีลธรรมอันดีงามนั้น พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์บ้านเมือง มีความกดดันปานกลาง ในหน้าข่าวที่มีการนำเสนอภาพที่ค่อนข้างหมิ่นเหม่ต่อการละเมิดกฎหมาย เช่น หน้า 1 หน้าข่าวการเมือง หน้าบันเทิง ผู้คัดเลือกภาพจะมีความกดดันมาก และต้องให้ความระมัดระวังในการนำเสนอภาพประเภทนี้ ส่วนหน้าข่าวที่ไม่มีการนำเสนอในหน้าข่าวที่รับผิดชอบ ผู้คัดเลือกภาพจะมีความกดดันน้อย

หนังสือพิมพ์มติชน

ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์มติชน มีความกดดันน้อย กับประเด็นปัญหาเจ้าของหนังสือพิมพ์เข้ามาถกเถียงงานในหน้าที่ ด้วยเหตุผลที่คล้ายกันคือ หนังสือพิมพ์มติชน อยู่ในระบบบริษัทมหาชน ทุกคนมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของ ส่วนประธานบริษัท (คุณชรรค์ชัย บุนปาน) จะไม่เคยมายุ่ง หรือถกเถียงในการนำเสนอข่าวเลย

สำหรับเรื่องบุคคลภายนอกหรือผู้มีอิทธิพลเข้ามาก้าวล่วงงานในหน้าที่ และผู้ลงโฆษณาเข้ามาก้าวล่วงงานในหน้าที่ นั้น พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของมติชน มีความกดดันน้อย ทั้ง 2 ประเด็นปัญหา ทุกคนจะให้เหตุผลคล้ายคลึงกันคือ มีอิสระในการตัดสินใจและการทำงานเป็นอย่างดี

สำหรับความกดดันเกี่ยวกับภาพข่าวของหน่วยงานหรือบุคคลที่รู้จักคุ้นเคยนั้น พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์มติชน มีความกดดันน้อย เพราะผู้คัดเลือกภาพข่าวจะตัดสินใจเลือกภาพ โดยดูจากเนื้อหาของภาพ และคุณภาพของภาพข่าวนั้นๆ มากกว่าปัจจัยอื่นๆ

ส่วนความกดดันเกี่ยวกับภาพข่าวที่หมิ่นเหม่ต่อการละเมิดกฎหมายและศีลธรรมอันดีงาม พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์มติชน มีความกดดันน้อย มีเหตุผลสรุปรวมคือ ให้ความระมัดระวังในการนำเสนอภาพประเภทนี้อยู่แล้ว

หนังสือพิมพ์สยามรัฐ

ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์สยามรัฐ มีความกดดันน้อย กับปัญหาเจ้าของหนังสือพิมพ์เข้ามาก้าวล่วงงานในหน้าที่ มีเหตุผลโดยรวมคือ เจ้าของหนังสือพิมพ์สยามรัฐให้อิสระในการทำงานอย่างเต็มที่ “...การพิจารณารูปภาพ จะอยู่ในหน้าที่ของโต๊ะข่าว และหัวหน้าข่าวโดยตรง การสอดแทรกของเจ้าของหนังสือพิมพ์จะมีน้อยมาก เพราะมีนโยบายมอบหมายให้บรรณาธิการดูแลอยู่แล้ว...” (ไกรสิทธิ์ พุทธรักษา)

ส่วนความกดดันในเรื่อง บุคคลภายนอกหรือผู้มีอิทธิพลเข้ามาก้าวล่วงงานในหน้าที่ และผู้ลงโฆษณา เข้ามาก้าวล่วงงานในหน้าที่นั้น พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์สยามรัฐ มีความกดดันน้อย ทั้ง 2 ประเด็นปัญหา โดยมีเหตุผลไม่สนใจและไม่ให้ความสำคัญ จะนำเสนอตามเนื้อหาของงาน

สำหรับความกดดันเรื่องภาพของหน่วยงานหรือบุคคลที่รู้จักคุ้นเคย ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์สยามรัฐ มีความกดดันค่อนข้างน้อย มีเหตุผลทำนองเดียวกันคือ ไม่มีความกดดันในเรื่องนี้ เพราะจะดูในเนื้อหาของงานมากกว่า ว่าสมควรลงให้หรือไม่ ถ้าสมควรลง ก็จะลงให้ “...สำหรับภาพข่าวของคนที่รู้จักกัน ถ้ามีเนื้อหาดี รูปดี ก็ลงให้ ถือเป็นการช่วยเหลือ พี่งพาอาศัยกันมากกว่า...” (ปรีชา ภูริวัฒนากิจ)

และความกดดันเกี่ยวกับภาพที่หมิ่นเหม่ต่อการละเมิดกฎหมายและศีลธรรมอันดีงาม ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ส่วนใหญ่มีความกดดันน้อย มีเหตุผลสรุปได้ว่า แนวการนำเสนอภาพข่าวของหนังสือพิมพ์สยามรัฐ จะไม่มีภาพในลักษณะนี้ปรากฏอยู่ ไม่ว่าจะเป็นภาพลามกอนาจาร ภาพอาชญากรรมรุนแรง โดยผู้คัดเลือกภาพข่าวจะมีวิจารณญาณและมีความระมัดระวังในการนำเสนอเป็นอย่างยิ่ง

หนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น

ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น มีความกดดันค่อนข้างน้อย กับเรื่องเจ้าของหนังสือพิมพ์เข้ามาทักท้วงงานในหน้าที่ โดยมีเหตุผลคล้ายกันคือ เจ้าของหนังสือพิมพ์ (คุณสุทธิชัย หยุ่น) ไม่เคยลงมาชี้หน้าหรือมีบทบาทในการนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่นเลย ส่วน SIMON JOHNSTONE ผู้รับผิดชอบในหน้า WORLD NEWS บอกว่า “มีความกดดันมาก เพราะต้องทำงานตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาให้ดีที่สุด”

ความกดดันเรื่องบุคคลภาพนอก หรือผู้มีอิทธิพลเข้ามาทักท้วงงานในหน้าที่ และผู้ลงโฆษณาเข้ามาทักท้วงงานในหน้าที่นั้น ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น มีความกดดันน้อย ทั้งสองประเด็น เนื่องจากมีอิสระในการทำงาน และปราศจากปัญหาข้างต้น เรื่องผู้ลงโฆษณา ก็จะมีฝ่ายโฆษณารับผิดชอบโดยตรง จะไม่เกี่ยวข้องกับฝ่ายข่าว หรือกองบรรณาธิการเลย

ส่วนความกดดันเกี่ยวกับภาพข่าวของหน่วยงานหรือบุคคลที่รู้จักคุ้นเคย ผู้คัดเลือกภาพข่าวของเดอะ เนชั่น มีความกดดันน้อย ส่วนใหญ่มีเหตุผลคล้ายกับ นพคุณ ลีสมานพันธ์ ที่บอกว่า “ถ้ามันเป็นภาพที่ดี เกี่ยวข้องกับคนอ่าน เราก็จะลงให้ แต่ถ้ามันไม่มีอะไรเลย ไปรบกวนบริษัทอย่างเดียว เราก็ไม่ลง”

และสำหรับความกดดันกับภาพที่หมิ่นเหม่ต่อการละเมิดกฎหมายและศีลธรรมอันดีงาม พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น มีความกดดันค่อนข้างน้อย ผู้ที่มีความกดดันน้อย มีความเห็นคล้ายกันว่า ภาพลักษณะนี้ไม่เหมาะสมที่จะนำเสนอแก่ประชาชน ส่วนเอกรัตน์ สักดิ์เพชร ผู้รับผิดชอบในหน้าข่าวสังคม-บันเทิง (SECTION C) มีความกดดันปานกลาง โดยบอกว่า “ต้องให้ความระมัดระวัง เช่น ภาพโป๊ ภาพอนาจาร แต่ก็ไม่เคยมีปัญหาที่เกิดขึ้น” ซึ่งจุดสถิติที่บันทึก ผู้รับผิดชอบข่าวหน้า 1 และข่าวการเมือง-ในประเทศ กลับมีความกดดันมาก เพราะ “...ในหน้านั้นก็มีภาพที่ต้องให้ความระมัดระวังว่า ควรจะลงหรือไม่ลง เช่น ภาพเด็กหญิงกระต่าย ที่ถูกกล่าวหาว่าเป็นลูกของพระอัครราชกุมารี กับคุณจันทิมา เราได้รูปมารูปหนึ่งสวยมากเลย มีคุณจันทิมา

และคนอื่นๆ ล้อมรอบ เด็กหญิงกระด่าอยู่ตรงกลางแต่เอามือปิดหน้า คนอื่นเขาจะบอกว่า เป็นรูปที่สวยงาม ซึ่งมันก็สวยงามจริงๆ คือมันมีความขัดแย้ง เด็กจะไม่ยอมให้ถ่าย แสดงว่าเด็กกลัวกล้อง แต่ถ้าลงไปเนี่ย คนอ่านต้องถามกลับมาแน่ๆ คุณก็รู้ว่าเด็กกลัว แล้วคุณถ่ายมาลงทำไม มันเป็น FRIST PRESS ก็เลยตัดสินใจเอารูปอื่นลงแทน มันก็ไม่เชิงเป็นเรื่องความกดดันนะ มันเป็นเรื่องของจรรยาบรรณ เรื่องความเหมาะสมมากกว่า...”

และ ตูลสติตย์ ทับทิม ได้กล่าวถึงความกดดันในการทำงานเรื่องอื่น เช่น “เราต้องคำนึงด้วยว่า ภาพนั้นมันมีความหมิ่นเหม่ต่อความรู้สึกของคนอ่านหรือไม่ เช่น กรณีที่คุณอุทัย พิมพ์ใจชน โดยปาฐกถาระ ที่แรกก็ตื่นเต้นนะ ว่ารูปมันจะออกมายังไง คงต้องลงเล่นหน้า 1 ภาพใหญ่เลย แต่พอรูปออกมา มาดูกันจริงๆ มันก็ไม่สมควร เพราะเรานึกถึงว่า คนอ่านตื่นขึ้นมากินกาแฟตอนเช้าๆ แล้วมาเห็นรูปนี้ ช้ำยังเป็นรูปสีด้วย จะรู้สึกอย่างไร เราเลยตัดสินใจไม่ลง เอามาลงข้างในเป็นภาพเล็กๆ แทน”

เมื่อสรุปโดยรวม จะพบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 5 ชื่อฉบับ จะมีความกดดันในการทำงานคัดเลือกภาพข่าวในประเด็นต่างๆ ก่อนข้างน้อย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเจ้าของหนังสือพิมพ์ ผู้มีอิทธิพล หรือผู้ลงโฆษณา เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในหน้าที่ เรื่องภาพข่าวของหน่วยงานหรือบุคคลที่รู้จักคุ้นเคย หรือเรื่องภาพที่หมิ่นเหม่ต่อการละเมิดกฎหมายและศีลธรรมอันดีงาม ทั้งหมดอาจเป็นเพราะ ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์ทุกฉบับมีประสบการณ์ในการทำงานมานานและมีวิจารณญาณในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การทดสอบสมมติฐาน

5. ประเภทของหนังสือพิมพ์ มีความสัมพันธ์กับ ความกดดันในการคัดเลือกภาพข่าว

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนจำแนกสองทาง (TWO WAY ANOVA) ปรากฏผลดังนี้

แหล่ง	SS	df	MS	F
Main Effect	14.933	8	1.867	7.535
ประเภทของหนังสือพิมพ์	1.554	4	.389	1.568
ความกดดันในการคัดเลือกภาพข่าว	13.379	4	3.345	13.501 *
ปฏิสัมพันธ์ร่วม ระหว่าง	4.040	16	.252	1.019
ประเภทของหนังสือพิมพ์ กับ ความกดดันใน				
การคัดเลือกภาพข่าว				
Explain	18.973	24	.791	3.191
ที่เหลือ (ความคลาดเคลื่อน)	52.023	210	.248	
ทั้งหมด (Total)	70.996	234	.303	

ผลการทดสอบความแปรปรวน (ANOVA) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของประเภทของหนังสือพิมพ์ ต่อความกดดันในการคัดเลือกภาพข่าว พบว่า หนังสือพิมพ์ต่างประเภทกัน ไม่ได้มีความกดดันในการคัดเลือกภาพข่าว ในลักษณะที่แตกต่างกัน โดย หนังสือพิมพ์ทุกประเภท มีความกดดันเรื่องภาพข่าวที่หมิ่นเหม่ต่อการละเมิดกฎหมาย และผิดศีลธรรมอันดีงาม มากกว่าความกดดันเรื่องเจ้าของหนังสือพิมพ์เข้ามาท้วงท้วงงานในหน้าที่ ความกดดันเรื่องนายทุนหรือผู้ที่ให้การอุปถัมภ์หนังสือพิมพ์เข้ามาท้วงท้วงงานในหน้าที่ ความกดดันเรื่องผู้ลงโฆษณาเข้ามาท้วงท้วงงานในหน้าที่ และความกดดันเรื่องภาพข่าวของหน่วยงานหรือบุคคลที่คุ้นเคย

ภาพข่าวที่พิจารณานำเสนอ และภาพข่าวที่ไม่พิจารณานำเสนอ

จากการสัมภาษณ์ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 5 ชื่อฉบับ เกี่ยวกับการพิจารณาคัดเลือกภาพข่าวนำเสนอต่อประชาชนคนอ่าน พบว่า หนังสือพิมพ์รายวันแต่ละฉบับ มีภาพข่าวที่พิจารณานำเสนอ และไม่พิจารณานำเสนอต่อประชาชน แตกต่างกันไป โดยสามารถแจกแจงรายละเอียดดังตารางที่ 4.29 ถึงตารางที่ 4.33

ตารางที่ 4.29 ภาพข่าวที่พิจารณานำเสนอ และภาพข่าวที่ไม่พิจารณานำเสนอของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

ภาพข่าวที่พิจารณานำเสนอ	ภาพข่าวที่ไม่พิจารณานำเสนอ
1. ภาพข่าวที่ทำประโยชน์แก่สังคม	1. ภาพลามกอนาจาร
2. ภาพเหตุการณ์ที่กำลังเป็นข่าวในขณะนั้น	2. ภาพอุจาด หวาดเสียว
3. ภาพบุคคลสำคัญ หรือบุคคลเด่นดัง	3. ภาพที่ไม่มีประโยชน์ต่อคนอ่าน
4. ภาพความเดือดร้อนของประชาชน	4. ภาพข่าวที่ล่าช้า ไม่ทันสมัย
5. ภาพข่าวที่มีองค์ประกอบภาพดี สีสดใสสวยงาม	5. ภาพข่าวที่อาจทำให้เกิดปัญหาทางกฎหมาย
6. ภาพเหตุการณ์สำคัญของโลก	6. ภาพเด็ก-ผู้หญิง ถูกทำอนาจารหรือล่วงเกินทางเพศ
7. ภาพที่เป็นหลักฐาน ในการเปิดโปงพฤติกรรมทุจริต กอปรุปชั้น	7. ภาพข่าวที่ประชาสัมพันธ์บุคคลในภาพมากเกินไป
8. ภาพข่าวในพระราชสำนัก	8. ภาพข่าวที่ไม่มีคุณภาพ องค์ประกอบภาพไม่ดี สีสันทึบไม่สวยงาม
9. ภาพที่มี ACTION สะดุดตา น่าสนใจ	9. ภาพที่ละเมิดสิทธิส่วนบุคคล
10. ภาพที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ส่วนรวม	10. ภาพที่ขัดต่อศีลธรรมอันดีงาม

ตารางที่ 4.30 ภาพข่าวที่พิจารณานำเสนอ และภาพข่าวที่ไม่พิจารณานำเสนอ ของหนังสือพิมพ์บ้านเมือง

ภาพข่าวที่พิจารณานำเสนอ	ภาพข่าวที่ไม่พิจารณานำเสนอ
1. ภาพเหตุการณ์ที่กำลังเป็นข่าว	1. ภาพลามกอนาจาร
2. ภาพความเคลื่อนไหวของหน่วยงาน	2. ภาพข่าวที่ขัดต่อศีลธรรมอันดีงาม
3. ภาพบุคคลสำคัญ หรือบุคคลที่มีความเด่นดัง	3. ภาพข่าวที่ไม่มีคุณภาพ องค์ประกอบภาพไม่ดี สีสั่นไม่สวยงาม
4. ภาพความเคลื่อนไหวความเป็นไปของสังคม	4. ภาพข่าวที่ไม่เกี่ยวข้องกับหน้าข่าวที่รับผิดชอบ
5. ภาพที่ประชาชนให้ความสนใจและติดตาม	5. ภาพข่าวที่ละเมิดสิทธิส่วนบุคคล
6. ภาพที่เกี่ยวกับเนื้อหาที่น่าสนใจ	6. ภาพอุจาด หวาดเสียว
7. ภาพข่าวในพระราชสำนัก	7. ภาพเด็ก-ผู้หญิง ถูกทำอนาจาร หรือล่วงเกินทางเพศ
8. ภาพข่าวการทำประโยชน์แก่สังคม	8. ภาพข่าวที่ประสาสัมพันธ์บุคคลในภาพมากเกินไป
9. ภาพเหตุการณ์สำคัญของโลก	9. ภาพข่าวที่ล่าช้า ไม่ทันสมัย
10. ภาพที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่สังคม- ส่วนรวม	10. ภาพข่าวที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.31 ภาพข่าวที่พิจารณานำเสนอ และภาพข่าวที่ไม่พิจารณานำเสนอ ของหนังสือพิมพ์มติชน

ภาพข่าวที่พิจารณานำเสนอ	ภาพข่าวที่ไม่พิจารณานำเสนอ
1. ภาพเหตุการณ์ที่กำลังเป็นข่าว	1. ภาพลามกอนาจาร
2. ภาพข่าวที่มีองค์ประกอบภาพดี สีสดใสสวยงาม	2. ภาพอุจาด หวาดเสียว
3. ภาพบุคคลสำคัญ หรือบุคคลเด่นดัง	3. ภาพที่ไม่มีคุณภาพ องค์ประกอบภาพไม่ดี สีสิ้นไม่สวยงาม
4. ภาพความเคลื่อนไหวของหน่วยงาน	4. ภาพที่ไม่มีประโยชน์ต่อคนอ่าน
5. ภาพความเดือดร้อนของประชาชน	5. ภาพข่าวที่ประชาสัมพันธ์บุคคลในภาพมากเกินไป
6. ภาพที่เกี่ยวกับเนื้อหาที่นำเสนอ	6. ภาพข่าวที่อาจจะก่อให้เกิดปัญหาทางกฎหมาย
7. ภาพการทำหน้าที่ของ ส.ส. ข้าราชการ	7. ภาพที่หมิ่นประมาทผู้อื่น
8. ภาพข่าวการทำประโยชน์แก่ส่วนรวม	8. ภาพเด็ก-ผู้หญิง ถูกทำอนาจาร หรือล่วงเกินทางเพศ
9. ภาพข่าวความเคลื่อนไหวของสังคม	9. ภาพข่าวที่ล่าช้า ไม่ทันสมัย
10. ภาพที่เป็นหลักฐานในการเปิดโปงพฤติกรรมทุจริต คอร์รัปชัน	10. ภาพข่าวที่ไม่มีที่มา-ที่ไป ไม่ได้รับการตรวจสอบ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.32 ภาพข่าวที่พิจารณานำเสนอ และภาพข่าวที่ไม่พิจารณานำเสนอ ของหนังสือพิมพ์สยามรัฐ

ภาพข่าวที่พิจารณานำเสนอ	ภาพข่าวที่ไม่พิจารณานำเสนอ
1. ภาพเหตุการณ์ที่กำลังเป็นข่าว	1. ภาพลามกอนาจาร
2. ภาพบุคคลที่ต้องการความช่วยเหลือ	2. ภาพอุจาด หวาดเสียว
3. ภาพที่ประชาชนให้ความสนใจ และติดตาม	3. ภาพข่าวที่ประชาสัมพันธ์บุคคลในภาพมากเกินไป
4. ภาพบุคคลสำคัญ หรือบุคคลเด่นดัง	4. ภาพข่าวที่ไม่มีคุณภาพ องค์กรประกอบภาพไม่ดี สีสั่นไม่สวยงาม
5. ภาพข่าวที่มีองค์กรประกอบภาพดี สีสั่นสวยงาม	5. ภาพ-ข่าว ส่วนตัวของผู้อัเลือก
6. ภาพความเคลื่อนไหวของหน่วยงาน	6. ภาพข่าวที่เป็นการโฆษณาชวนเชื่อ
7. ภาพข่าวในพระราชสำนัก	7. ภาพข่าวที่ละเมิดสิทธิส่วนบุคคล
8. ภาพข่าวความเคลื่อนไหว ความเป็นไปของสังคม	8. ภาพข่าวที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
9. ภาพข่าวที่เกิดขึ้นจริง ไม่ได้สร้างขึ้น	9. ภาพข่าวที่ไร้สาระ
10. ภาพความเคลื่อนไหวทางการเมือง เช่น การชุมนุมประท้วง ความขัดแย้งทางการเมือง	10. ภาพข่าวที่ลำช้า ไม่ทันสมัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.33 ภาพข่าวที่พิจารณานำเสนอ และภาพข่าวที่ไม่พิจารณานำเสนอ ของหนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น

ภาพข่าวที่พิจารณานำเสนอ	ภาพข่าวที่ไม่พิจารณานำเสนอ
1. ภาพที่น่าสนใจ	1. ภาพข่าวที่ไม่มีคุณภาพ องค์กรประกอบภาพไม่ดี สีสั่นไม่สวยงาม
2. ภาพที่สื่อความหมายได้ตรงกับเนื้อข่าว	2. ภาพที่สะท้อนรสนิยมไม่ดีของผู้เลือก
3. ภาพธรรมชาติ สีสั่นสวยงาม	3. ภาพอุจาด หวาดเสียว
4. ภาพเหตุการณ์ที่กำลังเป็นข่าว	4. ภาพลามกอนาจาร
5. ภาพบุคคลสำคัญ หรือบุคคลเด่นดัง	5. ภาพเด็ก-ผู้หญิง ถูกทำอนาจาร หรือล่วงเกินทางเพศ
6. ภาพกราฟิก	6. ภาพข่าวที่อาจทำให้เกิดปัญหาทางกฎหมาย
7. ภาพข่าวที่บอกเรื่องราวในตัวเอง	7. ภาพข่าวที่ประชาสัมพันธ์บุคคลในภาพมากเกินไป
8. ภาพที่ไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีงาม	8. ภาพที่น่าเบื่อกิดทุกวัน เช่น รถติด สงคราม
9. ภาพที่ให้ความรู้แก่ประชาชน	9. ภาพที่ไม่มี ACTION
10. ภาพที่มี ACTION พิเศษ สวยงาม สะดุดตา	10. ภาพที่ขัดศีลธรรมอันดีงาม

จากตารางที่ 4.29 ถึงตารางที่ 4.33 จะเห็นได้ว่า ภาพข่าวที่ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์ทุกฉบับพิจารณานำเสนอในหน้าข่าว ส่วนใหญ่เป็นภาพเหตุการณ์ที่กำลังเป็นข่าวในขณะนั้น ภาพบุคคลที่มีชื่อเสียง บุคคลเด่นดัง ภาพความเคลื่อนไหวของหน่วยงาน ซึ่งผู้คัดเลือกภาพข่าวต้องการนำเสนอให้ผู้อ่านได้มีโอกาสเห็นภาพเหตุการณ์ หรือบุคคลที่กำลังเป็นข่าวในขณะนั้น และต้องการตอบคำถามของผู้อ่านให้ได้ว่า ใคร-ทำอะไร-ที่ไหน-เมื่อไร และผู้คัดเลือกภาพข่าวแทบทุกคนจะให้ความสำคัญกับคุณภาพทางกายภาพของภาพข่าวที่ลงตีพิมพ์ด้วยว่า มีองค์ประกอบภาพ สีสั่น ความคมชัด มากน้อยเพียงไร

ส่วนภาพข่าวที่ผู้คัดเลือกภาพข่าวไม่พิจารณานำเสนอ ส่วนใหญ่เป็นภาพข่าวที่อาจก่อให้เกิดความรู้สึกในด้านลบกับผู้อ่าน เช่น ภาพลามกอนาจาร ภาพอุจาดหวาดเสียว หรือแม้กระทั่งภาพข่าวที่ไม่มีคุณภาพ เช่น องค์กรประกอบภาพไม่ดี สีสั่นไม่สวยงาม ไม่มีคามคมชัด ผู้คัดเลือกภาพข่าวก็จะไม่พิจารณาคัดเลือกลงตีพิมพ์ให้ออกไปสู่สายตาผู้อ่าน

ปัจจัยที่เป็นปัญหาต่อการปฏิบัติงานคัดเลือกภาพข่าว

จากการสัมภาษณ์ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 5 ชื่อฉบับเกี่ยวกับปัญหาในการคัดเลือกภาพข่าวในประเด็นต่างๆ พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์ทั้ง 5 ชื่อฉบับมีปัญหาในการคัดเลือกภาพข่าว แจกแจงได้ตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.34 ปัจจัยที่เป็นปัญหาต่อการปฏิบัติงานคัดเลือกภาพข่าวของผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์ทั้ง 5 ชื่อฉบับ

ปัจจัยที่เป็นปัญหาในการปฏิบัติงาน	เป็นปัญหา	ไทยรัฐ N = 6	บ้านเมือง N = 13	มติชน N = 13	สยามรัฐ N = 10	เดอะ เนชั่น N = 5
คุณภาพของภาพข่าวจากช่างภาพหรือผู้สื่อข่าว	เป็นปัญหา	4 (66.7)	10 (76.9)	11 (84.6)	6 (60.0)	4 (80.0)
ความคิดเห็นที่ขัดแย้งกันในกองบรรณาธิการ	เป็นปัญหา	2 (33.3)	1 (7.7)	1 (7.7)	1 (10.0)	0 (0.0)
การละเมิดกฎหมายหมิ่นประมาทหรือกฎหมายอื่นๆ	เป็นปัญหา	1 (16.7)	2 (15.4)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)
นโยบายหรือคำสั่งของรัฐบาล หรือองค์กรของรัฐ	เป็นปัญหา	1 (16.7)	2 (15.4)	0 (0.0)	1 (10.0)	0 (0.0)
นโยบายเจ้าของนสพ. หรือผู้มีอิทธิพลภายนอก	เป็นปัญหา	1 (16.7)	2 (15.4)	0 (0.0)	2 (20.0)	0 (0.0)
ความสัมพันธ์ของผู้ลงโฆษณาหรือผู้มีอุปการะคุณ	เป็นปัญหา	0 (0.0)	1 (7.7)	1 (7.7)	2 (20.0)	0 (0.0)

ตารางที่ 4.34 (ต่อ) ปัจจัยที่เป็นปัญหาต่อการปฏิบัติงานคัดเลือกภาพข่าวของผู้คัดเลือกภาพข่าว
ของหนังสือพิมพ์รายวัน 5 ชื่อฉบับ

ปัจจัยที่เป็นปัญหา ต่อการปฏิบัติงาน	เป็นปัญหา	ไทยรัฐ N = 6	บ้านเมือง N = 13	มติชน N = 13	สยามรัฐ N = 10	เดอะ เนชั่น N = 5
ข้อจำกัดเรื่อง เครื่องมือหรือ อุปกรณ์	เป็นปัญหา	1 (16.7)	5 (38.5)	9 (69.2)	5 (50.0)	5 (100.0)
ข้อจำกัดเรื่องเนื้อที่ ของภาพข่าว	เป็นปัญหา	6 (100.0)	5 (38.5)	12 (92.3)	4 (40.0)	3 (60.0)
สภาพแวดล้อมใน การทำงาน	เป็นปัญหา	1 (16.7)	1 (7.7)	0 (0.0)	2 (20.0)	1 (20.0)
สวัสดิการหรือผล ตอบแทน	เป็นปัญหา	1 (16.7)	2 (15.4)	0 (0.0)	4 (40.0)	0 (0.0)

จากตารางที่ 4.34 จะเห็นได้ว่า ในการปฏิบัติงานคัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์รายวัน ผู้คัดเลือกภาพข่าวจะประสบกับปัญหาต่างๆ เช่น คุณภาพของภาพข่าว ข้อจำกัดเรื่องเครื่องมือหรืออุปกรณ์ ข้อจำกัดเรื่องเนื้อที่ของภาพข่าว เป็นต้น ดังจะจำแนกรายละเอียดต่างๆ ตามชื่อหนังสือพิมพ์ต่อไปนี้

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

จากการสัมภาษณ์ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ประสบกับปัญหาเรื่องคุณภาพของภาพข่าวจากช่างภาพหรือผู้สื่อข่าว คิดเป็นร้อยละ 66.7 โดยปัญหาโดยมากที่พบคือ ภาพที่ถ่ายมายังมีคุณภาพไม่ดี ไม่ได้ภาพตามต้องการ

ส่วนเรื่องความคิดเห็นที่ขัดแย้งกันในกองบรรณาธิการนั้น พบว่า เป็นปัญหาในการปฏิบัติงานของผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ คิดเป็นร้อยละ 33.3 ปัญหาที่พบคือ ความคิดเห็นไม่ตรงกัน มุมมองแตกต่างกัน แต่ส่วนใหญ่ก็จะสามารถแก้ไขได้

ปัญหาเกี่ยวกับการละเมิดกฎหมายหมิ่นประมาท หรือกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าว ประสบกับปัญหานี้ คิดเป็นร้อยละ 16.7 คือ เคยถูกเตือนเกี่ยวกับภาพในลักษณะนี้จากผู้เกี่ยวข้อง

สำหรับนโยบายหรือคำสั่งของรัฐบาลหรือองค์กรของรัฐนั้น พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ประสบกับปัญหานี้ คิดเป็นร้อยละ 16.7 โดยปัญหาที่พบคือ เคยถูกต่อว่า จึงต้องมีความระมัดระวังมากขึ้น

ส่วนนโยบายของเจ้าของหนังสือพิมพ์หรือผู้มีอิทธิพลภายนอก พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ประสบกับปัญหานี้ คิดเป็นร้อยละ 16.7 ปัญหาที่พบคือ เจ้าของหนังสือพิมพ์ให้นำเสนอภาพบางภาพ และไม่ให้นำเสนอภาพบางภาพ

ปัญหาเรื่องความสัมพันธ์ของผู้ลงโฆษณา หรือผู้มีอุปการะคุณนั้น พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ไม่เคยประสบกับปัญหาในเรื่องดังกล่าว

สำหรับข้อจำกัดในเรื่องเครื่องมือหรืออุปกรณ์ พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ประสบกับปัญหานี้ คิดเป็นร้อยละ 16.7 ปัญหาที่พบคือ เครื่องมือและอุปกรณ์ที่มีอยู่ เช่น กล้องถ่ายรูป เลนส์ ยังไม่ทันสมัยและยังมีไม่มากพอ

ส่วนข้อจำกัดเรื่องเนื้อที่ของภาพข่าวนั้น พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ทุกคนประสบกับปัญหานี้ คิดเป็นร้อยละ 100 ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ เนื้อที่ในการนำเสนอภาพมีน้อย และไม่เพียงพอ ทำให้บางครั้งอธิบายภาพได้ไม่ละเอียด เพราะเนื้อที่มีจำกัด

สำหรับปัญหาสภาพแวดล้อมในการทำงาน และปัญหาเกี่ยวกับสวัสดิการและผลตอบแทนนั้น พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ประสบกับปัญหานี้ คิดเป็นร้อยละ 16.7 ทั้งสองประเด็นปัญหา ซึ่งปัญหาที่พบเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในการทำงานคือ การประสานงานยังไม่ดีพอ และปัญหาเกี่ยวกับสวัสดิการและผลตอบแทนคือ การตอบแทนในการทำงานล่วงเวลา

หนังสือพิมพ์บ้านเมือง

จากการสัมภาษณ์ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์บ้านเมือง พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์บ้านเมือง ประสบกับปัญหาคุณภาพของภาพข่าวจากช่างภาพ หรือผู้สื่อข่าว คิดเป็นร้อยละ 76.9 ปัญหาที่พบส่วนใหญ่คือ คุณภาพไม่ดี องค์ประกอบภาพไม่ดี มุมมองของช่างภาพไม่ดี ไม่ได้ภาพข่าวตามต้องการ

ส่วนเรื่องความคิดเห็นที่ขัดแย้งกันในกองบรรณาธิการ พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์บ้านเมือง ประสบกับปัญหานี้ คิดเป็นร้อยละ 7.7 ปัญหาที่พบคือ ความคิดเห็นไม่ตรงกัน มองกันคนละมุม แต่ส่วนใหญ่ก็จะแก้ไขได้

ปัญหาการละเมิดกฎหมายหมิ่นประมาท หรือปัญหาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์บ้านเมือง ประสบกับปัญหาดังกล่าว คิดเป็นร้อยละ 15.4 ปัญหาที่พบคือ ต้องให้ความระมัดระวังในการนำเสนอภาพที่หมิ่นเหม่ต่อการละเมิด

สำหรับนโยบายหรือคำสั่งของรัฐบาล หรือองค์กรของรัฐ พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์บ้านเมือง ประสบกับปัญหานี้ คิดเป็นร้อยละ 15.4 ปัญหาที่พบคือ ต้องให้ความระมัดระวังในการนำเสนอภาพ เช่น ภาพผู้ใด

ส่วนนโยบายของเจ้าของหนังสือพิมพ์หรือผู้มีอิทธิพลภายนอก พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์บ้านเมือง ประสบกับปัญหานี้ คิดเป็นร้อยละ 15.4 ปัญหาที่พบคือ ไม่สามารถนำเสนอข่าวที่พาดพิงถึงได้มากเหมือนหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น

ในเรื่องความสัมพันธ์ของผู้ลงโฆษณา หรือผู้มีอุปการะคุณ พบว่า เป็นปัญหาในการปฏิบัติงานคัดเลือกภาพข่าวของผู้คัดเลือกภาพข่าว คิดเป็นร้อยละ 7.7 ปัญหาที่พบคือ บางครั้งไม่สามารถนำเสนอข่าวได้อย่างชัดเจน

สำหรับข้อจำกัดเรื่องเครื่องมือหรืออุปกรณ์นั้น พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์บ้านเมืองประสบกับปัญหานี้ คิดเป็นร้อยละ 38.5 ปัญหาที่พบคือ กล้องถ่ายรูป เสน่ห์ ยังมีไม่เพียงพอ รวมไปถึงเครื่องมือสื่อสาร และยานพาหนะในการทำข่าวด้วย

ส่วนข้อจำกัดเรื่องเนื้อที่ของภาพข่าว พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวประสบกับปัญหานี้ คิดเป็นร้อยละ 38.5 ปัญหาที่พบคือ เนื้อที่ในการนำเสนอภาพมีจำกัด และในบางครั้งก็มีส่วนโฆษณาเข้ามาเกินเนื้อที่ ทำให้เสนอภาพและข่าวได้น้อยลงไปอีก

ปัญหาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในการทำงาน พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์บ้านเมือง ประสบกับปัญหาดังกล่าว คิดเป็นร้อยละ 7.7 ปัญหาที่พบคือ การประสานงานยังไม่ดีพอ

และสำหรับปัญหาเกี่ยวกับสวัสดิการและผลตอบแทน พบว่าเป็นปัญหาสำหรับการปฏิบัติงานของผู้คัดเลือกภาพข่าว คิดเป็นร้อยละ 15.4 โดยปัญหาที่พบมาจาก ผลตอบแทนสำหรับพนักงานค่อนข้างน้อย เช่น เงินเดือน หรือ โบนัสประจำปี

หนังสือพิมพ์มติชน

จากการสัมภาษณ์ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์มติชน พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์มติชน ประสบกับปัญหาคุณภาพของภาพข่าวจากช่างภาพหรือผู้สื่อข่าว คิดเป็นร้อยละ 84.6 ปัญหาที่พบส่วนใหญ่มาจากฝีมือและมุมมองของช่างภาพยังไม่ดีพอ ไม่ได้ภาพตามที่สั่ง

สำหรับปัญหาความคิดเห็นที่ขัดแย้งกันในกองบรรณาธิการ พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์มติชน คิดเป็นร้อยละ 7.7 ปัญหาที่พบคือ ความคิดเห็นไม่ตรงกัน

ปัญหาการละเมิดกฎหมายหมิ่นประมาท หรือกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง พบว่า ไม่เป็นปัญหาต่อการปฏิบัติงานของผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์มติชน

ในเรื่องนโยบายหรือคำสั่งของรัฐบาลหรือองค์กรของรัฐ และเรื่องนโยบายของเจ้าของหนังสือพิมพ์หรือผู้มีอิทธิพลภายนอก พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์มติชน ไม่เคยประสบกับปัญหาทั้งสองประเด็นดังกล่าวเลย

ส่วนเรื่องความสัมพันธ์ของผู้ลงโฆษณาหรือผู้มีอุปการะคุณ พบว่า เป็นปัญหาสำหรับการปฏิบัติงานคัดเลือกภาพข่าว คิดเป็นร้อยละ 7.7 ปัญหาที่พบคือ มีความลำบากใจในการนำเสนอภาพที่ผ่ากมาจากฝ่ายโฆษณา

สำหรับข้อจำกัดเรื่องเครื่องมือหรืออุปกรณ์ ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์มติชน ประสบกับปัญหานี้ คิดเป็นร้อยละ 69.2 ปัญหาที่พบส่วนใหญ่มาจาก เครื่องมือและอุปกรณ์ในการทำงาน เช่น กล้องถ่ายรูป เลนส์ทางยาวโฟกัสสูงๆ ไม่ทันสมัย และไม่พอเพียง เครื่องมือติดต่อสื่อสาร เช่น โทรศัพท์มือถือ หรือวิทยุติดตามตัวยังมีน้อย ทำให้ติดต่อลำบาก

ส่วนข้อจำกัดเรื่องเนื้อที่ของภาพข่าว พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์มติชนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 92.3 ประสบกับปัญหานี้ ซึ่งปัญหาที่พบคือ เนื้อที่ในการนำเสนอภาพมีน้อย ส่วนใหญ่จะใช้นำเสนอข่าวมากกว่า โฆษณาเข้ามากินเนื้อที่ในหน้าข่าว

สำหรับปัญหาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในการทำงาน และปัญหาเรื่องสวัสดิการและผลตอบแทน พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์มติชนทุกคนไม่เคยประสบกับปัญหาดังกล่าวเลย

หนังสือพิมพ์สยามรัฐ

จากการสัมภาษณ์ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์สยามรัฐ พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ประสบกับปัญหาคุณภาพของภาพข่าวจากช่างภาพหรือผู้สื่อข่าว คิดเป็นร้อยละ 60 ปัญหาที่พบส่วนใหญ่คือ องค์กรประกอบภาพไม่ดี ไม่มีความคมชัด ไม่สวยงาม และไม่ได้มุมมองตามต้องการ

ปัญหาเกี่ยวกับความคิดเห็นที่ขัดแย้งกันในกองบรรณาธิการ พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ประสบกับปัญหานี้ คิดเป็นร้อยละ 10 ปัญหาที่พบคือ มีความคิดเห็นไม่ตรงกันในการนำเสนอภาพข่าว

สำหรับปัญหาเกี่ยวกับการละเมิดกฎหมายหมิ่นประมาท และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ไม่เคยประสบกับปัญหานี้

ส่วนนโยบายหรือคำสั่งของรัฐบาล หรือองค์กรของรัฐ พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ประสบกับปัญหานี้ คิดเป็นร้อยละ 10 ซึ่งปัญหาที่พบคือ ปัญหาด้านการนำเสนอข่าวการเมือง

สำหรับนโยบายของเจ้าของหนังสือพิมพ์ หรือผู้มีอิทธิพลภายนอก พบว่าผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์สยามรัฐ คิดเป็นร้อยละ 20 ประสบกับปัญหานี้ โดยเป็นปัญหาในเรื่องส่วนตัว

ในเรื่องความสัมพันธ์ของผู้ลงโฆษณา หรือผู้มีอุปการะคุณ พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ประสบกับปัญหานี้ คิดเป็นร้อยละ 20 ปัญหาที่พบคือ ไม่ได้นำเสนอภาพที่ผู้ลงโฆษณาฝากมา เพราะภาพนั้นไม่ดีพอ

สำหรับข้อจำกัดเรื่องเครื่องมือ หรืออุปกรณ์ พบว่าเป็นปัญหาในการปฏิบัติงานคัดเลือกภาพข่าว คิดเป็นร้อยละ 50 ซึ่งส่วนใหญ่ปัญหาที่พบคือ เครื่องมือหรืออุปกรณ์เช่น กล้อง-เลนส์ ถ่ายภาพ ไม่ทันสมัย และไม่พอเพียง

ส่วนข้อจำกัดเรื่องเนื้อที่ของภาพข่าว พบว่า เป็นปัญหาในการปฏิบัติงานคัดเลือกภาพข่าว คิดเป็นร้อยละ 40 ปัญหาที่พบคือ เนื้อที่ในการนำเสนอภาพค่อนข้างน้อย

สำหรับปัญหาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในการทำงาน พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ประสบกับปัญหานี้ คิดเป็นร้อยละ 20 ปัญหาที่พบคือ สถานที่คับแคบ เครื่องปรับอากาศเสีย

และปัญหาเกี่ยวกับสวัสดิการและผลตอบแทน พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ประสบปัญหาดังกล่าว คิดเป็นร้อยละ 40 ซึ่งปัญหาที่พบคือ ค่าตอบแทนในการทำงานค่อนข้างน้อย

หนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น

จากการสัมภาษณ์ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวประสบกับปัญหาเรื่องคุณภาพของภาพข่าวจากช่างภาพ หรือผู้สื่อข่าว คิดเป็นร้อยละ 80 ปัญหาที่พบส่วนใหญ่คือ องค์กรประกอบภาพไม่ดี ไม่มีความคมชัด และไม่ได้มุมมองตามต้องการ

ส่วนปัญหาความคิดเห็นที่ขัดแย้งกันในกองบรรณาธิการนั้น พบว่า ไม่เป็นปัญหาในการปฏิบัติงานสำหรับผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น

สำหรับปัญหาการละเมิดกฎหมายหมิ่นประมาท หรือกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องนั้น ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น ก็ไม่ประสบกับปัญหานี้ เพียงแต่เคยถูกคิดเงินกรณีที่ได้ไปถ่ายรูปในบริเวณที่ห้ามถ่าย

ในเรื่องนโยบายหรือคำสั่งของรัฐบาล หรือองค์กรของรัฐ และเรื่องนโยบายของเจ้าของหนังสือพิมพ์ หรือผู้มีอิทธิพลภายนอก ก็ไม่เคยเป็นปัญหาสำหรับการคัดเลือกภาพข่าวเพื่อนำเสนอสำหรับหนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น

ส่วนปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของผู้ลงโฆษณาหรือผู้มีอุปการะคุณ ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่นก็ไม่เคยประสบกับปัญหานี้

สำหรับข้อจำกัดเรื่องเครื่องมือหรืออุปกรณ์นั้น ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น คิดเป็นร้อยละ 100 ประสบกับปัญหานี้ เนื่องจากเครื่องมือ หรืออุปกรณ์ที่มีอยู่ เช่น กล้องถ่ายรูป เลนส์ ไม่ทันสมัย และไม่พอเพียง รวมไปถึงเครื่องพิมพ์รูปขัดข้องในบางครั้ง

ส่วนข้อจำกัดเรื่องเนื้อที่ของภาพข่าว พบว่า เป็นปัญหาในการปฏิบัติงานของผู้คัดเลือกภาพคิดเป็นร้อยละ 60 ปัญหาที่พบส่วนใหญ่มาจาก เนื้อที่ไม่เพียงพอ และในช่วง 1-2 ปีที่ผ่านมากระดาษมีราคาสูง จึงต้องลดจำนวนหน้า ลดการนำเสนอรูป เพื่อนำเสนอข่าวแทน

ปัญหาเกี่ยวกับภาพแควดล้อมในการทำงาน ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น ประสบกับปัญหานี้ คิดเป็นร้อยละ 20 ซึ่งปัญหาที่พบคือ สถานที่ทำงานค่อนข้างคับแคบ คอมพิวเตอร์ที่ใช้ยังมีไม่เพียงพอ และขาดแคลนบุคลากรที่เก่งในด้านการข่าว

และสำหรับเรื่องสวัสดิการและผลตอบแทน พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์ เดอะ เนชั่น ไม่ประสบกับปัญหาดังกล่าวเลย

เมื่อสรุปโดยรวมเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานของผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์ ฉบับต่างๆ จะพบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ จะประสบกับปัญหาต่างๆ คล้ายคลึงกัน เช่น คุณภาพของภาพข่าวจากช่างภาพ ที่ยังไม่มีคุณภาพดีพอ มุมมองของช่างภาพกับ หัวหน้าข่าวในเรื่องประเด็นของข่าวแตกต่างกัน ทำให้ไม่ได้ภาพข่าวตามต้องการ ข้อจำกัดในเรื่อง เนื้อที่ในการนำเสนอภาพข่าวที่ยังมีน้อย และบางครั้งมีโฆษณาเข้ามากินเนื้อที่ในการนำเสนอภาพ ข่าว และข้อจำกัดของเครื่องมือหรืออุปกรณ์ในการทำข่าว เช่น กล้องถ่ายภาพ เลนส์ถ่ายภาพ ยังไม่ ทันสมัยและไม่พอเพียงต่อการปฏิบัติงาน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย